

Savaş tamtamlarının sesinin daha güçlü şekilde duyulduğu, kitlelerin ekonomik-siyasi temeldeki çelişkilerinin yoğunlaştığı, emperyalizme ve faşizme karşı öfkenin bileylendiği koşullar içinde unutulmamalıdır ki devrim fikrini yaymak için olanaklar da genişler.

özgür gelecek için
Yeni

Demokrasi

gazetesi

30 EKİM - 13 KASIM • SAYI: 173 • FİYAT: 20 TL • ISSN: 2630-5526

Zorbaların Dünyasında Çözumsuzlük Var

ÇÖZÜM

MÜCADELEDE

MEŞA AZADÎ

5

**GÜNEŞ BALÇIKLA SIVANMAZ
ÖZGÜRLÜK MASADA
KAZANILMAZ**

Kürdistan'ın herhangi bir parçasında KUH güçlendiğinde düşman barış soslu politikaları gündeme getirmiş, tahkimatını güçlendirecek ve yeniden dizayn edecek her türlü oyuna girişmiştir. Kuşkusuz egemen sınıfların "çözüm" siyaseti I. Kürdistanı'ndaki ve S. Kürdistanı'ndaki yeni dengelelere bağlı olarak Türkiye'de Kürt Ulusal Mücadelesinin aleyhinde gelişmektedir.

EKONOMİ

8

**ÇİN EKONOMİSİ BÜYÜMEYE
DEVAM EDİYOR MU?**

Çin ekonomi politikalarında tutturulamayan denge, yoksul halkın sırtından kapatılmaya çalışılacaktır. İşsizlik artarken yoksullaşma ve hane halkı borçlanma oranları da artmaktadır. Dolayısı ile iş gücü ucuzlamakta ve sömürü koşulları ağırlaşmaktadır. Sosyal emperyalist Çin, diğer emperyalistler gibi sisteminin ürettiği sorunları, dünya halklarının emeği, canı ve kanıyla kapatmaya çalışmaktadır.

SAYFA 12-13

KOLEKTİF DOĞRULTU /

Günümüz Gelişmelerinden Hareketle
Ulusalçılık Hakkında Bir Değerlendirme -I

1 Mayıs'ta gözaltına alınan 17 Partizan okuru hakkında hapis cezası talebi

1 Mayıs'ta gözaltına alınan 17 Partizan okurunun yargılandığı davada savcılık mütalaası açıklandı.

1 Mayıs'ta Saraçhane'den Taksim'e yürümek için alana girmek isterken

polis saldırısıyla gözaltına alınan 17 kişinin yargılanmasına İstanbul 24. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. İbrahim Kaypakkaya silüetli Partizan flama ve önlüklerinin "suç unsuru" sayılması için hukuki dayanak arayan yargı mekanizmaları yine skandal bir karar imza attı. Savcı esas hakkındaki mütalaasında 17 kişinin "örgüt propagandası yapmak" ve "2911'e muhalefet"ten hapisle cezalandırılmasını talep etti. Mahkeme, avukatların esas hakkındaki mütalaaya karşı savunmak üzere süre talebini kabul etti. Yakalama tutanağında imzası bulunan polislerden üçünün ise bir sonraki celse ifadelerinin alınması için hazır edilmesine karar vererek duruşmayı 6 Aralık 2024 tarihine erteledi.

Tutsak Partizan Yaşar İnce'ye kelepçeli muayene dayatması

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Hapishanesinde tutulan Tutsak Partizan Yaşar İnce'ye kelepçeli muayene dayatması yapıldı.

18 yıldır tutsak olan ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü Yaşar İnce, İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) hasta tutsaklar listesinde yer alıyor. Hepatit B, vertigo, böbrek yetmezliği, kalp kapakçığı yetmezliği gibi hastalıkları bulunan Yaşar İnce muayene olmak için Tekirdağ Şehir Hastanesine gitti. Kardiyoloji doktoru tarafından kelepçesi açtırılmayan İnce bu dayatmayı kabul etmeyince muayene olamadan geri döndü. Hepatit B nedeniyle 3 ayda bir karaciğerinden MR çekirmesi gereken İnce'ye 9 ay sonrasına randevu verilirken menüsküs nedeniyle de fizik tedavi bölümünde

tedavi olması gereken İnce'ye 15 ay sonraya randevu verildi.

Partizan Hindistanlı Maoist Saibaba'yı andı

7 Ekim'de ölümsüzleşen Hindistanlı Maoist G. N. Saibaba için Partizan tarafından anma düzenlendi.

10 yıllık tutsaklığın ardından tahliye edilen ve tutsakken gördüğü ağır işkenceler nedeniyle sağlık sorunları yaşayan Prof. Dr. Saibaba geçirdiği ameliyattan sonra ölümsüzleşti. Partizan tarafından İstanbul'da yapılan etkinlikte Saibaba şahsında Hindistan'da ölümsüzleşen Halk Savaşçıları anıldı.

devrim şehitleri için saygı duruşuyla başlayan anmada Saibaba'nın hayatı anlatıldı. Gerici Hint devletinin Maoist-

mada Maoistlerin birliğinin sağlanması için çağrı yapıldı. Partizan tarafından yapılan konuşmada "Bugün Hindistan

ne rağmen Maoistler örgütleniyor ve devrimci savaşı yaymaya devam ediyor. Saibaba da bu savaşın ve devrimin bir parçasıdır. Onun anısını yaşatmak, onu anmak; sınıfsız, sınırsız, sömürsüz bir dünya düşünüyü savunmaktır. Ezilen halkların ve haklı davaların her zaman yanında olan Saibaba ölümsüzdür." denilerek konuşma sonlandırıldı. Anma yapılan konuşmanın ardından alkışlarla sonlandırıldı.

devrimi ağır kayıplara rağmen çetin bir savaşla sürüyor. Bu yıl gerici Hint devleti her türden saldırıları gerçekleştirmesi-

Partizan ayrıca İstanbul'da Sarıgazi ve Kartal'da ozalit asarak Saibaba'yı andı.

Saibaba şahsında HKP (Maoist) ve tüm

leri ve yerli halkları imhayı hedefleyen katliam saldırılarına değinilen konuş-

Tutsak Partizanlar Ali Kuş ve Erdal İnsel tahliye edildi

Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanesinde tutulan Tutsak Partizanlar Ali Kuş ve Erdal İnsel tahliye edildi.

2016 yılından bu yana tutuklu bulunan Ali Kuş ve Erdal İnsel'in Şubat 2024'te

infaz süreleri doldu. İdare ve Gözlem Kurulu tarafından tahliyeleri "iyi halli" olmadıkları gerekçesiyle ertelenen Ali Kuş ve Erdal İnsel gece saatlerinde hapishaneden tahliye edildi.

Hapishanelerde hayata geçirilen idare ve Gözlem Kurulları uzun zamandır tutsakların tahliyesini engelliyor.

Tutsakların tahliyeleri türlü gerekçelerle engelleniyor. Hapishane içerisinde yeniden yargılamalar oluşturuluyor. Özellikle uzun süredir hapishanede olan tutsaklara yönelik saldırılar artarak tutsakların yaşam hakkı gasbediliyor.

18 Mayıs soruşturmasında "kovuşturmaya yer yok" kararı

18 Mayıs'ta gözaltına alınan Partizan okurları hakkında başlatılan soruşturmada "kovuşturmaya yer yok" kararı verildi.

Komünist önder İbrahim Kaypakkaya'nın katledilişinin 51. yıl dönümü olan 18 Mayıs 2024'te evlerinden gözaltına alınan 3 Partizan okuru hakkında soruşturma başlatılmıştı. 18 Mayıs çalışmaları gerekçesiyle başlatılan soruşturma sonuçlandı.

"Örgüt propagandası" ve "Suçu ve suçluyu övme" iddialarıyla soruşturma başlatılan Partizan okurları hakkında

"kovuşturmaya yer yoktur" kararı verildi.

POLİTİK
GÜNDEMDİRENİŞLERİ SİLAHSIZLANDIRARAK
BÖLGESEL SAVAŞA HAZIRLANMAK

Siyonist İsrail Filistin-Gazze’de soykırıma, Lübnan’da işgal ve katliama ara vermeksizin devam ediyor. ABD ve İsrail, direnişten arındırılmış bir Filistin davası denklemi için açıkça soykırım yapıyor, Hizbullah’ın olmadığı bir Lübnan yaratmaya çalışıyor. Direniş örgütleri, bulundukları ülkelerde tabanları ve temsil ettikleri değerler yokmuş gibi, salt birer uzantıymış gibi emperyalizm ve Siyonizm tarafından İran’ın kullandığı bir araç, onun kolu kanadı olarak gösteriliyor. Söz konusu örgütlerin kendi dinamikleri, siyasî ve örgütsel gerçeklikleri inkâr edilerek işgal ve soykırıma varan saldırıları meşrulaştırılmak isteniyor. Tıpkı ülkemizde PKK’ye yapıldığı gibi... Filistin ve Lübnan’ın ulusal varlıkları silahlı direnişe olanak vermeyen bir karaktere kavuşturulmak isteniyor. Böylelikle ABD emperyalizminin bölgedeki hegemonyası genişleyecek ve İran daraltılarak Rusya kuşatması Kafkasya’da tahkim edilecek. Bunun için ABD kapsamlı bir yol temizliğine bilhassa silahlı direniş örgütlerinin tasfiyesine kendini mahkûm hissediyor.

Bu durum direniş ekseninin kırılması kadar devletler düzeyinde doğrudan karşılaşmaların da zeminini yaratıyor. Siyonist İsrail, varoluşuna bir tehdit olarak gösterdiği İran’a onu zayıf düşürdüğü oranda direkt yönelen adımlar atıyor. İran, Nasrallah ve birçok başka liderin katledilmesine karşılık İsrail’e 1 Ekim’de füzelerle yanıt verdi. İsrail de 26 Ekim’de doğrudan İran’a yönelen bir misilleme gerçekleştirdi. Bu son saldırıya dair hasar raporlarında, İran düşük düzeyde bir etkiden İsrail ise füze ve hava savunma sistemlerinin imha edildiğinden söz etti. ABD, rafineri ve nükleer tesislere yönelmemiş olmakla İsrail saldırısını olumlayan bir tavır gösterdi. Bu aşamada saldırıların çapından ve kontrollü olup olmadığından daha önemlisi iki devletin resmî olarak birbirine saldırma aşamasına gelmiş olmasına yoğunlaşılmalı.

Bu durum askerî hamlelerin örtülü karakterinin kalkmış olmasına işaret etmektedir. Bu gelişme stratejik planın bir parçası, ABD’nin güçleri saflara bölme hamlesi olarak okunmalıdır. Silahlı örgütlerin tasfiye edilerek özellikle

Lübnan, Suriye ve Irak’ta politik egemenliklerin yeniden biçimlendirilmek istendiği ve odak noktasında İran’ın zayıflatılması ve kuşatılmasının olduğu bir yönelim örgütlenmektedir.

Siyonizm’in saldırısının bugün bölgede dengenin yeniden oluşturulması, sınırların ve ilişkilerin yeniden tanımlanmasına yol açan bir özellik taşıdığını söylemek mümkün. Bölgedeki tüm devletleri etkileyen, tüm ulusal-sosyal-kültürel sorunları biçimlendirmeye yol açan bir saldırıdan bahsetmek gerekir.

ABD emperyalizmi, sorun teşkil eden kimi düğüm noktalarına bu vesileyle daha güçlü yönelmektedir. ABD için Suriye, Irak ve İran eksenindeki olanaklı değişimde ortak payda Kürt ulusal sorunudur. Tarihsel bir haksızlıkla dört parçaya bölünmüş bulunan Kürdistan, her parçada ayrı ulusal varlıklar oluşturarak bölgedeki temel düğüm noktası olmuştur. Bölgeyi kapsayan çatışma ve çelişkiler içinde bu sorun temel bir ulusal sorun olarak yerini alıyor. Suriye, İran, Irak, Türkiye egemenliği altında ilhak edilmiş Kürdistan, gelinen aşamada Suriye ve Irak rejimlerinin yaşadığı varoluşsal sorunlardan kaynaklı bir egemenlik meselesi olarak görülmeyebilir. Ancak Türkiye ve İran için durum tam aksidir. Bu güçler kendi ilhak alanları dışındaki Kürt meselesiyle olabildiğince ilgili oldukları kadar bunlara biçim vermeye de yönelmektedirler.

Mevcut koşullarda Kürt meselesi bölgesel gelişmelerin temel eksen konumundadır. Faşist TC için varoluşsal bir sorun olan Kürt meselesi aynı zamanda bölgesel konumlanışı da belirleyecek bir dış sorun olarak gündemdedir. Kürt ulusal kazanımlarının herhangi bir parçada ulusal egemenlik biçiminde gerçekleşmesi faşizmin esas kabusudur. Çelişkilerin bu yönde doğru eğilim kazandığı, imkânların bu yönde genişlediği durumda bölgesel hesaplarını genişleterek, emperyalizm ajandasına en uyumlu, onun yetenekli bölgesel aktörlerinden biri olarak bu tehdidi boğmak istemektedir. TC, Irak’ın ve Suriye’nin parçalandığı, İran’ın kuşatma altına alındığı bölgede ABD emperyalizminin yönelimine uyumlu bir siyaset izlemektedir.

Çelişkili, uyumsuzlukla dolu bir seyir içinde bu süreç.

Devlet Bahçeli’nin “Abdullah Öcalan gelsin DEM Parti meclis grubunda örgüte silah bırakma çağrısı yapsın, ülkeye hizmet etsin” çıkışı kuşkuya yer bırakmayacak şekilde, oluşan Kürt tehdidine karşı ve ABD’nin planlarına göre konum alma çabasıdır. Bu çağrı içerde Kürt meselesine yeni bir biçim vermenin ötesinde bölgede ABD ile ahenkli hareket etmeye odaklıdır. Aynı Bahçeli faşizmin kuruluşunun 101. yılı mesajında “Kürt sorunumuz yoktur” diyerek yaklaşımının dinamiğinin “bölgesel aktör olmak” olduğunu göstermiştir. Olan şeyi yeni bir “tasfiye süreci” olarak görmek gerekir. Devlet Bahçeli’nin 22 Ekim’de yaptığı konuşma bunun ilanıdır. Bir önceki “tasfiye süreci” Kürt Ulusal Mücadelesinin silahsızlandırılması karşılığında kabullenilecek “ulusal” kırıntılarken şimdiki adım konusu haklar karşılığında Kürt Ulusal Hareketinin, Rojava dahil tüm parçalar-daki örgütsel ve politik imkânlarını ABD yönelimine sunmasını içermektedir. TC bu gelişmeler doğrultusunda ABD’nin oyun planına en güçlü şekilde uyma hesabı yapmaktadır. Bu hesabın ilk ayağı tüm bölgenin silahlı direnişten çeşitli biçimlerde arındırılmasına, sorun olanların kaldırılmasına dayanmaktadır. Sorun, bu yapılar olmadığı bir biçime büründürülmek istenmektedir.

ABD ve TC’nin PKK’yi tasfiye etme sürecinin yeni bir hamlesidir yaşananlar. PKK’nin, Irak Kürdistanı’nda, bir NATO seferberliğiyle ölümcül bir kuşatma altına alınmasına rağmen sökülüp atılamaması ve tüm bölgeyi etkileyen Siyonist saldırganlık tasfiye sürecinde başka yöntemlerin devreye sokulmasını gerektirmiştir. Bu hamlenin politik karşılığı demokratikleşme, Kürt ulusun-da özgürleşme, Rojava kazanımlarını güçlendirme olmaktan çok bölgesel savaşa hazırlanma ve Kürtleri de buna ikna etmektir.

Hiç kuşkusuz şekillenen hamlenin bu karakteri karşısında Kürt Ulusal Hareketin (KUHH) nasıl bir tutum alacağı belirleyici önemdedir. Açık bir şekilde emperyalizmin Türk devleti ile Kürtleri barıştırarak Kürtleri politik köle-

liğe mahkûm kılmak istemesi temel yaklaşımdır. ABD emperyalizminin, uşağı olan TC’ye biçtiği rol de bundan beslenecektir. Zira emperyalizm, her durumda egemen olanın zorbalığını belirleyici kabul eder.

Kürt Ulusal Hareketinin alacağı konum, belirleyeceği tutum sürece rengini verecektir. Sürecin alacağı biçim üzerine bir şeyler söylemek için henüz erken. Ancak anlaşılması ve yakalanması gereken halka Kürt Ulusal Hareketinin tasfiyesine yönelik yeni biçim ve bunun acil bir göreve dönüşmüş olmasıdır. TC’nin Suriye Kürdistanı ve Irak Kürdistanı’nı varoluşsal bir tehdit olmaktan çıkarıp bu temelde Kürtler lehine vereceği tavizin ve dayatacağı politik şartların ne olduğu sorunun hangi minvalde ilerleyeceği hakkında fikir verebilir. KUHH’un da bunu gözeticeği öngörülebilir. Bununla ilgili bizim faşist diktatörlüğün emperyalizme uşaklığına ve tarihsel niteliğine uygun olarak Kürt ulusuna her parçada politik bağımlılık ve kölelik dayatacağını bilmemiz gerekir.

Komünistler ezilen ulusun tam hak eşitliğine kavuşmadan, emperyalist boyunduruk altında bir “çözümün” asla çözüm olmayacağı görüşü kesindir. Tüm tarihsel deneyim bunu göstermektedir. Faşizmin bu yeni “hamlesi” ağır politik ve askerî baskıları, yoğun şovenizmi getireceği; ama aynı zamanda güçlü politik tartışmaları, kitlelerin daha kapsamlı biçimde politize olmasına neden olacağı açıktır. MLM’ler bu sürece doğru yaklaşımları taşımanın sorumluluğunu omuzlamalıdır. Doğru yaklaşımı örgütlemek ve gerçekleştirmek böyle sadece böyle mümkündür. Savaş tamamlarının sesinin daha güçlü şekilde duyulduğu, kitlelerin ekonomik-siyasî temeldeki çelişkilerinin yoğunlaştığı, emperyalizme ve faşizme karşı öfkenin bileylendiği koşullar içinde unutulmamalıdır ki devrim fikrini yaymak için olanaklar da genişler. Doğru konumlanma ve tüm soruları ve çalışmaları devrimci savaşa kitlelerin sevk edilmesi oluşan boşlukları en güçlü şekilde doldurmakla mümkündür. Buna yoğunlaşan bir yaklaşım sahiplenilmeli, eksiklikleri ve zaafırları sahiplenilen keyfiyetçiliği ve kendiliğindenciliği hızla terk etme yoluna girilmelidir.

ÜLKE BİR GÜNDEM DEĞİRMENİ

Her yeni günde sıradan olmayan olaylar ile karşılaşmaya devam ediyoruz. “Böyle bir şey nasıl olur?” şaşkınlığını her gün yaşamak artık şaşırtıcı olmayan bir deneyim. Hüda Kaya’nın dediği gibi “artık, şaşırdığımıza şaşıyoruz!” Bir süre tartıştığımız, tepkiler verdiğimiz; ama kavrayamadığımız olayların benzerlerini, daha “acayiple-rini” önümüzde buluyoruz. Toplumsal çürümüşlüğü tekrar tekrar kanıtlayan olaylar öfkemizin bir sebebi olarak hafızamıza yerleşiyor.

X'de saatler içerisinde değişen etiketler gibi ülke gündemi de değişiyor. Bazılarımız, bu olaya tanıklığı reddedip haber izlemeyi bırakmış durumda. Ancak tanıklık “istemediğin şey burnun ucunda biter” sözünü haklı çıkarır gibi biz istemesek de gerçekleşiyor. Görmüyorsak duyuyoruz, duymazdan gelsek burnumuzun ucunda bitiyor... Egemen sınıf kliklerinin normalleşme retoriğinden çıkan sonuçlar da böyle değil mi? Anormal her şeyin “normalleştirilmek” istenmesine halkımızın rıza göstermesi isteniyor. Kuşkusuz sosyoekonomik koşullar buna olanak verseydi sonuç elde ederlerdi. Ne var ki normalleşmenin seyri de normal olmayan koşullarda ilerliyor ve normale yaklaşılamıyor. Daha kötüsü, daha vahşisi olamaz dediğimiz her şey yaşanıyor. Bu, elbette ülkenin sosyoekonomik yapısı ile yakından alakalıdır. Yarım kalan burjuva devrimiyle sökülüp atılamayan feodal gericilik yaşamın her alanında varlığını sürdürüyor.

KARANLIK VE BELİRSİZLİKLE HALKIMIZIN GERİ BİLİNCİNE YÜKLENİYORLAR

Bir çocuğun aile içinde boğularak öldürülmesi, bir köyün sessizliği, devletin köyle “teröre karşı mücadelesi” gibi olayları içeren Narin Güran’ı unutmak mümkün değildi. Olayın özellikle siyasi boyutları hafızalarda tazeliğini koruyan “Hizbullah gericiliğini” akla getirmişti. Narin’in katledilmesiyle birçok tartışma yapıldı; ancak gündem hızlı bir şekilde değişti. Öldürülen yeni kadınlarla birlikte kadın cinayetleri ülke gündeminin baş köşesine oturdu. Ardından başka cinayetler, ardından Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.’ye (TUSAŞ) silahlı saldırı. Bu yazı yazılmaya başladığında gündemi Bahçeli’nin “Öcalan çağrısı” ve

TUSAŞ eylemi meşgul ediyordu. Bu ağır gündemler, gözümüzün önünden geçer gibi halkımızın zihninden de hızlıca akıp gitmiyor, aksine bu olaylar zihinlerde yoğun tahribe neden olmaktadır. Bu olayların halk içindeki ilk etkisi derin umutsuzluktur. Yoksulluk, işsizlik ve geleceksizlik üçgenine hapsedilmiş halkımızda umutsuzluk pekiyor. Her bir gündem ülkenin karabasanlarını gözler önüne seriyor. Feodalizm, erkek egemenlik, şirketler despotizmi...

Umutsuzluğun yarattığı en derin problem tepkisizliktir. Birbirine güvenmeyen, korkakça sinmeyi tercih eden insanların doğal tavrıdır tepkisizlik. Elbette mutlak bir tepkisizlik söz konusu değil. Ancak dağınık ve kısa süreli tepkilerle bu toplumsal sorunlar karşılanamaz ve karşılanamıyor da.

Narin için birçok ilde eylem düzenlendi. Ardından İkbâl ve Ayşenur için kadın cinayetleri protesto edildi. “Narin için taşınan sorumluluk” yerine getirilememişken bu kez kadınlar için ayağa kalkıldı. Hangisi daha önemliydi? Protestonun bir önemi var mıydı? Bu sorular akılları meşgul ederken ne konuşulabildi ne de bir yol çizilebildi. Aynı zamanda faşizmin saldırılarıyla halkın tepkisi kısıtlanmak istendi. Gündemler o kadar hızlı değişti ki halk, olaylara tepki göstermeye vakit bile bulamazken ayrıca engellendi. Halkın bütünlüğü görme şansı her defasında engellendi.

Ancak bütünlüklü bakıldığında bu olayların kaynağının tek olduğunu ve verilecek tepkinin de bundan bağımsız olmadığını anlayabilecekken şu anda içinde bulunduğumuz koşullardan kaynaklı halk nezdinde bu mümkün olmuyor. Cinayetlere, katliamlara, hak gasplarına ayrı ayrı ve geçici tepkiler verilebiliyor. Birine verilen tepki diğerinde ıskalanıyor. Her gün katledilen kadınlara, iş cinayetlerine artık ortak bir tepki bile gösterilmiyor. Olay vahşice olduğunda, yani “normal” olandan farklı bir şekilde gündeme geldiğinde tepki geliyor. Gündemler birbirini yutarak ilerliyor. Örneğin “Yenidoğan Çetesi” kaç gün gündemde kaldı? Ertesi gün Bahçeli’nin açıklamaları tüm gündemi işgal etmişti. Katledilen bebekler böylece gündemden düştü!

Bu kadar değişen gündemlerin başka bir sebebinin de devlet erkinin içinde bulunduğu yönetememe krizi olduğunu unutmamak gerekir. Egemenler de elbette halkımız da devrimci örgütler kadar kendiliğinden değildir ama kendilerine rağmen gelişen olaylar karşısında bocalamaktalar. Saklamaya çalıştığı her gündem dikişleri gevşemiş düzenin bir yerinde patlak veriyor. Özel hastanelerde para için katledilen bebekler, Narin Güran cinayeti vs. gibi örnekler devletin saklamaya çalıştığı ancak daha fazla müdahale edemediği için elinde patlayan gündemlerdir. “Kürt sorunu” bağlamında gündeme gelen “yeni” söylem de yönetemeyenlerin açmazını ele veriyor. Dışarıdan dayatmayla dile gelen bu söylem tüm alanlarda bir kafa karışıklığıyla karşılandı. Nasıl davranacağına bilemeyenler kontrolsüz gelen gündemin yarattığı psikolojiyi yaşıyor.

DEVİRİMCİ BAKIŞ AÇISINI GELİŞTİRELİM

Güçlü, sürekli tepkiler verilemediğinden ve tepkilerin geçiciliğinden bahsettik. Bunun belli sebepleri var. Devrimci hareketteki ve devrimci bakış açısındaki zayıflama, halkı ortak bir çatı altında örgütleyememe ve halk kesimlerinin sorumluluklarımızı, görevlerimizi halka taşıyamıyor ve tepkinin bir kısır döngüye girmesine olanak veriyoruz.

Oysa yaşadığımız tüm bu vahim olayların sorumlusu burjuva-feodal sistem. Kadın cinayetleri, iş cinayetleri, demokratik hakların gasbedilmesi, ilhak gibi birçok örnek sıralayabiliriz. Ancak bütünden değil parçadan baktığımızda olaylardaki “somut” suçluları görürüz. Bu bazen erkeklerdir, bazen AKP’dir, hükümettir, belli bir bireydir. Böylece tepkimiz sadece olaydaki eylemi gerçekleştiren kişiye yönelir ve tepki bir daha gösterilmek üzere sönümlenir.

Tüm sorunların kaynağının sistem olduğunu kavradığımız takdirde ve receğimiz tepki de bütüne yönelir ve önümüzde bir bütün mücadele yönemi belirir. Sorunların çözümü için somut görevlerimizin devrim programı ekseninde şekillendiğini bilince çıkardığımızda tepkiyi ortaklaştırabilir, böylece gündemden gündeme değişen

ve sönümlenen tepkilerden ziyade bütün bir sisteme yönelik karşı koyuş geliştirebiliriz. Elbette burada halkın ve devrimci hareketin örgütsüzlüğünü de göz ardı etmemek gerekir. Devrim programını, yaşanan bu feci olayların kaynağını halka taşıyamadığımız, somut eylem pratikleri örgütleyemediğimiz zamanlarda tepkilerin böyle geçici olması kaçınılmazdır. Biz örgütlü değilsek halkı örgütlü eylemlere çağıramayız, çağrılarımızın karşılığı kaçınılmaz olarak bireysel olur.

Öyleyse bu somut görevlere sıkıca sarılmak, gündemlerimizi ve eylem pratiklerimizi halka taşımak için örgütlü olmayı temel almak gerekir. Her pratiğimize halk kesimlerini katmak, yapılması gerekeni yapmak, ortak tepkiyi örgütleyebilmek bahsettiğimiz sorunların çözümlerindendir. Elbette bu sorun sadece bizimle sınırlı değildir.

Genel örgütsüzlük durumu bu sorunun kaynaklarındandır. Örneğin ülkede bir yığın işçi direnişi patlak veriyor. Ancak bunlar birbirinden bağımsız ilerliyor. Baktığımızda sorunlar ve talepler aynı; ama mücadele ortak değil. Kadın eylemlerinde de tablo benzer. Devrimci bakış açısıyla gündeme müdahale etmek, dar ve bir alana sıkışmış eylem pratiklerinin yerine halkın inisiyatif almasını sağlayan pratikler örgütlemek somut görevler olarak önümüzde duruyor. Ancak böyle bir bakış açısıyla gittikçe darlaşan ve azalan tepkiden kurtulabilir, mücadeleyi ortaklaştırabiliriz.

İlerleyen günlerde de benzer bir tablonun devam edeceği gözüküyor.

Sistemin çürümüşlüğü devam ettikçe de bu tarz gündemler halktan saklanmaya çalışılacaktır. Bu kadar çürümüşlüğü içinde bu gündemlerin gizli-saklı tutulması mümkün değildir. Her gün yaşanan olaylar bunun kanıtıdır. Öyleyse devrimci görevlerimizi yerine getirmek için çaba göstermeli, gündemlere etkin müdahalede bulunarak tepkileri yaygınlaştırmalıyız. Devrimimiz için kenetlenerek sorunların kaynağı olan sisteme karşı geniş kitleleri mücadelemize ortak etmeliyiz.

GÜNEŞ BALÇIKLA SIVANMAZ ÖZGÜRLÜK MASADA KAZANILMAZ

Mecelis açılışında, Bahçeli'nin DEM Partili vekillerle el sıkışmasının ardından Kürt Ulusal Sorunu tekrar gündeme gelmiştir. Bahçeli, bunun Erdoğan'ın talimatıyla gerçekleştiğini açıkladı. Bu süreçte Kürt Ulusal Mücadelesine yönelik çöktürme planının unsurları olan "DEM'in terör belasından kurtulması" ve "uzatılan elin 'Türkiye partisi olun' anlamına geldiği" argümanları dile geldi. DEM Parti de müzakere masası için bir kez daha İmralı'yı işaret etti.

FAŞİST KLİKLERİN MECLİS ÇAĞRISI NE İFADE EDİYOR?

Mecliste yaptığı konuşmada Bahçeli "...terörist başının tecridi kaldırılırsa gelsin Meclis'te, DEM Parti grup toplantısında konuşsun, terörün bittiğini, örgütün lağvedildiğini ilan etsin. Bu dirayet ve kararlılığı gösterirse umut hakkının kullanımıyla ilgili yasal düzenlemenin yapılması ve bundan yararlanmasının önü de ardına kadar açılsın. Ne Kandil ne Edirne; adres İmralı'dan DEM'e uzansın, terör sorunu ülke gündeminden tamamen çıkarılsın." açıklamasında bulunmuş, Erdoğan da "Cumhur İttifakı tarafından açılan tarihi fırsat penceresinin kişisel hesaplara kurban edilmemesini ümit ediyoruz. Türkiye'nin geleceğinde teröre yer olmadığını herkesin idrak etmesini bekliyoruz." şeklinde konuşmuştu.

Gerçek şu ki Gladyo'nun Türkiye şubesi faşist MHP'nin borazanı Bahçeli, ne yüz yıllık milli baskıyı sona erdirmek gibi bir amaca hizmet edebilir ne de Kürt ulusal sorununa yaklaşımda iyi

niyet taşıyabilir! MHP bir devlet partisi olarak daima Kürtlere ve diğer azınlık milliyetlere uygulanan milli baskının hizmetinde olmuştur. AKP'nin de 10 yıl önceki müzakerelerde ve sonrasında Kürt Ulusal Mücadelesini imha perspektifinde aldığı tutum sabittir.

AKP-MHP bloku A. Öcalan'ın Meclis'te örgütün lağvedildiğini, tek taraflı silah bıraktıklarını açıklamasını, karşılığında ise "umut hakkı" kapılarının açılacağını vadederken A. Öcalan'ın "umut hakkı" uğruna PKK'ye silah bırakmayacağını bilmektedir. Cemil Bayık, önceki çözüm süreci döneminde silah bırakma kararını A. Öcalan'ın veya HDP'nin değil, ancak silahlı mücadele pratiğini yürüten PKK'nin verebileceğini vurgulamıştı. Bu süreçte PKK'nin koşulsuz, A. Öcalan'ın çağrısıyla silah bırakacağını düşünmek boş bir hayaldir.

Öte yandan iktidar klikleri "barış"tan söz ederken Kürt ulusunu inkâr ve KUH'u terörize etme çalışmalarını sürdürmektedir. İktidar kliğinin hiçbir açıklamasında ulusal-kültürel reformlardan dahi söz edilmemektedir. Aksine, ezen ulus egemenliğini pekiştiren söylem ön plandadır. "Barışçıl yollar varken teröre müracaat melanettir, ihanettir, cinayettir, canavarlıktır.", "Türk milleti bölücü terörle yaşamaya mecbur değildir.", "Türkiye Cumhuriyeti devleti, bölücü terör örgütünü emelleriyle birlikte imha etmeye muktedirdir." "Kürt kardeşlerim, gelin bir olalım, beraber olalım, aramıza girmek isteyenleri, bozgunculuk yapanları tarihin çöplüğüne gönderelim." diyen Bahçeli'nin bu sözlerinden iyi niyet

devşirmek "kasabın bıçağını yalayan dana" davranışından başka bir şey değildir. Bahçeli, devamında "İmanımız bir, kiblemiz bir, irademiz bir, bayrağımız bir, milletimiz bir, devletimiz bir, anımız bir, acımız bir, geleceğimiz bir, biz hep birlikte Türk milletiyiz." demektedir. Klasik "tek bayrak, tek millet, tek dil, tek din" şovenist argümanından başka bir şey içermeyen bu ifadeler ne Kürt ulusal sorununun çözümünü ne de A. Öcalan'ın, akabinde PKK'nin meşru bir muhatap olarak tanınmasını içerir. Keza Erdoğan'ın sık sık altını çizdiği "teröre yer yok" söylemi, KUH'un çözüm çizgisiyle örtüşmemektedir. Erdoğan, süreci Cumhur İttifakının başlattığını açıkça belirtmekte ve bunu "tarihi fırsat" olarak tanımlamaktadır. "Tarihi fırsat" olarak tanımlanan süreç dostlarımızın ifadesiyle "eşit yurttaşlığa" evrilecek bir süreç değil, aksine faşist TC'nin KUH'a bürokrasi dilinde teslim olma "fırsatı"dır.

PKK'nin 20 küsur yıldır Marksist-Leninist çizgi ile yollarını ayırdığı, devlet kurma hakkı için mücadele etmeyi yadsıyan, öz itibarıyla ulusal-kültürel özerklikten veya demokratik özerklikten başka bir şey olmayan, "yeni paradigma" olarak tanımlanan sınıf uzlaşmacı bir hatta hareket ettiği bilinmez değildir. Dolayısıyla Proletarya Partisinin "silahlı reformist hareket" olarak tanımladığı PKK'nin bazı dönemlerde koşullar bir hayli olgunlaşmasına rağmen silahlarını ayırmak için değil, öz savunma için kullanmış olması, emellerinin "bölücülük" olmadığını, uzlaşma siyasetinde ısrarcı olduğunu açıklamaktadır. Bu nedenle faşist kliklerin çözümünü "TC, Kürt

ulusunun en demokratik haklarını ve taleplerini dahi imha etmeye muktedir" olarak çevirirsek yanlış olmayız!

Egemen sınıflar ve devletler dört parça Kürdistan'da bugüne kadar böl-parçala-yönet taktiğiyle hareket etmiştir. Önceki çözüm süreçlerinin sonuçları da bu taktiği doğrulamaktadır. Örneğin Ağustos 1999'da A. Öcalan'ın çağrısıyla gerçekleşen çekilme sürecinde pusularda yüzlerce gerillanın katledildiğini, 2015 ve sonrasında saldırıların ayyuka çıktığını unutmamak gerekir. Kürdistan'ın herhangi bir parçasında KUH güçlendiğinde düşman barış soslu politikaları gündeme getirmiş, tahkimatını güçlendirecek ve yeniden dizayn edecek her türlü oyuna girişmiştir. Kuşkusuz egemen sınıfların "çözüm" siyaseti I. Kürdistan'ndaki ve S. Kürdistan'ndaki yeni dengelere bağlı olarak Türkiye'de Kürt Ulusal Mücadelesinin aleyhinde gelişmektedir. Zira egemen sınıflar, sorunu Kürt sorunu olarak değil, "terör sorunu" olarak ele almaktadır. I. Kürdistan'na yönelik işgalinde ve S. Kürdistan'ndaki Kürt ulusal kazanımlarına yönelik operasyonlarda hezimete uğrayan TC'nin Türkiye'de farklı taktik politikalar izleyeceğini daha önce belirtmiştik. Yeni anayasa bağlamında Kürt sorunu ekseninde yeni tartışmaların gündeme gelmesi kaçınılmazdır. Ne var ki eskisinden daha ılımlı olmayan TC bu süreçte de PKK'yi ve A. Öcalan'ı Kürtlerin meşru temsilcisi olarak görmemektedir. Dolayısıyla müzakere gündeminin amacı barış olamaz.

Söz konusu meclis çağrısının hizmet

ettiği amaçlar: Yeni anayasanın onaylanmasında kitlelerin rızasını almak, “normalleşme”, “barış”, “müzakere” gibi sihirli sözcüklerle Kürt ulusal sorununu gündeme alarak DEM Parti ile flörtleşmek, I. Kürdistanı’nda ve S. Kürdistanı’nda yaşanan hezimet nedeniyle toparlanmak, KUH’un halk ile çelişkilerinden faydalanmak ve diğer parçalarla arasındaki çelişkileri derinleştirerek bölgede hâkimiyet kurmak -hiç değilse psikolojik üstünlüğü ele geçirmek- sonuçta Kürt ulusal mücadelesini imha konseptini işletmek.

FİLİSTİN’DE KAYNAYAN KAZAN ROJAVA’DA FOKURDUYOR

Siyonist İsrail’in Filistin’e yönelik saldırıları sürerken Filistin direnişinin yakın müttefikleri de savaşa dahil olmuştur. İsrail’in müdahale alanı genişlemiş, Lübnan, Yemen ve Suriye’ye askerî hedeflere dahil edilmiştir, son süreçte Suriye ve İran öne çıkarılmıştır. Bunun en büyük sebebi İran’ın ve Suriye’nin mayasındaki anti Amerikan, anti Siyonist tavır ve Rus emperyalizmiyle ilişkilerdir. ABD emperyalizmi de İran ve Suriye’ye karşı Siyonist İsrail’i sonuna kadar desteklerken diğer gerici devletlerle iş birliğini de yeni adımlarla geliştirme çabasıdır. Bu çabalar Orta Doğu’da Rus ve Çin emperyalizminin nüfuzunu parçalamayı da amaçlamaktadır.

ABD Dışişleri Bakanı Blinken 7 Ekim 2023’ten bu yana 11 kez Orta Doğu’yu ziyaret etmiş ve bu ziyaretlerde İsrail, Katar, Suudi Arabistan’la defalarca Filistin ve Lübnan hakkında görüşmeler gerçekleştirmiştir. Geçtiğimiz günlerde Blinken İsrail’i ziyaret ettikten sonra Suudi Arabistan’da Muhammed bin Selman ile ve Katar’da Dışişleri Bakanı Muhammed Al Tani ile bir araya gelmişti. Görüşmeler basına Gazze Şeridi ve Lübnan’da ateşkes çabaları olarak yansıtılsa da Katar tarafından yapılan aktarımlarda görüşmelerin ABD ile Katar’ın stratejik ilişkilerini ilerletmeye yönelik olduğu açıklandı. ABD emperyalizminin Rus ve Çin emperyalizmine karşı Orta Doğu’da yeni stratejiler kurmak istediği açıktır. Rus emperyalizmiyle daha yakın ilişkileri olan İran’ın bölgedeki en güçlü aktör olarak anti Amerikancı, anti Siyonist tutumu İsrail için önemli bir tehdittir. Keza stratejik konumu gereği Suriye’nin de Rus emperyalizmi tarafında yer alması İsrail’in Hizbullah korkusunu büyütmektedir. İsrail’in Lübnan’ı işgal etmesiyle savaş yeni

bir aşamaya evrilirken İran’ın “demir kubbe”yi parçalaması Orta Doğu’daki emperyalist-Siyonist planları bozguna uğratmış, içerisinde Katar ve Suudi Arabistan’ın da yer aldığı, ABD ve AB emperyalizmine hizmet eden OPEC gibi kartellerin işine çomak sokmuştur. Bu bağlamda stratejik ilişkilerin ilerletilmesinde ABD’nin İran’ın karşısına Suudi Arabistan’ı ve Katar’ı getirerek bölgesel bir güç haline dönüştürmek istediğini söyleyebiliriz.

Orta Doğu’da kartlar yeniden karılırken uluslararası güçlerin Rojava ile ne yapacaklarını düşünmemiş olmaları imkânsızdır. Bilindiği üzere Rojava’da ki siyasi dengelerde ABD belirleyici durumdadır. Rojava, Suriye’nin kuzey cephesinde yer almakla kilit rollerden birine sahiptir. Zira ABD-İsrail Hizbullah’ı silmek, Suriye’yi güney cephesinden savunmasız bırakmak ve nihayetinde Rus emperyalizminin bir uzvunu felce uğratmak istemektedir. Bu nedenle Rojava’ya dönük operasyonlara dair İsrail egemen sınıfları TC’nin katliamlarını riyakârca teşhir ederek özerk yönetimin ilgisini çekmeye çalışmaktadır. Denklem, başını ABD’nin ve Rusya’nın çektiği kamplar hasebiyle Rojava’yı kendi potalarında eritmek üzerinedir. Öte yandan Kürt halkı içerisinde ilhakçı devletlerden ayrılma eğilimi güçlenmektedir ve bölgedeki egemen güçler bunun farkındadır. Dolayısıyla Kürt halkının eğilimlerine uyumlu argümanlara da rastlamak olasıdır.

Emperyalistler ve iş birlikçileri Rojava’yı kazanma mücadelesi vermektedirler. Rojava’nın ABD ile ilişkileri Rus emperyalizmi için bölgede varlık-yokluk sorununa yol açmaktadır, Rojava’nın Rus emperyalizmine yakınlaşması ise ABD emperyalizmi için irtifa kaybıdır. Bu sebeple Suriye hükümeti Rojava gerçekliğini kabullenen bir çizgi izlemek zorunda kalmıştır. Bununla birlikte I. Kürdistanı’ndaki seçimlerde KDP kısmen de olsa güç kaybı yaşarken muhalefette bulunan KYB ve Yeni Nesil Hareketi önemli bölgelerde güç kazanmıştır. Bu süreçte KYB işgal ve ihanet karşıtı argümanlarla sahneye çıkmıştır. PYD, parlamento seçimlerinde KDP’ye karşı KYB’nin desteklenmesi yönünde çağrılarda bulunmuştur. Talabani ve Mazlum Abdi tarafından karşılıklı ılımlı mesajlar yayınlanmış, “ulusal birlik” vurgusu ön plana çıkarılmıştır. I. Kürdistanı’nda da Rojava’nın daha ileri boyutta tartışıldığını söyleyebiliriz. Önümüzdeki süreçte,

Katar ve Suudilerin de katkısıyla İran’ın direncini kırmak için Kürtlere rol verilmesi ve ABD’nin iş birlikçilerine Rojava’yı tanımaya zorlaması olasıdır. Aynı politikayı Rus emperyalizmi de kendi çıkarları açısından Suriye hükümetine dayatmaktadır. Rojava’nın tanınması Türkiye’de henüz gündem değildir. Ancak “çözüm” safsatası ile emperyalistlerin PKK’nin T. Kürdistanı’ndaki etkinliğini zayıflatarak Rojava için uzlaşma kapısını aralamaya çalıştığı ortadadır.

KÜRTLERE SUNULAN YAĞLI URGAN: TÜRKİYE SİYASETİ

PKK Merkez Komite Üyesi Helin Ümit, politik iktidarın “yeni” adımlarını şöyle değerlendirmiştir: “...ortada bir oyun var, komplo var. Neden böyle bir şey deniyor? Bir dünya savaşı, bu Türkiye’yi tehdit eder bir boyuta geldi. ... Kürtlerin İsrail ve ABD gibi güçlerle ilişkilenmesinden korkuyorlar. ...Bunun için içeride Kürt toplumunu yumuşatma oyunu var. ...Biz istiyoruz, PKK istemiyor veya önderlik istemiyor demek istiyorlar bu oyunla. ...DEM Parti’yi oyunlarıyla teslim almak istiyorlar. Bu stratejide yanlarına alıp PKK’nin bitirildiğini duyurmak istiyorlar. ... Silah bırakma tartışmaları var. Bu açıklamaları yapanların bir ayağı ABD’dedir. ... Kürtlerin bir varlık ve kimlik sorunu var. Silah bırakma tartışmaları bırakılmalıdır!” Bu değerlendirmelerden anlıyoruz ki PKK, M. Karayılan’ın da belirttiği gibi “çözüme yok demez ama yaş tahtaya da basmaz” pozisyonunu korumaktadır. Silah bırakmaya dair ise en net cevap TUSAŞ eylemi oldu. Eylem DEM Parti ve destekçisi çevrelerce “provokasyon” olarak tanımlansa da HPG’nin eylemi üstlenmesiyle bu iddia boşa çıkmış oldu. Hemen ardından TSK’nin Rojava’da alt yapıyı hedef alan saldırılarında 17 kişi katledildi.

PKK’nin Türkiye’deki gücünü zayıflatarak DEM Parti’yi kendi stratejisi içerisinde eritmeye çalışan faşist kliklerin dayanağı nedir? Ortada bir oyun olduğu su götürmezdir. Faşist kliklerin dayanak noktasına gelince... Barış siyasetinden acı dersler çıkaran Kürt halkı artık barışın muhatabının devlet olmadığını anlamaktadır. Bu, DEM Parti’ye olan inancı sarsmaktadır. Türkiyelileşme politikası gündeme geldiğinde Kürt halkının ileri tutumuna şahit olmuştuk. Şimdi yine düşmanla el sıkışmanın özgürlük getirmeyeceğini, ilkesiz siyasette ısrar etmenin halk nezdinde

anlamsız olduğunu görmekteyiz. DEM Parti’nin dinamiklerindeki zayıflama her alanda kendini göstermektedir. T. Kürdistanı’nda yaşayan Kürtlerin barış soslu politikalara inancı 10 yıllık süreçte zayıflamıştır. Çünkü çözüm süreci sonrasında yaşanan yıkım ve katliam serisi barış ütopyasını pratikte çürütmüş ve toplumsal ölçekte milliyetçi düşünceleri güçlendirmiştir. Nitekim Kürdistan’ın Irak, Türkiye ve Suriye parçalarındaki saldırılara DEM Parti’nin kitle tabanından herhangi bir karşı tutum geliştirilememiştir. Çünkü DEM Parti’nin mevcut durumda bu karşı tutumların örgütleyicisi olma gibi bir gerçekliği yoktur. Bir kez daha diyalog süreci gündemdeyken deneyimlere dayanarak şu tespiti yapabiliriz: Günümüzde en demokratik burjuva devletler bile ezilen ulusların ve halkların kurtuluş mücadelesine ilgi göstermemektedir. TC’nin barışçıl çözümde aktif rol alacağını düşünmek yanıltıcıdır. DEM Parti sözcüsü Ayşegül Doğan, “Kürt meselesi çok aktörlü bir mesele olduğu için çözüm yalnızca DEM Parti ile mümkün değil. Kürt meselesinin çözülmesi için tek özne olmasak da en aktif özneyiz, bu konuda sorumluluğa da inisiyatif almaya da hazır” olduklarını açıkladı. 1 Ekim’den bu yana süren tartışmaları somut bir adım olmadıkça çözüm süreci olarak değerlendiremeyeceklerini de belirtti. Bu, DEM Parti için yerinde bir yaklaşımdır. İmralı’da A. Öcalan’la 4 yıl sonra ilk kez bir görüşme gerçekleşti. Bu görüşmeden sonra A. Öcalan’ın “Tecrit devam ediyor. Koşullar olursa bu süreci çatışma ve şiddet zemininden hukuki ve siyasi zemine çekecek teorik ve pratik güce sahibim.” mesajı kamuoyuna duyuruldu. DEM Parti ise “İmralı hazır, sayın Öcalan hazır, peki devlet hazır mı” sorusunu yöneltmektedir.

Gelişmelerin ne yönde evrileceği henüz net değil, ancak düşmanın stratejisi açıktır: KUH’un kökünü kazımak! Varsayalım ki tartışmalar “çözüm süreci”ne evrilsin -ki daha çok milli baskı politikalarının ağırlık kazanacağı bir sürece doğru yol almaktayız...- Bu süreç içerisinde bazı kazanımlar elde edilebilir ancak sonucun yine hüsrana olacağını ön görmek zor değil. Egemen sınıflar bir kez daha saldırmaktalar. Peki düşmanın saldırılarına karşı devrimci, demokrat, yurtsever güçler hazır mıdır? Dost-düşman ayrımının bulanıklaştığı böylesi zamanlarda tartışılması gereken esas mesele budur.

150 bin işçi Ankara'da sesini yükseltti

20 Ekim Pazar günü, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun (TÜRK-İŞ) çağrısıyla Tandoğan Meydanı'nda kitlesel bir miting gerçekleşti. Temmuz ayında TÜRK-İŞ, HAK-İŞ ve DİSK çağrıda bulunmuş, üç işçi konfederasyonunun ortaklaştığı bir metin kamuoyuna deklare edilmişti. Bu metinde vergide adalet sağlanması başta olmak üzere gelirde adaletsizliğin son bulması, kamu işçilerine ek zam yapılması, çalışma saatlerinin düşürülmesi ve ekonomik krizi emekçinin ödememesi gibi başlıklar vardı. Bu açıklamadan sonra üç konfederasyon da çeşitli eylemler yaptı.

TÜRK-İŞ başkanlar kurulu kararına göre "Zordayız, Geçinemiyoruz" adı verilen bir kampanya yürütüldü. Bu kampanya kapsamında yapılan ilk eylemlik sanal medyada hashtag (etiket) çalışması oldu. Mitinglerin ilki Çerkezköy'de, ikincisi ise Zonguldak'ta yapıldı. Daha sonrasında TÜRK-İŞ'e bağlı 33 sendikanın ülke genelinde yetkili oldukları iş yerlerinde ortak basın açıklamaları okunarak 1 saatlik iş durdurma eylemi yapıldı. "Zordayız, Geçinemiyoruz" kampanyası kapsamında son eylem 20 Ekim'de Ankara'da yapıldı. Türkiye

geneli işçilerin katılım sağladığı mitingde resmî açıklamalara göre 150 bin kişinin alana geldiği söyleniyor. Eylem, yürüyüşle başladı ve sendikalar uzun kortejler oluşturarak alana girdi. Miting taşeron ve asgari ücretli işçilerin, emeklileri temsilen Türkiye Emekliler Derneği'nden katılımcının yaptığı konuşmalarla başladı. Daha sonrasında

olmadığını, krizin sebebinin emekçiler olmadığını aktardı. Kadın cinayetlerinin son bulması, sağlıkta özelleştirmenin önünün kesilmesi gerektiği de yaptığı konuşmalarda başlıklar arasındaydı. Kısacası emekliden asgari ücretliye, kadın haklarından kamudaki işçiye, ekonomik krizden işsizliğe pek çok konu hakkında konuşma yapıldı.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay konuşmasını yaptı. Ergün Atalay vergideki adaletsiz düzenin değiştirilmesi için iktidara çağrıda bulundu. Taşeron düzenin kölelik sisteminin devamı olduğunu vurguladı. Yaşanan ekonomik krizin hiçbir dönemde bu kadar derin

Mitinge gelen işçiler, umutsuzlukla gelmelerine rağmen kalabalıktan ve yapılan konuşmaların içeriğinden kaynaklı az da olsa umutlu bir şekilde evlerine döndüler. İşçiler şu an vergi yükünün en büyük mağdurları olarak bir düzenleme yapılmasında hemfikir.

Daha önceki yıllarda işçiler her senenin son iki ayı gibi yüzde 27 gelir vergisi dilimine girerken yapılan düzenlemelerle birlikte yılın 6. ayından itibaren yüzde 27'lik gelir vergisine tabii oluyorlar. Bu da her ay maaşın daha fazla erimesi anlamına geliyor. TÜRK-İŞ'in örgütlemiş olduğu en büyük eylem olan bu miting, aslında işçinin sokağa çıkmaktan ve örgütlenmekten başka çaresinin olmadığını gözler önüne seriyor. Günümüzde işçiler sendikalara güvenmiyor hatta patronla aynı kefeye koyuyor fakat yapılan bu mitinge emekçiler yoğun bir ilgi gösterdi. TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalarda da büyük bir heyecan vardı. Uzun zaman sonra üyelerini sokağa çağırarak için örgütlenen sendikalar, işçinin iradesini ve kararlılığını bir kez daha Tandoğan Meydanı'nda görmüş oldular. Sendikaların işçilerin sesine kulaklarını tıkayamayacağı, tıkamakta ısrarcı olursa varlık koşullarının ortadan kalkacağı bir gerçektir.

İşçilerin yaşadıkları sorunları, herhangi bir sendikanın ya da konfederasyonun ortadan kaldıramayacağı aşikârdır. Emekçinin elindeki en büyük güç örgütlülüktür.

Almanya'da binlerce metal işçisi uyarı grevine çıktı

Almanya'da metal ve elektrik sektöründe yapılan TİS görüşmelerinin ikinci turunda da sonuç çıkmaması üzerine IG Metall Sendikası uyarı grevlerine çıktı.

29 Ekim günü erken saatlerinde Münih'teki Qualcomm-RF 360 fabrikasında yapılan ilk uyarı grevi BMW, MAN, Atos, MTU, Nokia, Krauss-Mafei fabrikalarından gelen işçi ve sendikacıların katılımıyla başladı. Alman Metal İşçileri Sendikası (IG Metall) Münih Başkanı Sibylla Wankel yaptığı konuşmada işçilerin maaşlarına yüzde 7, çırakların aylıklarına 170 euro zam talebini vurgulayarak bu talepler elde edilene kadar mücadele edeceklerini söyledi.

Mücadelede dayanışmanın önemini vurgulayan Sibylla BMW, MAN ve başka fabrikalarda olması muhtemel grevler ile IG Metall üyesi işçilerin dayanışma içerisinde olacaklarını ve Volkswagen'deki tasarruf planlarına karşı işçilerin mücadelesinde onları yalnız bırakmayacaklarını vurguladı.

21 ŞİRKETTE DAHA UYARI GREVİ

IG Metall, 28 Ekim gece yarısı "barış yükümlülüğü"nün sona ermesinin hemen ardından, 14 şirkette gece vardiyalarını saat 00.00'da harekete geçmeye çağırdı. Bavyera'da bugün toplamda 21 şirkette uyarı grevleri olacak. Regensburg ve Wackersdorf'taki BMW fabrikalarının önünde, Schweinfurt'taki SKF'de, Lohr'daki Bosch Rexroth'ta ve Augsburg'daki Premium Aerotec'te yüksek profilli mitingler ve eylemler gerçekleştirilecek. IG Metall, Bavyera'nın dört bir yanından binlerce stajyerin ise Ingolstadt'ta Bavyera çapında ilk stajyer uyarı grevine katılmasını bekliyor. Audi

fabrikasının önünden geçen bir gösteri yürüyüşünün ardından, IG Metall Genel Başkanı Christiane Benner mitinge katılacak. Hannover'deki akü üreticisi Varta'nın çalışanları ellerinde meşaleler ve sendika bayraklarıyla fabrikanın önünde toplandı. Sendikaya göre, yaklaşık 250 çalışan da Osnabrück'teki VW fabrikasının kapısının önünde iş bıraktı. Fabrika IG Metall toplu iş sözleşmesi kapsamında. IG Metall Hamburg, Schleswig-Holstein, Mecklenburg-Vorpommern ve Aşağı Saksonya'daki çalışanların toplu iş sözleşmelerinde daha iyi koşullar elde etmelerini sağlamak istiyor. Hamburg'da Still ve Philips Medical Systems de uyarı grevleri yapıldı. IG

Metall'e göre Airbus'ta çalışan yaklaşık 230 kişi gece boyunca bir saat süreyle iş bıraktı. Finkenwerder'deki alüminyum işleyicisi Speira'nın çalışanları da barış yükümlülüğünün sona ermesiyle birlikte bu sabah uyarı grevine başladı. Gece vardiyasındaki yaklaşık 50 çalışan gece yarısı fabrika kapılarının dışına çıktı. Finkenwerder'de IG Metall bölge başkanı Daniel Friedrich, talep edilen ücret artışının tüketimi artırarak ekonomiyi canlandırmak için iyi bir yol olduğunu söyledi.

YÜZDE 7 ZAM TALEBİ

IG Metall, çalışanlar için yüzde 7 ücret artışı ve stajyerler için ayda ekstra 170 avro zam talep ediyor. Ayrıca daha fazla çalışana izin ve ücret arasında seçim yapma seçeneği sunulmasını istiyor. IG Metall'e göre toplu iş sözleşmesinin 12 ay geçerli olması gerekiyor. Patronlar ise 27 aylık bir süre içinde iki aşamada yüzde 3.6'lık bir ücret artışı öneren bulundu. Yüzde 1.7'lik ilk artış Temmuz 2025'te yürürlüğe girecek.

ÇİN EKONOMİSİ BÜYÜMEYE DEVAM EDİYOR MU?

Pandemi süreci ile birlikte, geçtiğimiz yüzyılın son çeyreğinin en hızlı büyüyen ekonomisi olan Çin ekonomisinin, büyüme ivmesini kaybederek büyük zorluklar ile karşı karşıya kaldığı görüldü. Bu, tüm dünya ekonomisinde dengelerin sarsılmakta olduğunun yeni bir işareti olarak değerlendirilmelidir.

Büyük bir hızla büyüyen bu dev ekonomi, özellikle üretim ve ihracat gücünün yanı sıra ticaret yollarına yönelik trilyonlarca dolar değerine ulaşan yatırımlar ile birlikte tedarik zinciri ağını büyük ölçüde kontrol edecek hamleler gerçekleştiriyordu. Ancak bunu yaparken diğer emperyalistler ile pazar mücadelesinin seyrini de gergin bir niteliğe taşımaktaydı. Başta ABD emperyalizmi ve Avrupalı emperyalistler de bu hızlı gelişimi kendi çıkarlarını zedelemeyecek seviyede tutmaya çalışıyor, yeri geldiğinde ek vergiler ve yaptırımlar ile ekonomik yarışta kendilerini avantajlı pozisyonda tutma uğraşını sürdürüyorlardı. Batılı emperyalistlerce, emtia akışına alternatif yollar arama girişimleri sürerken aynı zamanda çeşitli ekonomik yaptırımlar ile Çin sosyal emperyalizminin

pazar alanlarındaki ticaret hacmi ve rekabet kapasitesi düşürülmeye çalışılıyor. Özellikle teknoloji alanında ek vergiler ve sübvansiyon soruşturmaları ile tedirginlik yaratılarak Çin'in rekabet gücü kırılmaya çalışılırken demiryolu ve enerji alanında Çin, yatırım ve satın almaların dışında tutuluyor. Halihazırda deniz ticaretinin büyük bir bölümünü kontrol altında tutan, yalnızca okyanuslar üzerinden değil artık iç deniz yatırımlarını da hızlandıran Çin'in kara ticaretinde büyük bir ağ oluşturmalarının da önüne geçilmeye çalışılıyor. "Tek Kuşak-Tek Yol" gibi Avrupa, Balkanlar, Kafkaslar ve Orta Doğu gibi geniş bir pazar alanı üzerinde ticaret ağı oluşturacak projeler de ilerlemeler olsa da henüz ABD engelleri aşılabilmiş değil. Joe Biden'ın son dönemde, "Tek Kuşak-Tek Yol Projesi"nin iklim koruma anlaşmalarına uygun olmayan biçimde fosil yakıt tüketimini artıracığı açıklaması ve engelleme girişimlerinde bulunacaklarını ima etmesi bu konunun henüz sonuçlanmaktan uzak olduğunu gösteriyor. Buna rağmen Çin'in sabra dayanan stratejisi burada da yürürlükte.

Çin bu yönlü girişimlerde bulunan tek

emperyalist ülke de değil. Büyük bir üretim lokomotifi olan Almanya gibi ülkeler de aynı zamanda dolaşım ağını yani tedarik zincirinin tüm halkalarını elinde tutabilmek için yoğun çaba harcıyor. Öyle ki Almanya, büyük üretim gücü ile birlikte dünyanın en büyük lojistik şirketlerine de ev sahipliği yapıyor. Çin'in tedarik zincirlerini güçlendirme hamlesine karşılık Almanya başta olmak üzere Avrupalı ülkeler yaptırım ve sınırlama hazırlıkları ile karşılık veriyor. Çünkü "Tek Kuşak-Tek Yol Projesi"nin en erken sonuçlarından etkilenecek olan ülkeler yine bu ülkeler olarak karşımıza çıkıyor. Ancak Çin de, yalnızca ekonomik büyüme ve tedarik zincirlerine daha fazla nüfuz etme biçimde karşılık vermiyor. Aynı zamanda, dünya ticaretinin Çin kaynaklı ürün akışına olan ihtiyacı, Çin'in üretim gücünü farklı biçimde bir koz olarak kullanmasını beraberinde getiriyor. Pandemi sürecinde Çin kaynaklı büyük arz kesintileri, dünya genelinde zaten yükselmekte olan enflasyonu daha fazla tetiklemiş, büyük bir tedarik zinciri krizine kapı aralamıştı. Ayrıca yalnızca emtia kesintileri değil, deniz ticaretinde konteynır üretiminin kesilmesi ve büyük limanların kapatılması

gibi faktörler Çin'in mal ve hammadde ihracatında kesinti yaratmasının dışında farklı kriz kaynakları haline gelmişti. Aynı zamanda bu süreç, Çin ekonomisinin görünümünü de olumsuz etkileyen bir süreçti.

Çin ekonomisinin büyüme hedeflerini sürekli biçimde tutturmasının büyük etkenlerinden biri üretim gücü iken bu alanda yaşanan kesinti ve istihdam düşüşleri ise emlak alanında kuvvetli faaliyetler ile dengelenmekteydi. Böylece üretimde ve istihdamda zaman zaman düşüşler yaşansa da yüksek nüfus ve konut sektörü bu alandaki eksikliklerin üzerini örtüyordu. Emlak sektörü aynı zamanda özel tüketimin yoğun biçimde devam etmesini, içerdeki tüketicinin tasarrufa yönelmemesini sağlıyor, finans sektörü yoğun bir işlerlik kazanıyordu. Bu durum, Çin ekonomisinin büyüme endeksine olumlu etki ediyordu. Öyle ki emlak sektörü Çin ekonomisinin üçte ikisine tekabül edecek derecede şişmiş durumdaydı. Ancak emlak sektörü ve müşterileri, en küçük piyasa dalgalanmasından dahi etkilenen bir sektör iken aynı zamanda başkaca ve daha büyük krizleri rahatlıkla tetikleyebilecek bir sektördür. 2008 krizi bunun en büyük

örneğidir. Taşınmaz mal piyasasında ani bir talep düşüşünü takiben oluşan fiyat düşüşü ve ardından borçların ödenememesi durumu, şişirilen balonun büyük bir patlama ile çökmesine sebep olabilmektedir. Nihayetinde tüm büyük ölçekli yatırımlar finans sektöründen alınan borçla yapılmaktadır. Emlak piyasasında da ileri derecede finans sektörü iştigalleri ve ilişkileri bulunur. Bu alanda yaşanan bir çökme tüketicinin borç batağına sürüklenmesini, finans kurumlarının düşük faizden dağıttığı kredileri geri toplayamamasını, reel sektörün pazarını kaybederek alacağını alamaması dolayısı ile tüm alanlarda zincirleme krizlerin yaşanmasına sebep olur. Bu yönlü hızlı büyüme ivmesi ve ekonomik büyüme kaydeden ülkeler aynı zamanda kırılgan bir ekonomik yapıya ve ağır kriz risklerine de daha yakın olur.

Parasal genişleme ile birlikte özel tüketimin artırılması, tüketicinin tasarruftan kaçınması ve marjinal tüketim eğrisinin yukarı yönlü ivmelenmesi, büyüme opsiyonu olarak tercih edilebilmektedir. Çin'in de bu tercihi uzun zamandır kullandığı görülmektedir. Ayrıca konuta yönelik devasa talep potansiyelinin varlığı da uzun yıllar kullanılmış ve bu alan lokomotif sektörlerden biri haline gelmiştir. Çin bu konunun meyvelerini de almıştır, parasal genişleme politikasına rağmen enflasyon dengede kalmış ve özel tüketim harcamaları artarak devam etmiştir. Dolayısı ile Çin bu riskler ile büyümeye devam etmiş, büyürken risklerin de boyutu artmıştır.

Pandemi dönemi ise, Çin'in artık ekonomik yönelimini devam ettiremeyeceği koşulları beraberinde getirmiştir. Dünya çapında var olan riskler, piyasalarda tedirginliğe sebep olarak doğrudan tasarrufu tetiklemiş, artan faizler ile krediler ve dolayısı ile yatırımlar azalmış, özel tüketim ve marjinal tüketim eğrisi aşağı yönlü bir ilerleme göstermiştir.

Evergrande isimli Çin emlak devi 2021 yılında temerrüde düşmüş, ABD'ye iflas koruma başvurusu yapmıştı. Bu durum zaten düşüşte olan talebin iyice çakılmasına sebep olmuş, konut şirketleri milyarlarca dolara varan alacaklarını tahsil edemezken yine aynı rakamları bulan geri ödemelerini de yapamaz hale gelmiştir. Country Garden isimli bir başka emlak şirketi de aynı dönemde, kayıplarının milyarlarca doları bulduğunu açıklamıştır. Buna önlem olarak

devlet tarafından borç yapılandırmasının zemini oluşturulmaya çalışılmış, borçlanma sınırı getirilmiş, alacak ve geri ödeme anlaşmalarının yapılabildiği zaman içerisinde bu şirketlerin mal varlıklarının korunması sağlanmıştır. Yani dev tekellerin zararlarına ve iflasına kayıpların ve borçların halka daha fazla yüklenmesi ve kamu kaynaklarının bu yönlü kullanılması ile çare bulunmuştu.

Çin sosyal emperyalizmi, kamu kaynaklarını emlak balonunun patlamaması için seferber ederek pandemi koşullarında istihdamı ve özel tüketimi belirli bir seviyenin üstünde tutmaya çalışmış, aynı zamanda yoksullaşmaya sebep olmuş, yoksul halkın borç yükünü artırmıştır. Emlak sektöründeki batışı engellemek için, faizlerde düşüş gerçekleştirilmiş, enflasyon ve yoksullaşmaya rağmen kredilenme ve kısa vadede konut talebini yeniden canlandırmaya yönelik adımlar atılmıştı. Yine bu faiz politikaları, özel tüketimi artırarak ekonomik büyüme hedefini yakalamayı amaçlamaktaydı. Bununla birlikte, piyasalara güven verecek biçimde reformlar, yabancı yatırımcılarda cazibe uyandıracak düzenlemeler de yapıldı. 2024 yılına gelindiğinde Çin, içerisinde bulunduğu krizi atlatamamakla birlikte, durdurulamaz ekonomik büyüme imajını yitirmiş oldu. Çünkü pandemide uygulanan "Sıfır Covid" politikasının ardından hızlı biçimde büyüme verilerinin gözlenmesi beklenirken ortaya çıkan kriz hali, ekonomik toparlanma ihtimalini ortadan kaldırmış, Çin ekonomisini yüksek büyüme rakamlarından feragat etmeye zorlamıştır. On yıllardır istikrarla takip edilen ve geçtiğimiz yıllarda Türkiye'de de uygulanacağı iddia edilen ancak kısa sürede çark edilen "Çin modeli ekonomik büyüme" politikasının artık karşılık vermediği ve Çin açısından ekonomik alanın çeşitli reformlara gebe olduğu görülmektedir.

Pandemi ile birlikte başlayan ekonomik bozulma, sağlık politikaları sonucu üretim alanındaki herhangi bir düşüşün ürünü değil, emperyalist çekişmenin doğrudan bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktaydı. Pandemi süreci yalnızca basit bir tetikleyici görevi görmüştü. Çin sosyal emperyalizmi, emperyalist çekişmenin geriliminin arttığı ve uluslararası sonuçlar doğurduğu özellikle son 10 yıllık dönemde iç tüketimi canlandırarak ihracat ve dış ticaretteki düşüşün yaratacağı açığı kapatmayı hedeflemekteydi. Ancak iç-özel tüketimi

artırmak için düşük faiz ve borçlanma, istihdamı artırmak için ise emlak alanını öne çıkarma gibi politikalar riskleri biriktirmişti. Nihayetinde krizin artan ayak sesleri ile yukarıda bahsettiğimiz alınmaya çalışılan önlemler, Çin'in riskleri büyütmeden, ekonomik büyümeyi sürdürme politikası izleyeceğini göstermekteydi. Ancak pandemi koşullarının üzerinden birkaç yıl geçmesine rağmen, Çin'in özel tüketimi istediği ölçüde canlandıramadığı, ayrıca emlak şirketlerinin iflasları sebebi ile piyasa güveninin azaldığı ve dolayısıyla yatırımların düşüşe geçtiği, Çin ekonomisi için bir durgunluk evresinin baş gösterdiği görülmektedir. Yani, tedarik zincirlerine vurulan bıçağın yarısı iç tüketim ile aşılıp çalışılırken hem dış ticarete hem de iç tüketimde düşüş kaçınılmaz hale geldi.

2024 yılı için, özellikle Çin sanayiinde görülen üretim düşüşü sebebi ile büyüme beklentileri yıl sonuna ilerlediğimiz şu günlerde yeniden revize edilerek daha düşük seviyelere çekildi. Çeşitli kredi derecelendirme kuruluşları, büyüme tahminlerini 4,7 seviyesine düşürürken Çin hükümetinin yüzde 5'lik hedefini karşılamasının mümkün olmadığını belirttiler. 2025 yılı için büyüme tahminlerinin daha düşük bir seviyede, yüzde 4,2'de kaldığı görüldü. En son 2019 yılında yüzde 6,1 ile hedeflediği büyüme rakamına ulaşan Çin, 2020 yılında ise pandemi sürecinin ve diğer emperyalistler ile olan sert rekabet koşullarının sonucu olarak yüzde 2,3 seviyesinde bir büyüme rakamı ile son 40 yılın en düşük büyüme yüzdesinde kalmıştı. 2021 yılında yeniden normalleşmenin etkisi ile yüzde 8,1 oranında bir büyüme oranı yakalanmış olsa da bu rakam büyüme ivmesinin kaybedildiğini göstermişti. Öyle ki emlak sektöründe başlayan kriz ve alınan önlemler ile 2022 yılında yine son 40 yılın en düşük ikinci büyüme oranı olan yüzde 3 ancak yakalanabilmişti. 2023'te emlak sektörünün ve iç tüketimin canlanmasına yönelik atılan riskli adımlara rağmen büyüme ancak 5,2 seviyesine çıkarılabildi.

Dünya çapında artan resesyon ve durgunluk riski, aynı biçimde yüzyılın son çeyreğinden itibaren en hızlı büyüyen ekonomi için de varlığını korumaktadır. Çin ekonomik büyümesinin yavaşlaması, yalnızca konut sektöründeki daralma ve kriz halinden kaynaklanmamaktadır. Özellikle 2024'ün ağustos ayı ile

birlikte daha net biçimde görüldüğü üzere Çin sanayii ve üretimi de pandemi atlatılmasına rağmen oldukça kırılgan biçimde ilerlemektedir. Üretim düşüşü gözlenmeye devam etmektedir. İstihdam kaybının artarak devam etmesinin yanı sıra, ekonomik büyümenin faturasının da Çin halkının sırtına yüklendiği, hedeflenen büyüme oranı yakalanamadığı gibi yoksullaşmanın ve işsizliğin artarak devam ettiği görülmektedir. Yani, iş gücü değersizleşmeye devam ederken üretim ve istihdam da düşmekte, Çin sosyal emperyalizmine, Batılı emperyalistler tarafından uygulanan ambargo ve kısıtlamalarla pazara erişimi de sınırlanmaya çalışılmaktadır. Bu koşullar altında Çin, şu an için kontrolü altında tuttuğu alanlara ihracatı yoğunlaştırmaya ve iç tüketim marifeti ile azalan ihracatı dengeleme çabasında olmaya devam edecek gibi görünüyor. Bunu yapamadığı takdirde, daha büyük bir ekonomik bozulma ve olumsuz görünüm kendisini bekliyor.

Dünyanın en hızlı büyüyen ekonomisi unvanını kaybetmek, aynı zamanda piyasa güveninin zedelenmesini beraberinde getirmiştir. Çin'e doğrudan yatırımlar 2024 yılında, geçen yılın aynı aylarına göre (Ocak-Ağustos) yüzde 38 azalmıştır. Elbette riskli görünüm, düşük oranlı büyüme ve artan emperyalist çekişme koşulları altında dünyada hiçbir ekonomi piyasada "güvenli" görülmemektedir. Zaten resesyon ve yüksek enflasyon riski bugün için yalnızca Çin'e özel değildir. Ancak sahadaki varlığı büyük üretim ve ihracat kapasitesinin yanı sıra bu alandaki düşüşü dengeleyecek ölçüde büyük özel tüketim potansiyelinin olması iken artık bu terazinin dengesinin tutturulamıyor oluşu Çin ekonomisinin "durdurulamaz büyüme ivmesini" kaybettiğini göstermektedir. Henüz daha büyük bir çakılmanın gözlemlenmemesinin en büyük sebebi ise çok büyük yüzdeler artışı olmamakla birlikte, cari fazla vermeye devam etmesidir.

Çin ekonomi politikalarında tutturulamayan denge, yoksul halkın sırtından kapatılmaya çalışılacaktır. İşsizlik artarken yoksullaşma ve hane halkı borçlanma oranları da artmaktadır. Dolayısı ile iş gücü ucuzlamak ve sömürü koşulları ağırlaşmaktadır. Sosyal emperyalist Çin, diğer emperyalistler gibi sisteminin ürettiği sorunları, dünya halklarının emeği, canı ve kanıyla kapatmaya çalışmaktadır.

SAVAŞI BAŞLATAN İSRAİL, BİTİREBİLECEK Mİ?

bir sembole dönüştürdü. Her koşulda liderler, bireysel kaygılarından arındıkça halkın geleceğinde var olmaya hak kazanırlar. Nasrallah'ın katledilmesi Lübnan halkının, Sinvar'ın katledilmesi Filistin halkının Siyonist İsrail'e karşı savaşıması için büsbütün bir gerekçe, bir ışık daha olmuştur.

Lübnan'ın güneyi ilk defa İsrail'in işgal amaçlı saldırılarına tanık olmuyor. 1975 yılında Filistin Kurtuluş Örgütü'nün bölgeye yerleşmesi ve İsrail'e yönelik eylemlerini artırması nedeniyle çatışmalar yoğunlaştı ve 1978'te Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü (UNIFIL) bölgeye yerleşti. En son 2006 yılında işgale uğrayan, katliamlara maruz kalan Lübnan halkı özellikle ve başta Hizbullah'ın aktif direnişiyle İsrail'i Lübnan topraklarından kovmuştu. Tüm devrimci ve demokratik Lübnan hareketlerinin takdirle andıkları Hizbullah'ın bu sıkı direnişi karşısında İsrail'in geri çekilmek zorunda kaldığı 2006'daki savaşı sonlandıran BM Güvenlik Konseyi'nin 1701 sayılı kararı, Hizbullah'ın Litani Nehri'nin güneyinden çekilmesini ve silahsızlandırılmasını, İsrail güçlerinin Lübnan'dan çekilmesini, Litani Nehri'nin güneyinde BM çok uluslu barış gücü UNIFIL ve Lübnan ordusu dışında hiçbir silahlı kuvvetin olmamasını öngörüyordu. Ancak İsrail'in bölgedeki sürekli saldırganlığı ve yayılcılığı, Lübnan ordusunun buna karşı koyacak gücünün olmaması nedeniyle, Litani Nehri ile İsrail sınırı olarak belirlenen Mavi Hat arasındaki bölgede Hizbullah varlığını devam ettirdi ve bunda sonuna kadar haklıydı. Lübnan halkının bir silahlı gücü olarak konumlandığı için Hizbullah işgalci fikrinden vazgeçmemiş İsrail'e karşı tamamen meşru olanı sürdürdü. 1978'den bu yana çok sayıda çatışma ve işgale tanık olan Güney Lübnan topraklarında bugün de Litani Nehri ile Filistin'in kuzeyi arasında yoğun çatışmalar yaşanıyor. İsrail'in, BM Güvenlik Konseyi'nin 1701 sayılı kararına dayanarak Litani Nehri'ne kadar Lübnan'ı işgal etme planı suya düşmüş görünüyor. Hizbullah karşısında başarılı olamayan İsrail yönetiminde "kara harekâtımız yakında sonlanabilir"

demeçleri veriliyor.

TEKRAR TEKRAR ATEŞKES GÜNDEMİ

Aksa Tufanı'ndan bu yana ateşkes görüşmeleri sürekli olarak, farklı denklemlerle, farklı güçlerle gündemde olmaya devam ediyor. Ateşkes görüşmelerini suikastlerle, katliamlarla baltalayan İsrail kabinesi ve Netanyahu sürekli "ateşkes isteyen taraf" olarak görülmeye çalışıyor. Sinvar'ın katledilmesi ve İsrail'in arka arkaya yoğun kayıplar vermesi ve İran'a "cılız" bir misilleme yapmasının ardından ateşkes görüşmeleri yeni denklemden bir kez daha başladı. Amerikan istihbarat teşkilatı CIA ile İsrail istihbarat örgütü Mossad'ın direktörleri Katar'ın başkenti Doha'da, Katar Başbakanı Muhammed bin Abdurrahman es Sani ile bir araya gelecek.

Doha'da, kısa vadeli Gazze'de yeni bir ateşkes anlaşması ve İsrail'in Filistinli tutsakları serbest bırakmasına karşılık Hamas'ın da bazı rehineleri serbest bırakması için müzakerelere başlayacak. Görüşmeler için İsrailli yetkililer tarafından, İsrail ve Hamas'ın Gazze'de bir aydan kısa sürecek bir ateşkesi kabul etmelerini sağlamak ve bunun daha kalıcı bir anlaşmaya yol açacağı şeklinde yorumlar yapılıyor. Beyaz Saray'a iletilen ateşkes şartlarıyla ilgili bir İsrailli yetkili "1701'in daha güçlü dayatılmasından bahsediyoruz. Ana mesajımız: Lübnan ordusu ile UNIFIL daha fazlasını yaparsa İsrail ordusu daha azını yapacak." dedi. ABD Başkanı Joe Biden'ın da bu şartı desteklediği ve Hizbullah'ın silahsızlandırılması ve Lübnan ordusunun güçlendirilmesini umduğu belirtiliyor.

Son gelişme olarak Avrupa Birliği kadından İtalya Başbakanı Meloni de Lübnan'ı ziyaret etti. Meloni "İtalya'nın ateşkes olan bağlılığını yinelemek için buraya geldim. İtalya, diğer uluslararası ortaklarla birlikte 21 günlük bir ateşkes önerdi. (Lübnan Başbakanı Necib) Mikati ve (Lübnan Meclis Başkanı Nebih) Berri öneriyi kabul etti" dedi. Yahya Sinvar'ın katledilmesinin ateşkes önündeki engeli kaldırdığını söyleyen Meloni de BM Güvenlik Konseyi'nin 1701 sayılı kararının uygulanmasını istedi. Yahya Sinvar'ın ateşkes önündeki engel olduğu görüşüyle Meloni emperyalizmin bakış açısının manipülasyonunu bir kez daha ele vermiş oldu. Bugüne

kadar ateşkes önündeki esas engelin Siyonizm olduğu defalarca ispatlanmışken "direnenek ulusu için canını veren" Sinvar'dan "engel" diye söz etmeleri emperyalistlerin haklı ulusal direnişlere terörizm yaftası vurma çabalarının her koşul altında sürdüğünü gösterir. En son ateşkes çağrısını Hamas'ın onaylamasından sonra, daha önce Hamas'ın reddedeceği beklentisiyle kabul eden Netanyahu'nun bundan vazgeçmesi emperyalizmin unutturmak istediği bir anıdan ibaret! Yahya Sinvar da diğer Hamas liderleri gibi ateşkes, diyaloga kapısı açık bir lider oldu. Çaresi direnişi kırmak olanların bu gerçeği saklamaları Filistin halkının gerçek düşmanlarını bir kez daha göstermiş oldu.

FİLİSTİN VE LÜBNAN HALKI SİLAHSIZLANDIRILMAK İSTENİYOR

ABD Başkanı Joe Biden'dan İtalya Başbakanı Meloni'ye, İsrail Başbakanı Netanyahu'dan Lübnan Başbakanı Necip Mikati'ye kadar herkes aynı fikirde: "Silahlı mücadeleye hayır, teslimiyete evet!" Emperyalizm ve yerli iş birlikçileri tarafından "tehlike" arz eden bölgeler halktan soyutlanmak isteniyor ve silahlı direniş güçlerinin tasfiyesi amaçlanıyor. Lübnan'ın güneyinden 500 binden fazla insanın sürgün edilmesi, yüz binlerce Filistinlinin Gazze'de zorunlu göçe maruz kalması bu politikaların bir sonucu. Bir yandan halk göç ettirilirken bir yandan da halkın direnişine öncülük eden Hamas, Hizbullah ve diğer silahlı güçler "kontrol altına" alınmak isteniyor. Lübnan'da da Hizbullah'ın bölgeden tasfiye edilmesi için Lübnan ordusu, Hamas'ın tasfiyesi için iş birliği Filistin yönetimi ve Mahmud Abbas güçlendirilmek isteniyor. Hizbullah ve Hamas'ın ise bu amaca karşı tavırları silaha daha fazla sarılmak oluyor. Önderlerini, lider kadrolarını ve binlerce militanını kaybeden bu iki hareket silahlı eylemlerini yoğunlaştırıyor. İsrail ile çatışma sürecini üçüncü aşamaya yükselten Hizbullah büyük bir direniş sergiliyor. Önümüzdeki süreçte Lübnan'ı işgal harekâtına son verebilecek olan İsrail, Filistin'in kuzeyine yönelik "insansızlaştırma" politikasından da vazgeçebilecek mi? Tabii ki hayır. Oluşan bu tabloda işgal girişiminde başarısız olan İsrail, savaşı durdurmak isteyebilir; ama Hizbullah'ın bununla yetinmeyeceğini ve çatışmaları büyütebileceğini söyleyebiliriz.

İsrail 7 Ekim'den bu yana Lübnan'ı havadan bombardımana tabi tutmakta, yaklaşık 20 gündür de Lübnan'ın güneyini işgal etmektedir. Gazze'de 45 bin Filistinli katledip Gazze Şeridi'nde soykırım gerçekleştiren İsrail Lübnan'ın güneyini de Lübnan haritasından silmeyi hedefleyerek yola çıktı. Hizbullah lider kadrosunun Beyrut'ta, suikastlerle katledilmesinden sonra "Hizbullah askerî yeteneğini kaybetti" yorumları yapılsa da bugünlerde Hizbullah Siyonist orduya "zor anlar" yaşatmaktadır. 20 gündür karada hiçbir ilerleme sağlayamayan İsrail'in, her gün 20 ila 30 askeri savaş dışı kalıyor.

Lübnan'ın güneyinde hüsrana uğrayan İsrail Gazze'de de aynı hüsrana yaşıyor. 1 yılı aşan savaşın ve hedef gözetmeksizin yapılan katliamların ardından Hamas halen İsrail ordusuna karşı savaşıyor ve Siyonist orduya kayıp verdirerek direnişi imha etmeyi asla başaramayacağına mesajını vermeyi sürdürüyor. "Tünellerde saklanıyor", "Avrupa'ya kaçtı" denerek hakkında ciddi bir kara propaganda yapılan Sinvar yaşamını İsrail'in 10 aydır yerle bir ettiği Gazze'de, savaşıyor yitirdi. Hamas Lideri Yahya Sinvar'ın savaşın ön cephesinde, son ana kadar savaşıyor yaşamını yitirmesinin Siyonizm ve destekçileri tarafından Filistin halkını "umutsuzluğa" sürükleyeceği düşünüldü. Fakat onu son anlarını içeren görüntüler, Sinvar'ın ölümü tam bir cesaretle ve tükenmez bir direnişçi ruhuyla karşılaması onu Filistin'in direnişinde unutulmayacak

DİRENİŞİN USTASI

YAHYA SİNVAR

Yahya Sinvar bir tutsak, bir lider ve Filistin davasının onurlu bir şehididir. Ancak o her şeyden önce, Han Yunus Mülteci Kampı'nda dünyaya gelmiş ve 1948'de Nakba sonrasında topraklarından sürülmüş binlerce Filistinli aileden birinin bir parçasıdır. Onun sıradan bir Filistinli olmaktan büyük direnişin bir liderine dönüşmesi hiç kuşkusuz mülteci kampı, Nakba, sürgün ve tutsaklık kavramlarından ayrı değerlendirilemez. "Sıradan Filistinli" demek aslında direnmek zorunda olan ve ancak direnerek ayakta kalacak büyük insanlık demektir. Biz de Yahya Sinvar'ın taş ile başlayıp tüfekle devam eden mücadelesini anlatmak istiyoruz. Onun ne tutsaklıkla ne de işkence ile teslim alınabilen özgürlük tutkusu ve son nefese dek sürdürdüğü savaşı dünyanın dört bir yanında kurtuluş mücadelesi veren halklara ilham, kurtuluştan başka yol olmadığına inanlara umut kaynağı olacak.

1980'lerin başında o dönem yeni kurulan Gazze İslam Üniversitesinde öğrenci olarak yürüttüğü faaliyetler sırasında Gazze'de İslami Direniş Hareketi olan Hamas'ın kurucu neslinin bir parçası olmuştur. Sırasıyla Teknik Komite Sekreterliği, Öğrenci Konseyi Spor Komite Başkanlığı, Konsey Başkan Yardımcılığı ve ardından Konsey Başkanlığı yapan Sinvar, 20 yaşında siyasi faaliyetleri nedeniyle ilk kez gözaltına alınmış ve dört ay süresince idarî tutuklama, suçlama ve yargılama olmadan hapsedilmiştir. Serbest bırakılmasından bir hafta sonra yeniden kaçırılmış, altı ay tutsak kalmıştır. Tüm bunlar ulusal kurtuluş hareketinin gelecekteki liderlerini geliştirme alanı olarak gördüğü öğrenci hareketine Siyonist rejimin on yıllardır sürdürdüğü saldırı politikasının bir örneğidir.

Hamas hareketinin Aralık 1987'de ilan edilmesinden önce, 1986 yılında, Şeyh Ahmed Yasin'in isteğiyle Halid el-Hindi ve Ruhi Muştaha ile birlikte halkı ve direnişi korumak amacıyla Siyonist istihbaratı, güvenlik servislerini, iş birlikçileri ve düşmanla iş birliği yapan ajanları izleyen bir güvenlik organizasyonu olan Majd'ı kurmuştur.

Yahya Sinvar, 1987'de Hamas'ın kuru-

luşundan iki ay sonra bir kez daha tutuklanmış ve ömür boyu hapis cezasına çarptırılmıştır. Siyonist hapishanelerde gördüğü işkenceye rağmen, bu durumu bir direniş hattına çevirdiğini ifade etmiş; tutukluluğu sırasında, düşman hakkında bilgi toplamak için İbranice öğrenmiş, düşmanın güvenlik sistemi ve baskı aygıtını inceleyerek direniş hareketini güçlendirmek üzere yapısal, siyasî ve askerî alanlarda çalışmalar yürütmüştür.

İki dönem boyunca hapishanede siyasi tutsakların Yüksek Liderlik Komitesini yönetmiş, 1992, 1996, 2000 ve 2004'teki açlık grevlerinin liderlerinden biri olmuştur.

Majdal, Hadarim, Bir es-Saba ve Nafha hapishanelerinde tutulan Sinvar, Ramla Hapishanesindeki hücresinin duvarına delik açarak kaçmak için küçük bir tescere ve tel kullanmıştır. Bu girişimden sonra dört yıl boyunca tecritte tutulmuş ve ailesiyle görüşmesi engellenmiştir. Siyonist rejim, tutsaklığı sırasında beyin kanseri tedavisi görmesi için sağlanan tıbbi tedaviyi dahi Sinvar karşıtı propaganda çevirmiştir.

Sinvar, 18 Ekim 2011'de Wafa el-Ahrar (Özgürlerin Vefası) esir takasında bin 26 Filistinli esir ile birlikte serbest bırakıldı. Özgürlüğünün ardından, Gilad Şalit'in serbest bırakılması karşılığında esirlerin kurtuluşunu hapishaneden organize etti ve 2015 yılında Hamas tarafından esir takasları dosyasını yürütmek üzere görevlendirildi. Hapisten çıktıktan sonra önderlik görevini tekrar üstlenerek Gazze'de Hamas'ın lideri olarak seçildi, 2017 ve 2021'de yeniden seçildi. Evi 2012, 2014 ve 2021'de işgal güçlerinin hava saldırılarıyla bombalandı, ancak geri adım atmayı reddetti ve sık sık direnişin ön saflarında kalma kararlılığını dile getirdi.

Liderliğinin ilk döneminde hareketin askerî kapasitesi belirgin şekilde gelişti, roket ve insansız hava aracı gibi savunma araçları geliştirildi. İsrail'i birçok çatışmada gafil avlayan ve onun döneminde kurulan "Direniş Grupları Ortak Odası" son olarak tüm dünyayı yerinden oynatan "Aksa Tufanı"nı planlamış ve koordine etmiştir.

Yazar Dr. Vesam Fakavi, Sinvar'ın direniş fikrini sadece Filistin Ulusal Kurtuluş Mücadelesi değil, aynı zamanda Arap, bölgesel ve enternasyonal düzeyde bir kültür ve araç olarak yeniden gündeme taşıdığını ifade etmiştir. Onun sözleri ile Sinvar, "Direnişi bir halk kültürü haline getirdi. Filistin direnişini kendi savunma ve saldırı araçlarını kendi üretim kaynaklarıyla geliştirme yoluna taşıdı."

Şeyh Ahmed Yasin, Dr. Abdel-Aziz el-Rantisi, Yahya Ayyaş, Ebu Ali Mustafa, Gassan Kanafani, Fethi Şikaki, Samir Kuntar, Abbas el-Musavi, İmad Muğniye, Kemal Nasır, Muhammed en-Neccar ve Vadi Haddad'ın suikastlarla katledilmeleri Filistin Ulusal Kurtuluş Mücadelesini yok etmedi. Direniş her zamankinden daha güçlü kök salarken Siyonizm her gün milyarlarca dolara mal olan sömürgeci silahın zoruyla bölgeye dayatılan bir zorbalık olarak kırılğan bir varlık olmaya devam ediyor.

Filistin Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin liderlerini hedef alan ve katleden İsrail devleti hedefine ulaşamamıştır; aksine bu ölümler, işgalciye karşı tankları yakan ve saldırılara her gün göğüs geren nesle ilham olmuştur ve olacaktır. Yahya Sinvar'ın ölümü ise efsanevi bir görüntü olarak hafızalarda kalacaktır; kefiye ve askerî teçhizat giymiş, elinde silahıyla soykırımcı işgalcilere karşı direnmiş, mücadelenin ön saflarında yer alarak Filistin'i özgürleştirmeye olan toplu iradeyi maddi bir şekilde ortaya koymuştur. Onun mücadelesi, emperyalist ve Siyonistler tarafından propagandası sürdürülen "direnişin sivillerin arkasına saklandığı" mitini pamparça etmiştir.

Siyonistler ve emperyalistler, Sinvar'ın son anlarındaki görüntülerini Filistin direnişini ve halkını demoralize edeceği hevesiyle yayınladılar. Joe Biden ve Kamala Harris'ten Justin Trudeau'ya, Anthony Albanese'ye, Keir Starmer, Olaf Scholz ve Emmanuel Macron'a kadar emperyalizmin vitrindeki sözcüleri Sinvar'ın ölümünü kutlayıp Siyonist zorbalığı övdüler ve Filistin'deki soykırımın ABD liderliğindeki emperyalizmin bir önceliği olduğunu bir kez daha açıkça

ortaya koydular. Halkı için ön saflarda savaşan gerçek bir siyasi ve askerî liderin son görüntüsü gene direnişin büyük bir erdem olduğu gerçeğini öğretti. Halkların umudunun, insanlık tarihinde binlerce kez tekrarlandığı gibi gene zulme karşı inadına direnişte somutlaştığına tanıklık ettik. Halk kitleleri için zorbalık nihayet yenilmeye mahkûm bir beladan ibarettir. "Son teknoloji kurşunlara", insansız hava araçlarına ve tanklara gerekirse çıplak elle karşı koymaya ant içmiş bir direnişçinin, yüzünü savaşa tekrar tekrar dönmekten vazgeçmeyen, son nefesinde bir saha komutanı olarak hareket ettiği görüntüsü Filistin halkı ve dünyanın tüm özgür insanları için bir cesaret, özveri ve kahramanlık örneği olarak takdir toplamıştır. Hiç kuşkusuz bu ezilen milyonların bir anda ayağa kalkması için bir neden olmayacaktır. Daha uzun bir süre halkların "son teknoloji silahlarla" donanmış egemenler karşısında boyun eğmeye devam edeceğini, ayaklanmaya yeltense de yenileceğini, tekrar tekrar yenileceğini biliyoruz. Bununla birlikte halklar her zaman zulme direnenlerin gerçek liderler olduğunu bileceklerdir ve onları her nasıl olurlarsa olsunlar kucaklayacaklardır.

Sinvar'ın yaşamı mücadelenin sürekliliğini; mülteci kamplarından okul sıralarına, hapishaneden cepheye direnişin devam ettiğini; direnişin yalnızca atılan kurşun olmadığını, özgürlüğe giden uzun ve zorlu yolda atılan bir adım, alınan bir karar olduğunu göstermiştir. Kaybedeceğimiz şey tutsaklıkla boyun eğdirmeye zorlanan bir hayat ise kazanacağımız şeyin halkların yüreği olduğunu bu defa Sinvar'dan öğreniyoruz.

Günümüz Gelişmelerinden Hareketle Ulusal

MUTLAKLIK FİKRİNİN BÜYÜK AÇMAZI

Son dönem tartışmalarından biri, İran'a yönelmiş saldırılarla birlikte Orta Doğu'da gericiliğin ve ilericiliğin nasıl tanımlanması gerektiğidir. Kuşkusuz ki bu yeni bir tartışma değildir, Marksizm'in, ama daha çok da Leninizm'in yaptığı bu tartışmada Maoizm'in de katkıları söz konusudur. Marks'ın kapitalizmi tahlil ederek geliştirdiği ilericilik tanımında üretim araçlarının gelişmesi ve üretim ilişkilerinin de bu gelişimle uyumu temel bir perspektif oluşturmuştu. Bu temel perspektifin özünü sınıf tahlili ve sınıf tavrı oluşturur. Tarihsel materyalizmin de niteliğini oluşturan bu öz bize sınıflı toplumlarda hiçbir düşüncenin ve davranışın toplumdaki sınıflardan bağımsız olmadığını, her düşünce ve pratiğin bir sınıfın çıkarlarını, eğilimlerini ve taleplerini içerdiğini de söyler. Dolayısıyla ilericilik ve gericilik kavramlarını tartıştığımızda aslında sınıfları tartışıyoruzdur. Herhangi bir özelliği, durumu, tavrı sınıf tahlilinden uzak değerlendirmek idealizme götürür. Koşullardan, üretim araçlarının gelişmişlik seviyesinden, üretim ilişkilerinin halihazırdaki niteliğinden ayrı gericilik tanımlarındaki temel problem mutlaklık fikrini benimsemesidir. Düşünce dünyası örümcek ağlarıyla örülü olduğu halde yabancıların saldırısına olağanın ötesinde bir berraklıkla karşı koyan iradenin gücünü bile "mutlak gericilik" tanımı içinde reddeden anlayış materyalizmden uzaktır, idealisttir. Kendi küçük dünyasından kıyaslanamaz derecede büyük gerçek dünyayı yargılayan kafa bugünkü ve tarihte gerçekleşmiş binlerce kahramanlığı çözümleyemez. O bunlara sadece kendi fikriyle aynı olduğunda değer vermekle de ayrıca oportünizme sivrulür...

Günümüz ulusal hareketlerinde de tanık olduğumuz kahramanlıkları kesinlikle bireylerin idealizmiyle, düşünce dünyalarındaki gerici görüşlerle, amaçlarla açıklayamayız. Bu kahramanlıklar en başından beri sınıf çıkarlarının gerçekleştirilmesinden ibarettir. Yurtsever hareketlerin onlarca kisveyle geliştiğini, özellikle Orta Doğu tarihini bilenler, inceleyenler fark etmişlerdir. Sosyalist eğilimden "radikal İslam"a dayanan sonuçta gerici onlarca akımla karşılaşmak isten bile değildir. Bu, Orta Doğu coğrafyasının emperyalizmin sömürgeleri ve yarı sömürgeleriyle dolu olmasından, feodalizmin binlerce

kalıntısının farklı seviyelerde varlığını sürdürmesinden kaynaklanan objektif bir gerçekliktir. Bu koca gerçekliği, bu büyük coğrafyanın kendinde barındırdığı yoğun yurtseverliği ihmal eden bir kafa yukarıda değindiğimiz Marksist görüşün dışındadır ve tümüyle yanlıştır. Bu görüş Marksizm'in daha başlangıcında ortaya koyduğu sınıf merkezli tahlile dayanan görüştür.

EMPERYALİZMİN DÜŞMANLARI

Lenin'in emperyalizm tahlili sömürgeciliğe karşı ezilen halkların ve ulusların bağımsızlık mücadelesini proleter devrimlerin müttefiki olarak değerlendiren yorumu "aynı" görüşün bir ileri seviyeye çıkarılmasıydı. Maoizm aşamasında bu görüş tamamen ete kemiğe bürünmüş ve ulusal kurtuluş tüm yarı sömürgelerde devrimin temel sorunu olarak değerlendirilmiştir. Bilimin Leninizm aşamasında proleter devrimin müttefiklerinde bir genişleme gerçekleşir. Bunun temel nedeni ulusal burjuvazinin ulusal bağımsızlığı içeren devrimleri gerçekleştirme ve tamamlama kapasitelerinin tükenmesidir. Emperyalizm aşamasında karakterize olan bu özelliğiyle ulusal burjuvazi anti işgalci, anti sömürgeci niteliğini objektif olarak korumasına rağmen emperyalizme rağmen kapitalist gelişmeye öncülük edecek koşullara artık sahip değildir. Çünkü kapitalist gelişmenin dinamiğinde artı değer sömürsüne bağlı olarak sermaye birikimi vardır. Sermaye birikimi üretim araçlarının gelişmesini koşullar ve değişmeyen sermayenin artmasına paralel sistem kapitalist üretimin yaygınlaşmasıyla nitelik değiştirir. Emperyalizm koşullarında ulusal burjuvazinin bu "avantajı" uluslararası sermaye tarafından ortadan kaldırılır ve ulusal burjuvazinin tarihsel ilerici misyonu sınırlanır. O bundan böyle ancak proleter devrimlerin parçası olduğunda devrime hizmet edebilen bir sınıfa dönüşür. Bu söz konusu olmadığında ise emperyalizme nihayet boyun eğer. Nihayet boyun eğen, diyoruz. Çünkü nihayete kadar başka süreçler gerçekleşmeye devam eder. Ulusal burjuvazi birçok biçim altında emperyalizme boyun eğmeden önce ona karşı mücadele edebilir ve eder, ayak direyebilir ve direr, kendi egemenliğini içten içe talep eder ve fırsat buldukça hayata geçirir. Ne var ki o bu konuda tamamen güçsüzdür. Karşısında onunla aynı sömürü çarkından beslenmiş, bu çarkın gerçek hâkimi konumuna kesin biçimde gelmiş tekelci burjuvazi ve sistem olarak emperyalizm olduğundan

kendi başına ilerleme şansı kalmamıştır. Maoizm bu nedenle devrimlerin gerçekleştirilmesinde ve ilerletilmesinde ulusal burjuvazinin de devrimci rolünden söz etmiş, ama bunun çağımızda asla önderlik seviyesinde olamayacağını bildiğinden onun ikili karakterine göre politika geliştirmeyi benimsemiştir. Bu özellik elbette çok daha geri düzeyde iş birlikçi burjuva kesimler için de geçerlidir. Kompradorlar, hatta yer yer toprak ağaları da emperyalizme karşı gelişen güçlü halk hareketlerinin varlığı durumunda bu hareketle olumlu yönde ilişki kurmaya yönelirler. Doğru politikalarla bu kesimlerin de emperyalizme karşı mücadelenin bir parçası olmaları mümkündür. Gene de bilmeliyiz ki yarı feodal ülkelerin en gerici kesimlerini oluşturan bu sınıflar esas olarak karşı devrimcidir, devrimden hiçbir çıkarları yoktur. Ya iş birlikçidirler ya iş birliğine her an hazırdırlar. Dikkat çekilmesi gereken nokta bu kesimlerin de göstermelik veya geçici de olsa yurtseverlik sergileyebilecekleri, halkın bu yöndeki eğilimini kendi dar çıkarlarına alet edebilecekleridir. Bu göstermelik ve geçici yurtseverliğin emperyalizmin kimi politikalarına karşı gündeme gelebileceğini tarihsel deneyimden hareketle de bilmek gerekir. Yarı feodal süreçlerin en gerici kesimleri olarak kompradorların ve toprak ağalarının ulusal kurtuluş ve bağımsızlık mücadelelerinde esaslı bir rol oynayamayacaklarını, bütün süreçlerde iş birlikçi karakterlerinin belirleyici olduğunu bildikten sonra bizim daha çok ulusal karakterdeki burjuva kesimlere yoğunlaşmamız gerekmektedir. Günümüzdeki tüm yurtsever mücadelelerde öne çıkan sınıf, içinde küçük burjuvazinin savaştığı, idealist, devrim gereksinimi yüksek olan kesimleri de olmak üzere ulusal burjuvazidir. Ulusal burjuvazinin bu kesimleri manipüle etme yeteneği daima yüksektir. Ulusal burjuvazinin "yüksek" yurtseverlik duygusu ve bilinci özellikle bu kesimlerin yönelimini belirler. Diyebiliriz ki komünist hareket en çok ulusal burjuvazinin manipülasyonu karşısında başarılı olmak zorundadır. Emperyalizme karşı mücadelede "önderlik" rolünü en yoğun biçimde bu kesim karşısında somutlaştırmalı ve geliştirmelidir. Bu da bizi, daha önce de konu ettiğimiz yurtseverliğin enternasyonalist özelliği meselesine getirir. Komünistlerin en tutarlı ve sonuç elde edebilen yurtseverler olduğunu kesinlikle bilmek, gerçeklik içinde somutlaştırmak gerekir. Dün

de komünistlerin yurtsever özellikte olmadıkları iddia edilmiştir, özellikle sosyalist devletlerin varlığında komünistlerin sosyalist dış güçlerin uzantıları oldukları ileri sürülüp ulusal kurtuluşla ilgilenmedikleri propaganda edilmiştir. Elbette kendine komünist dese de sosyal emperyalizme bel bağlamış güçler de bu propagandaya malzeme sunmuşlardır. Ne var ki sınıf mücadelelerinin yakın tarihi bu propagandanın doğru olmadığını, komünistlerin birçok yarı sömürge ve sömürge ülkelerde yurtseverlik bakımından en ileri tavırları gösterdiklerini kanıtlamıştır. Komünistlerin önderliğindeki iki büyük devrim, Ekim Devrimi ve Çin Devrimi emperyalizmin yediği en büyük darbelerdir. Hem bu ülkelerden emperyalizmin tamamen kovulması hem dünya çapında emper-

yalizmin her düzeyde teşhir edilip ulusal bağımsızlığın önünün açılması hem de halkların bilincinde kapitalist yöndeki gelişimin halkın çıkarlarını yeterince karşılayamayacağını uyandırılması bakımından komünistler büyük bir başarı sağlamışlardır. Günümüzde bu gerçekliğin ısrarla gizlenmesi, özellikle revizyonizmin saldırılarıyla manipüle edilmesi, anarşist anlayışların bu yöndeki yanlış yönlendirmelerine hemen her yerde ciddi olanaklar sağlanması ve komünist harekete gene her yerde devam eden her türden saldırıyla doğru bilincin parçalanmaya devam etmesi ciddi bir sorundur. Komünist hareketin bununla henüz etkin ve sürekli biçimde baş edememesi kapsamlı ve derin bir sorun olarak değerlendirilmelidir. Şimdiki ulusal kurtuluş veya bağımsızlık talepli/amaçlı mücadelelerde tanık olduğumuz şey, esas olarak güçsüz

ulusalcılık Hakkında Bir Değerlendirme -I

olmakla birlikte ulusal burjuva hareketlerin bağımsızlık istemeleridir. Bu onların iflah olmaz amaçları olmaya devam edecektir. Bu da onların emperyalizme düşmanlıklarının uzun vadeli, sürekli, stratejik bir tutum olduğunu söylemekle aynı şeydir. Emperyalizme düşmanlığın çağımızda bitmek bilmez bir özellik olduğunu ve bunun çok çeşitli biçimlerde zuhur edip duracağını bilmeliyiz. Komünistler bu özellikle arasına dünden bugüne bir kalın çizgi çekmediği gibi bugün de bundan sonra da çekmeyecektir. Ezilen mazlum halkların ve ulusların emperyalizme düşmanlığı haklıdır ve meşrudur. Bu düşmanlığı her kim gösterirse ilerici bir rol oynar. Burada önemli olan şey komünistlerin sınıf tahliline dayanan değerlendirmelerle hareket etmesi,

her anti emperyalist, anti sömürgeci ve anti işgalci tavrı sınıfların çıkarları bakımından yorumlayarak politika belirleyebilmesidir. Komünistlerin her siyasi hareketle ilişkisinde belirleyici olan şey emperyalist sistem içinde yorumlamak kaydıyla andaki tavrının ilerici olup olmadığı ve hangi sınıfların çıkarlarını gerçekleştirmek üzere gerçekleştirdiği.

ÇÖZÜME KAVUŞMAMIŞ ULUSAL SORUNLAR

Birçok ülkede devam eden savaflara, yoğun çatışmalara daha dikkatli baktığımızda karşımıza ulusal sorunları çözememiş iktidarlar, ezilen uluslar, azınlık milletler çıkıyor. Bunların esas olarak Orta Doğu'da, Afrika ülkelerinde, Asya ülkelerinde görülmesi de bir başka gerçeklik. Söz konusu bölgeler kapitalist gelişimi "doğal" yoldan değil

de dışarıdan dayatmalarla, sermaye akışıyla yaşamış bölgelerdir. Emperyalist aşamada tamamen belirginleşmiş yapısıyla kapitalizm artı değer sömürüsü yoluyla sermaye biriktirmenin yanında sömürgeleştirme yoluyla da talana dayalı sermaye gerçekleştirerek büyüdü ve yayıldı. Bugün kapitalizmin sirayet etmediği, girip de değişime uğratmadığı bir karış toprak dahi kalmamıştır. Bu devasa bir büyüme, üretim ve tüketimde akıllara sığmaz, ölçüsüz bir yoğunlaşmayla gerçekleşmiştir. Bu aynı zamanda dünya tarihinde benzersiz bir yıkıma da sebep olmuştur. Öyle ki dünyanın hiçbir yerinde ne toprak ne su ne de insan "doğaldır" artık. Her şey kapitalizmin kâr hırsıyla, sömürgeciliğiyle değişmiştir, kendi kaynaklarından uzaklaşmış Hegel idealizmine dayanan kavramla söylersek "kendine yabancılaşmıştır." Bu yabancılaşma hiç şüphesiz bir gelişmedir, ilerlemedir. Bugün kapitalizmin neden olduğu doğanın yıkımını bir gericilik olarak tanımlayanlara sıkça rastlıyoruz. Bunun "gericilikle" ilgisi yoktur, bunun kötülükle de ilgisi yoktur. Bu kapitalist üretimin, artı değer sömürüsünün kaçınılmaz sonucudur ve ilerlemedir. Bu ilerlemenin insanlığın toplumsal çıkarlarıyla birleştirilmesi gerekmektedir. İnsanlığın önündeki çözülmesi gereken temel bir sorundur bu. Bu sorunun varlığı bir ilerlemedir ve zihinsel dünyamızda gerçekleşecek gerçek bir sıçrama için bu olmazsa olmaz bir koşuldur. Bütün bir yıkımı, "yabancılaşmayı" bunun bir nesnesi kılabilirdiğinde insan söz konusu ilerlemenin hakkını vermiş olacaktır. Bunu yadsımak, bundan kaçınmak ya da bunu anlamaktan uzak durmak, işte gericilik olmasa dahi gericiliğe hizmet eden tavır budur.

Emperyalizm doğayı tahrip eden, insanlığın binlerce yıllık kültürünü tüm değerleriyle birlikte parçalayan bu ilerleyiş gerçekleştirmekle birlikte gericidir. O, bu ilerlemeyi insanlığın toplumsal çıkarlarıyla birleştirmenin önündeki en büyük engeldir. O, dar sınıf çıkarlarını her şeyin önünde tutmakla dünyanın her yerinde gericilikle birleşmektedir. Değiştirici, dönüştürücü özelliğine rağmen kapitalizm girdiği bütün ülkelerdeki en gerici güçlerle, yapılarla iş birliği yapmış, bu ülkelerdeki varlığını bunların üzerinde inşa etmiştir. Elbette bunu bir siyasî tercih olarak yapmadı. Bu, kapitalizmin kendiliğinden taşıdığı gericiliğin bir sonucu olarak gerçek-

leşmiştir. Kapitalizm nihayet belli bir sınıfın, bu sınıfa ait sosyal yapıların kapitalizmidir. Biriken sermaye belli bir kesimin elinde birikmektedir. Bu kesimlerin oluşturduğu çeşitli düzeneklerin ihtiyaçları ve istekleri sözünü getirir. Bu kesimler kapitalizmi dünya çapında "kendi" çıkarları için geliştirir ve yayarlar. Bunun bir sonucu da henüz kapitalist yönde ilerlememiş ülkelerde kapitalizmin "doğal" yoldan gelişmemesi, bunun yerine emperyalizm aşamasına ulaşmış yabancı kapitalizme bağlı yarı feodal ekonomilere sahip ülkelerin oluşmasıdır. Bugün dünyanın birçok ülkesi bu niteliktedir. Kapitalist gelişimleri engellenmiş olmakla birlikte bu ülkelerde ulusal gelişim de sınırlı kalmış, güçsüz burjuva sınıflara sahip bu ülkelerde esas olarak faşist ulus devletler inşa edilmiştir. Bu devletlerin burjuva demokrasilerinden uzaklığı bu bakımdan bir tercih değildir, bu bir kaçınılmaz sonuçtur. Egemenlik esasen zora dayalı uygulamalarla sürdürülebilir olduğundan ulus devletlerde somutlaşmış burjuva haklar bu ülkelerde çoğunlukla sınırlı, güdük ve geçici nitelikte olmuştur. Bütün burjuva haklar için bu genel bir gerçekliktir. Söz konusu hakların kapitalist gelişimini tamamlamış ve burjuva demokrasisi bakımından ilerlemiş ülkelerde de sınırlanabildiği, geçici olarak uygulanmadığı söylenebilir. Elbette sınıf egemenliği içeren devletler sisteminde tüm haklar sınıf egemenliğine hizmet ettiği ölçüde olduklarını reddedemeyiz. Bununla birlikte söz konusu egemenliğin ekonomik ve siyasi olarak güçlü sınıfların elinde olması bu hakları daha kalıcı, uygulanabilir ve üretilebilir kılar. Günümüzün gelişmiş ülkelerindeki "demokrasilerin" bizimki gibi ülkeler için erişilemez derecede uzak olmasının nedeni egemen sınıfların sözünü ettiğimiz niteliğidir. Bizim gibi ülkelerde egemen sınıfların gücü esasen zorbalıktan ve emperyalist güçlerin genellikle tam desteğinden gelir. Bu gibi ülkelerde burjuva demokrasisinin zayıflığı her türden sorunda olduğu gibi ulusal sorunda da geçmiş çağın özelliklerini önümüze getirip durmaktadır. Siyasi bağımsızlığını kazanmış ülkeler olmakla birlikte bu ülkelerde devletler bağımlıdır, egemen sınıflar çürümüş ve çökmüş feodal sisteminin kalıntıları olmakla birlikte emperyalizmin buradaki dayanaklarıdır. Ulusal olarak bağımsızlıklarını ilan etmiş olmaları bu ülkelerin burjuva sınıflarının bağımsız gelişim yoluna girdiklerini göstermez.

Aksine, bağımsızlıklarını ilan etmekle birlikte bu devletler geçmişin yüklerini taşımayı kabul etmekle kalmadılar aynı zamanda "yeni cumhuriyette" yabancı sermayenin gerek devlet aracılığıyla gerekse de geçmişin tortusu olmaksızın ibaret güçler eliyle beslenmesini, desteklenmesini tamamen onayladılar. Gericilik Devletleri Tanımak ve Tanımlamak Çağımızdaki ulusal sorunları tüm bu değerlendirmelerin ve görüşlerin ışığında tartışmalıyız. Önümüzde Filistin, Lübnan, Suriye ve belki de en önemlisi ya da en karmaşık olan olarak İran örnekleri var. Filistin hakkında öteden beri savunduğumuz görüşleri günümüz şartlarında birkaç kez ortaya koyduk. Geçen sayıda Hizbullah özgülünde Lübnan'daki ulusal sorunu genel olarak yorumladık. Suriye için de bir süredir değerlendirmelerimizi sunmaktayız. Bunlarda yukarıda açıkladığımız temel görüşlerin izlerine rastlarız. İran için de bir tartışmaya ihtiyaç söz konusudur. İran'ın bir savaşa sürükleniyor görünmesi bu tartışmanın zorunluluğuna işaret etmektedir. Özellikle ABD, İngiltere destekli bir İsrail hamlesiyle somutlaşacak İran'a saldırı halinde tavrımız ne olmalıdır, sorusu bugünlerde sıklıkla akla gelmektedir. Hizbullah'ın Lübnan'daki "devrimci rolü" burada da tanımlanacak mıdır? Biz bu soruya açık ve net olarak "hayır" diyoruz. Hemen belirtelim ki olası bir işgal hareketinde İran'ın anti işgalci tüm unsurlarının rolü objektif olarak devrimci değerlendirilecektir. Ne var ki böyle bir işgalin olanaklı olmadığını baştan söylememiz gerekiyor. Bugüne kadarki gelişmeleri değerlendirsek şimdiye kadar egemen gerici devletlerin bölgedeki "gericiliğe yasalanan denge"den esas olarak memnun olduklarını görürüz. Rastladığımız dalaş bu dengenin sınırları içindedir. İran'daki gerici yönetim bu dengeler karşısındaki hassasiyetini hep korumuştur.

Ayrıca İran'daki egemen güçlerin gerçek düşmanı hiçbir zaman ABD, İngiltere gibi emperyalist devletler ve hatta Siyonizm de olmamıştır. Tüm bu güçlerin İran'daki sistemle, ekonomik yapıyla bir sorunu olmamıştır. İran'daki egemen gerici sınıfların gerçek düşmanı İran'da yaşayan çeşitli milletlerden halktır. Buradaki ekonomik yapının sonuçlarıyla buradaki halkın çıkarları taban tabana zıttır. Gerçek düşmanın kim olduğu sorusu önemlidir ve tartışacağımız esas konu da bu olacaktır.

devam edecek...

KADIN ÇALIŞMALARINDAKİ YANLIŞ DÜŞÜNCELERLE MÜCADELE EDELİM-V

Bu yanlış fikrin düzeltilmesinde KP pratikleri ve fikir mücadeleleri özellikle önemlidir. Somut ilişkileri soruna dönüştürmek özellikle eğitici. Bu anlayışa tekabül eden sorunları eğitim çalışmalarının gündemi haline getirmek ve çözümler üretmek ilerlemenin, öğrenmenin kendisidir. Bu yanlış fikirlerin esas olarak siyasal geriliğinin bir ürünü, yansıması olduğunu da unutmamak gerekir. Bu sebeple eğitim çalışmalarında sınıflar mücadelesi tarihi, kadın mücadelesi tarihi hakkında başta Marksist klasikler olmak üzere okuma, inceleme ve ayrıca araştırma yapmak gereklidir. Bunu planlayan, örgütleyen, denetleyen ve bu konu üzerinde ciddiyetle duran bir yaklaşıma ihtiyaç vardır. “KKH’nin yaratılmasına muhakkak ki tüm komünistler coşkuyla katılmalıdır” düşüncesi sahiplenilmeli, “kadın sorunu kadınların sorunudur” düşüncesinin kökü kazınıp atılmalıdır.

KADIN BİLİNCİ HAKKINDA

Bilinç toplumsal pratikten çıkar, büyür ve gelişir. Çoğu bilinç topraktan kendiliğinden çıkmış alazalar gibidir. Kendiliğinden yetişen yararlı bitkiler de vardır, zararlı bitkiler de vardır. İçinde yaşadığımız toplum sınıflı bir toplumdur. Türkiye yarı feodal, yarı sömürge bir ülkedir. İşte bu, bilincimizin, düşüncelerimizin yetiştiği topraktır. Bu toplumda halkın bilincinde gelişen fikirler de

çoğunlukla burjuva-feodal pratiklerden gelir. İşte bu toprak burjuva-feodal bir anlayışla işlenmekte, halkın bilincine gerici, özel mülkiyetçi fikirler hâkim sınıf kurumlarının eliyle ekilmektedir. İşte bunlar zararlı fikirlerdir, bu fikirler öncelikle toplumsal yaşamın bir ürünü olarak kendiliğinden açığa çıkmış olsa da iktidardaki sınıfların niteliğinden kaynaklı zararlıdır ve onlar eliyle yayılıp büyütülmektedir. Ancak egemen olanın tüm çabasına rağmen bu toprakta kendiliğinden biten yoncalar gibi yararlı ve doğru fikirler de tarihin her aşamasında boy vermiştir. Bu her şeyin karşıtıyla birlikte var olması ile açıklanır. Sınıfın kendiliğinden bilinci topraktaki alazalar gibiyken toprak doğru ellerle işlendiğinde ayırık otların ayıklanması gibi yanlış fikirler de sökülüp atılabilir. Doğru fikirlerin gelişmesi bu sayede sağlanabilir. Bütün bu hareket, kendiliğinden bilincin kendisi için bilince dönüşmesindeki gibi bir seyir izler.

Burjuva-feodal toplum sömürüye dayalı bir toplumdur. Onda hâkim olan da sömürücü bir bilinçtir. Burjuva-feodal toplum erkek egemen bir toplumdur, onda hâkim olan da erkek egemen bilinçtir. Erkek egemen bilinç erkeğin birinci sınıf insan, kadınınsa ikinci sınıf insan olduğu anlayışına dayanır. Erkek kadın karşısında sınırsız haklara sahiptir. Kadını erkeğin ve erkek egemen toplumun kölesi haline getirir. Bu

bilinç toplumun tüm üyelerine sirayet etmiştir. Erkek olanda bu bilinç kendini üstün ve ayrıcalıklı görme, bu bağlamda özgüvenli, tamamlanmış bir kimlik biçiminde yansımasını bulup gerçekleştirirken kadında erkeğin efendilik haklarını tanıma, benimseme buna uygun şekillenme biçiminde varlık bulur. Bu durumda kadın zaten kendini erkekle eşit göremez. İşte bu noktada “Kadın bilinci nedir?” diye soracak olursak kadın bilinci öncelikle bu haksızlığın, bu eşitsizliğin farkına varmaktır. Kadına özgü hem toplumsal hem de tarihsel erdemleri gururla taşıyabilmektir. Cinsiyet kimliğinin ikinci insan olarak görülmesine bu farkındalıkla karşı çıkmak, bu tarihsel haksızlığa son vermek üzere konumlanmaktır. Kadın bilinci kadın olduğunun, ezilen cins olduğunun, bu cinsiyet kimliğinin farkındalığı ve duyarlılığıdır. Böyle tanımlandığında kadın bilincinin yanlış bilinç olmadığını söyleyebiliriz. Oysa kadın bilinci genel olarak böyle anlaşılmamaktadır. Aynı erkek egemen bilinçte olduğu gibi kadın bilincinin doğru kavranmaması devrimci mücadeleye çok ciddi zararlar verir.

DOĞRU BİLİNCİ PRATİKTE BOĞMAK

Kadın sorunundaki eksik, yanlış kavrayışımız bilinen bir gerçek. Bu, soruna karşı ciddi bir duyarsızlık ve kayıtsızlığı beraberinde getiriyor. İlişkilerde-çalışmalarda

bu açık bir biçimde yansıyor. Burada sorunun kadın bilincinin zayıflığından ya da olmayışından kaynaklanmadığı da yaygın bir düşüncedir. Kadın sorununda kadınların gerçek kurtuluşunun devrimde, Türkiye açısından bunun ilk aşamasının Demokratik Halk Devrimi’nde olduğunu, kadın sorununun sınıfsal bir sorun olduğunu temel kabul ettiğimiz ve doğru ideolojik-sınıfsal anlayışı savunduğumuz bir doğrudur. Ancak sorun genel olarak bu doğru ideolojik-sınıfsal temel ilkeye pratikte ne kadar bağlı olduğumuzdadır. Bu temel ilkeyi hayata uygularken karşımıza çıkan tablo kadın bilincinin içerilmiş olduğu komünist bilincimizin pek bir zayıf olduğudur. Kadınların devrime kazanılması, içerisinde gelişip örgütlenmesi ve daha ileri düzeyde kadınlar için bir silah haline gelmesi meselesine baktığımızda hiç de kadınların gerçek kurtuluşunun devrimde, devrimin gerçek zaferinin ise kadınların devrime kazanılmasında olduğunu kavrayarak hareket etmediğimizi görürüz. İşte bu esas olarak komünist bilincin zayıflığına, komünist bilinçte içerilmiş olan kadın bilincinin zayıflığına işaret eder. Kadın bilinci saf bir sınıftan kadınların bilinci değildir. O, denebilir ki her sınıftan kadınların cinsiyet bilincidir. Ve kadın bilinci kendiliğinden bir sınıf bilincine dönüşmez. Ancak o ezilen cinsin bilinci olması bağlamında demokratik bir içeriğe sahiptir. Biz kadın bilincinin bu

demokratik muhtevasını savunur, hâkim sınıfların çıkarları doğrultusunda gelişmesine ve hizmet etmesine karşı çıkarız. Çünkü sadece işçi ve emekçi kadınların değil sınıfın bir bütün çıkarlarına zarar verecek olan sınıfları cinsiyet ekseninde birleştirme çabası ideolojik olarak düşmanımızdır. Komünist fikir ve bilinçte kadınların ezilen cins kimliğine yönelik bu demokratik içeriği savunmakta bir eksiklik varsa zaten orada burjuva bir yaklaşım var demektir. Bu açıdan kadının bilincinin demokratik, ilerici yönünü savunup sahiplenirken onun sınıf uzlaşmacı, cinsiyetçi yaklaşım ve içeriğine karşı çıkarız. Biz kadın bilincini esas olarak en fazla da ezilen işçi-köylü kadınları devrim saflarına kazanmak için destekler, onları burjuva kadınlardan ve onların cinsiyet emellerini, burjuva kadının cinsiyet emellerinden ayırırız. Kadın bilincinin bütünüyle demokratik bir muhtevaya sahip olmadığını, onun burjuva bir içerik barındırdığını da biliriz. Bu sebeple kadın bilincinin sınıf perspektifiyle işlenmesini, komünist bilince içerilmesini savunuruz. Kadın bilincinin ezilen cinsin kendi cinsiyet kimliğinin farkında olması ve onun duyarlılığı olduğunu söylemiştik. Komünist hareket içinde bu farkındalık ve duyarlılık henüz olması gerekenin gerisindedir. Öyle ki bazen bu gerilik sorunun kabulünün “istemeye istemeye” hatta “yüz ekşiterek” dile gelmesiyle karşımıza çıkmaktadır. Bu farkındalık ve duyarlılık bazen de göstermelidir. Bu sebeple tutarsız, ikircikli, duruma göre tavırlarla karşılaşabilmekteyiz. Oysa bu tarz bir bilinç komünist değildir ve komünist bilinç özü itibarıyla sonuna kadar devrimci tek sınıfın en üst bilincidir ve bunun da en azından yarısı “kadın pratiğinden” gelir.

Kadın bilinci konusunda yanlış fikirler çoğunlukla şu şekilde açığa çıkmaktadır:

1) Kadın bilinci komünist bilinçten farklı olarak ayrı bir bakış açısından doğan ve gelişen, kadın dışında kavranamaz, üretilemez bir bilinç olarak yorumlanıyor. Cinsiyetçiliğe ve dolayısıyla kadın üzerindeki baskıya karşı sadece kadınların verebileceği bir mücadeleyle son verilebileceği inancı da erkeği bu devrimci-demokratik mücadeleden uzaklaştıran siyasî tutum da bu yorumdur. Komünist bilincin kadın bilincine yabancı, onu kapsamayan, onu görmezden gelen bir bilinç olduğu iddiasını içeren görüşlerin de kaynağı olan bu yaklaşım komünist bakış açısının “cinsiyet körü” olmasından hareketle ilk bakışta doğru

görünür. Oysa söz konusu körlük olaylara bakış açımızla, değerlendirmelerimizde ve yöntemlerimizde cinsiyetin etkisiz olmasıyla ilgili bir körlüktür. Komünist bakış açısından “sınıf bakış açısı” veya işçi sınıfının çıkarları etkendir sadece. Bunun da “sömürülen son sınıf olma gerçekliğiyle” ilgili olduğu, bu konumdan ötürü sınıf bakış açısının “objektif olma zorunluluğu/kaçınılmazlığı” iddiası içerdiği açık olmalıdır. Tarihsel ve diyalektik materyalizm bilimsel bakış açısıdır, diyoruz. Devamla bu bilimsel bakış açısının öznesinin sömürülen son sınıfın çıkarlarıyla, hareketiyle objektif olarak uyumlu olduğunu ileri sürüyoruz. Bunun bilimsel felsefe, ideoloji olduğu iddiasının da temeli budur. Farklı cinsiyetlerin toplumdaki konumları, gereksinimleri, farklı durumlardan etkilenme dereceleri buradaki gibi bilimsel olanla “tam” bir örtüşme gerçekleştiremez. Bunu “işçi kadını” ayırarak ileri sürmemiz beklenebilir. Doğru olmakla birlikte burada belirleyici özellik cinsiyet değil işçiliktir. İşçi kadın işçi olmakla bilimsel olanla “tam” olarak örtüşebilir. Tarihsel materyalist yorumun insanlık için ortaya koyduğu görüş kadın ya da erkek veya her türden cinsiyet için “işçi sınıfının kurtuluşu ile tüm insanlığın kurtuluşu” ya da kurtuluş yoluna gireceği”dir. Burada temel unsur “sömürünün sona ermesidir. Sınıfların varlığına dayanan sömürünün sona ermesi insanlık için her türden ayrımcılığın da sona ermesi ya da bu yola girmesi demek olacaktır. Komünist bakış açısının kadın kurtuluşunu içermediği fikri bu bakımdan sübjektiftir, yanlıştır. Bu durum somut gerçekler üzerinde anlaşılabilir, bu yaklaşımın kadın bilincini, kadının toplumsal konumunun, gereksinimlerinin ve aynı olaylardan farklı düzeylerde etkilendiği gerçeğini dışladığını söylemek ise doğru değildir. Aksine komünist bakış açısında her olay ve durum evrensel bir özellik içerdiği kadar özeldir de. Farklı cinsiyetlerin, cinsel kimliklerinden ötürü aynı baskıları veya koşulları kendince yaşayacaklarını ve kendince olanın ayrıca ele alınması gerektiğini bilir ve savunur. Bu sebeple pratiğe ve somut duruma vurgu yapıyoruz. Komünist bilinç işçi sınıfının sınıf bilinci olarak tüm olguları doğru çözümlememizi sağlar. Ancak bu söylemi genelleştirerek, “evrensel” olana aşırı yüklenerek öznel olanı yadsıyarak kendini kolayca gizleyebilen erkek egemen akla özel dikkat etmek gerekir. Çünkü o akıl komünist bilincin kadın bilincini kapsadığını çeşitli küçük burjuva hesaplarla göz ardı etmektedir. Kadın bilincini kapsamayan, cinsiyetçiliğe bağlı baskıyı, farklı gereksinimleri

ve duygulanımları yadsıyan bir bilinç zaten tam bir komünist bilinç değildir. Bu sebeple her seferinde komünist bilinçte içerilmiş bir kadın bilincinden bahsederiz. Bizim dışımızda, bize rağmen bir kadın bilinci vardır ve hatta bu zaten genel olarak böyledir. Bu, kadınların kimliklerinin ne olduğunun, nasıl bir yaşam sürmek zorunda bırakıldığının, ezildiğinin, horlandığının, aşağılandığının, küçümsendiğinin farkında olmasının, içeren kendiliğinden cinsiyet bilincidir. Kadın bilinci aynı zamanda kadına “has” olan tarihsel olumsuzlukların da ve hatta sınırlı da olsa bunun kaynaklarının da biliniyor olmasını içeriyordur. Bu bilincin varlığı, gelişmesi ve eyleme dönüşmesi komünistlerin reddedeceği bir şey değil tam aksine gelişmesi ve sınıfın kendisi için bilincinin içine alınmasını isteyeceği, bunun için çalışacağı bir bilinçtir. Mücadelenin en azından yarısı bu bilinci taşıyanlardan oluşur. Komünist bilincin mekanik şekilde, yaşayan, gelişen, canlı bir bilimsel düşünme yolu, yöntemi olarak kavramamaktan doğan ve bu sebeple erkek egemen anlayışa örtü olarak kullanılan “komünist bilinç” savunularına dikkat edilmeli, komünist bilincin birçok yön ve derinlik barındırdığı kavranmalı, komünist bilincin salt evrensel savunusuna karşı uyanık olunmalıdır.

2) Kadın bilincinin KP içerisinde birliği bozulduğu, feminist bir anlayış olduğu savunusuyla kadın bilincine karşı çıkma... Bir kısım yoldaşımız için kadın bilinci sadece zararlı değil düşmandır da. Kadın bilincinin ne olduğu konusunda yaygın olumsuz fikirlerden ileri gelen bu anlayış özü itibarıyla erkek egemendir. Kadının ikinci sınıf görülmesinden kaynaklı onun düşüncesine, onun duygularına güvenilemeyeceği, kadının zekasının, becerilerinin erkeğinkinden geri olduğu anlayışıyla da birleşen, kadın bilinci gelişirse yıkıcı sonuçlar doğurur anlayışına varılabilmektedir. Bunun aynı zamanda fikirlerine, ideolojisine güvensizlik de barındırdığını söyleyelim. Bilinmektedir ki kadın, toplumumuzda “fitne eken”, “cadı”, “kötülük ve uğursuzlukların sebebi” olarak görülmektedir. Çok eski toplumların inanışlarından günümüze kadar gelmiş olan kadın hakkındaki olumsuz yargılar, kadının kendi cinsiyetinin bilincinde, tarihsel bilgisi ve deneyimi ile yaşamda var olmasını baskılamış, kadının tüm insanlık tarihi boyunca ya yokmuş gibi ya da insanlığın gelişmesinde bir “engel” gibi kodlanmasına yol açmıştır. Bu, varlığını bugün de yeni biçimlerde sürdürmektedir. Kadın bilincinin “birlik bozucu”, “yıkıcı” ola-

cağı düşüncesi tarihî köklere sahiptir. Bilim dışı tarih yazını “fettan kadınlar” yüzünden çıkan savaşlar, yıkılan devletler, cezalandırılan uygarlıklar hikâyeleri ile doludur. Değil bir kadının bilinçli bir varlık göstermesi sadece fiziksel varlığı dahi yıkıcılığa neden olarak görüldüğü koşullarda kadın bilincinin doğrudan reddinin nedeni anlaşılır olmaktadır.

Erkek egemen toplumun tüm alanları bu düşüncelerle ya kadına kapatılmaktadır ya da kadının erkek egemen sınırlar içinde var olması istenmektedir. Aksi halde yıkım yaşanacağı, birlikte mücadele zemininin dağılacağı düşünceleri varlık göstermektedir. Burada birlik bozucu bir unsur olarak ezilen cinsin bilincini görmek; ama yine birlik bozucu bir unsur olarak ezen cinsin bilincini görmemek bu gibi fikirlere yol açar. Komünistlerin (kadın ya da erkek) cinsiyet eşitsizliğine karşı geliştirdiği her mücadele, ezilen safında her mevzilenme, bununla bağlantılı gelişen her refleks bu sebeple erkek egemen anlayışa çatmaktadır. Komünistlerin “kadın bilincinin” KP’nin erkek egemen yanlarına yönelmesi ve onunla gelişmesi normal olandan öte gerekli ve zorunludur. Bunun birliği bozulduğu, ilişkileri zedelediği düşüncesi ise yanlıştır. Bu konu üzerinde çalışmak gelişmenin önünü açacaktır. Çünkü birliğin hızlıca bozuluyor olması kadın bilincinin güçlü olmasından, yıkıcılığından değil komünist bilincin zayıflığından, komünist bilincin kadın bilincini kapsamına alarak biçimlendirememesinden, ona sınıfsal bir nitelik kazandıramamasından ileri gelmektedir. Ya da erkek egemen bilincin kırılacağındandır.

“Komünisti birazcık kazı altından bir filisten çıkar! Elbette onu duyarlı, yerinde kazımak gerekir kadın meselesi ile ilgili anlayışında.” (Kadın Sorunu Üzerine, İnter Yayınları, s.324) Clara yoldaş öyle diyor. “Birlik bozuculuğu” kadın bilincinde, ezilenin duyarlılığında, farkındalığında değil erkek egemen anlayışta esas olarak aramak, ibreyi bu yöne doğru bükmek, yayı bu tarafa doğru germek, oku o yöne doğru fırlatmak gerekmektedir. Erkek egemenliğini normalleştiren, kadının “doğal” gibi görünen eşitsizliğe karşı isyanını haksız gören yaklaşımlara karşı ibrenin kadın bilincinin gelişmesine doğru bükülmesi zararlı değildir. Eşitsizler arasındaki ilişkide eşitsizliği ortadan kaldırmak için yapılması gerekenler vardır. Bu erkek egemen anlayışın karşısına kadın bilincinin komünist bir perspektifle çıkarılmasıdır.

SINIFIN CESARETİ ÖRGÜTLÜLÜĞÜNDEN GELİR

Sınıf hareketinin gücünü ve kapasitesini her zaman ve her durumda toplumsal muhalefet bağlamında değerlendirmek gerekir. Bu bakış açısıyla son işçi direnişlerine yoğunlaştığımızda bunların, toplumsal muhalefette ciddi bir değişime neden olmasalar da ciddi dersler çıkarılabilecek özellikler gösterdikleridir. Genel karakterleri bakımından toplumsal hareketler benzer olsalar da sahip oldukları özgünlükler ciddi tahlilleri gerektirir ve bunlar onunla kurulacak her türden ilişkide belirleyicidir. Keza bu harekete yön verme kaygısı güdenlerin, bu tahlilden kopmamaları da her daim toplumsal hareketin içinde olmaları anlamına gelir.

Sınıf hareketinin toplumsal etkisi örgütlü gücüyle paraleldir. Bunun düzeyi durum ve eylem diyalektiğiyle, kitlesel bağlarıyla birlikte ele alınarak değerlendirilebilir. Bireysel her mücadele kitlesel kavrayışa varmadıkça yetersizdir. Bu tespit, kitle ve toplulukların bireyden oluştuğu gerçeğini yadsımaz; ama toplu tavrın birey tavrından üstün olduğunu savunur.

Örgütün dinamiği eylem ve kavrayış hafızasıyla ilgilidir. Bu hafıza örgütün etkileme ve kazanma iradesini belirleyen esas etmendir. Örgütün bireyden kolektife, yerelden genele, anlık kazanımlardan nihai kazanımlara doğru yönelen bir perspektifi olmalıdır. Örneğin, ücretinden memnun olmayan bir işçinin, bunu değiştirmek için kendi durumuna odaklanması, gidip kapitalistle konuşması o iş yerindeki işçilerin bir kısmının, çoğunluğunun ya da tamamının mücadelesiyle kıyaslanamaz. Elbette tek bir işçinin kendi hakları için yapacağı her hamle önemlidir; ama bu mücadelenin kolektif olması daha anlamlıdır ve başarı potansiyelini yükselten bir özelliktir. Bir adım öteye geçtiğimizde, bir iş yerindeki işçilerin birleşerek kendi iş yerlerindeki sorunlara karşı mücadele etmeleri önemli ve değerlidir ancak bu mücadelenin diğer iş yerlerinden işçilerin mücadeleleri ile birleşmesi, bireysel mücadele örneğinde olduğu gibi hem kazanma gücünü artırır hem de subjektif olandan objektif olana doğru bir hat çizmeye vesile olur. Bir iş

yerindeki işçiler birleştiklerinde kendi patronlarına karşı mücadele verirler ancak bu birliktelik büyüdüğünde, diğer iş yerleriyle bütünleştğinde tüm patronlara, yani patron sınıfına karşı mücadele etme perspektifi kazanır. Elbette sınıf bilinci kazanmak sadece mücadelenin birleşmesiyle sağlanamaz ancak sınıf bilincinin olmazsa olmazı mücadelenin birleşmesidir.

Günümüz işçi sınıfını, bu perspektiften bakarak değerlendirmek gerekmektedir. Son dönemde öne çıkan, birbirinden farklı öykülere ve dinamiklere sahip direnişleri incelediğimizde bu durumu daha net değerlendirebiliriz.

Polonez, As Plastik, MKB Rondo, Fernas, Perfetti, Epsilon NTD, Çemaş Döküm, Mersen, Doruk, Alaca, Tarkett, Ataşehir Belediyesi, Buca Belediyesi, HAVI Lojistik, Betek Boya, Eker, Elba Bant ve daha nice iş yerinde niceliksel farklılıkları olan, kimisi kamuoyunun gündemine daha fazla girmiş, kimisi ise çok duyulmamış işçi eylem, direniş ve grevleri yaşanmış/yaşanmaktadır. Geçmişten yakın döneme ve günümüze ulaşan ve momentumu birbirinden farklı tüm bu direnişlerin kendi döneminde, mevcut somutlukta değerlendirilip sınıfın kolektif hafızasına deneyim olarak eklenmesi gerekmektedir. Örgütlü ve bütünlüklü mücadele kazanma ihtimalini artırmakta, bakış açısını objektife yaklaştırmakta, deneyim haznesini büyütmede ve sınıf bilincini geliştirmektedir.

Konuyu bağlamadan önce mevcut direnişleri, katkıları bağlamında değerlendirmeye çalışalım.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi bu direnişlerin bir kısmı niceliksel olarak az, bir kısmı ise yeterince gündem olmaktadır. Örneğin aynı sendikaya ait Polonez, Perfetti ve Eker direnişlerine baktığımızda, dinamikleri aynı olmakla beraber hem niceliksel hem de niteliksel olarak farklıdır. Yine farklı bir sendikaya ait Elba Bant, Betek Boya, As Plastik ve Tarkett direnişinde de benzer durumu görebiliriz. Bu ve geçmişteki direnişleri genel hatlarıyla değerlendirdiğimizde şu sonuçlara ulaşabiliriz:

1. İlk olarak direnişlerde içsel olarak işçilerin örgütlülüğünün ana konu olduğu söylenebilir. İşçilerin birlikteliği, örgütlenme sürecindeki dayanışma, birbirine güvenleri ne kadar sağlam olursa direnişlerin netliği de o derece açık olmaktadır. İşçilerin içsel netliği, bireyden kolektife evrilen bir anlayış geliştirmektedir.

2. İkinci olarak işçilerin kararlılığı sendikanın yaklaşımını da etkileyen bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Direnişte yeterince kararlı olmayan sendika veya sendika şubelerinin arka plana atılmasında bu kararlılık önemli bir faktör olmaktadır.

3. İşçilerin kararlılığı konunun bir yanını oluşturmakla beraber, yukarıda belirtilen sendika veya sendika şubesinin yaklaşımı da konunun diğer yanını oluşturmaktadır. Bazı durumlarda işçilerin kararlılığı tek başına yeterli olmamakta, pasif kurumsal yaklaşım sürecin daha olumsuz yürümesini beraberinde getirebilmektedir.

4. Tüm işçi deneyimlerinden edinilen bir diğer önemli çıkarım da işçinin sendikaya üye olmasının tek başına örgütlü olduğu anlamına gelmediğidir. Diğer tüm örgütlenme deneyimlerinde olduğu gibi sendikal örgütlenme de salt e-devlet aracılığıyla üye olmaya indirgenemez. Bu süreçte yanlış, yanıltıcı bilgiler vermek, örgütlenme sürecinde dedikoduların, bireysel yaklaşımların öne çıkmasına engel olmamak/olmamak, “sen üye ol, gerisine karışma” gibi söylemlerde bulunmak, işçinin pasifize olmasına, kolektif yaklaşım yerine bireysel bakış açısının egemen olmasına neden olmaktadır. O halde sendikal örgütlenme başta olmak üzere tüm örgütlenme süreçlerinde bireyin katılımını ve katkısını öne çıkarmak ancak karar alma mekanizmalarında kolektif bir anlayışı egemen kılmak, gerçek bir örgütlenme sürecinin elzem unsurlarıdır.

5. Tekil veya lokal her direnişin sınıfın geneline kanalize edilmesi, mücadele süreçlerinin birleştirilmesi ve kolektif deneyimin her tekil örneğe kılavuz hale getirilmesi mücadelenin başarısını

etkileyen önemli bir konudur. Kamuoyuna mal etmek olarak tanımlanan konu direnişin duyurulabilmesini ama daha önemli olarak işçi sınıfının önemli bir kısmı tarafından sahiplenilmesini içermelidir. Bu durumda sınıf bilincinde yaşanan gelişmenin ve sınıfsal kavrayışın artacağı, güvenin ve başarının çok daha hızlı kazanılacağı açıktır.

6. Direnişlerin bazılarında en meşru hakları için, hatta çoğunlukla mevcut sistemin yasalarıyla tanımlanmış konular için mücadele eden işçilere patronların ve polisin çıkardığı engeller, kolektif bilinç açısından önemli sıçrama noktalarından birisi olmaktadır. En basit konularda dahi polisi/jandarmayı karşısında gören, müdahaleye/saldırıya uğrayan, hırpalanan, dövülen işçi bu durumu daha açık sorgulamakta; belki birçoğunun bireysel olarak cesaret edemeyeceği “polise mukavemet” kolektif halde meşrulaşmakta ve gerçekleşebilmektedir.

7. Tüm bu çıkarımlar, milyonlarca sendika üyesi işçinin esasta sadece üye olduğunu ancak örgütlü olmadığını gösteren önemli bir belirlemeyi karşımıza çıkarmaktadır. Gerçek anlamda örgütlenmek, bu sürecin ilk aşamasından sonuna kadar dinamik olarak devam eden bir konudur. Ancak sınıf mücadelesi sadece örgütlenme süreciyle sınırlanabilecek bir konu değildir. Sınıflar arasında devam eden mücadelenin, örgütlenmek kadar örgütlü kalmayı da gerektirdiği açıktır.

Kabaca belirttiğimiz tüm bu çıkarımları detaylandırmak, fazlaştırmak elbette ki mümkündür. Ekonomik mücadeleden siyasî mücadeleye kadar bir çizgi çizdiğimizde tüm mücadelelerin birlikte ele alınması gerektiği daha belirgin olarak görülecektir. Ancak bilinmelidir ki hepsinin temelinde kitle örgütlenmesi vardır. Tek başına kimisi cesur kimisi korkak, kimisi çekingen kimisi atılgan, kimisi kaba kimisi nazik, kimisi o partiye oy vermiş kimisi bu partiye oy vermiş işçilerin kitle reflekslerinin benzersiz olması, kitle bakış açısının daha yekpare ve daha net olmasından kaynaklanmaktadır. Örgütlenmek ve örgütlü kalmak zordur ancak her işçiye tek tek ikna etmekten daha kolaydır.

BRICS İLE RUSYA VE ÇİN'İN HEGEMONYA KAZANMA MÜCADELESİ

Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Güney Afrika, İran, Mısır, Etiyopya ve Birleşik Arap Emirlikleri'nden oluşan BRICS, üye devletlerin her yıl bir araya geldiği ve 2009'dan beri ekonomik ilişki ağlarını çeşitlendirerek ve genişleme hedefleri belirleyerek ilerleyen uluslararası bir yapıdır.

Rus ve Çin Sosyal Emperyalizminin pazar alanlarına daha güçlü sermaye ihraç etmeyi amaçlayan BRICS özelliklerle yarı sömürge ülkelere kolaylaştırıcı şartlar ve "eşit ortaklık ve yönetim" anlayışı sunarak etki alanını genişletmeye odaklıdır. BRICS, IMF ve Dünya Bankası gibi yerleşmiş yapıları aşındırmak üzere hareket etmektedir. 2014 yılında BRICS ülkeleri, Yeni Kalkınma Bankası'nı (NBD) 250 milyar dolarlık sermayeyle kurdular. Bu bankanın amacı "gelişmekte olan ülkelerdeki" kalkınma projelerine kredi sağlamak olarak belirlendi. Farklı ülkeler için farklı çıkarlar ve amaçları söz konusu olsa da buradaki temel hedef bu ülkelerin başta Çin ve Rusya'nın Batılı emperyalistlerle giriştikleri hegemonya mücadelesinin unsuru olmalarıdır.

BRICS'in Mısır, BAE, Etiyopya ve İran gibi ülkeleri de kapsayacak şekilde genişlemesi, grubun ekonomik ilişkilere dayalı gücünü artırma potansiyelini gösteriyor. Yeni üyelerin katılımı, BRICS'in aynı zamanda politik bir güç olma hedefine kilitlendiğini göstermektedir. Fakat yeni katılımcıların Batılı emperyalistlerle ekonomik-siyasî-askerî düzeyde derin ilişkileri ve bağımlılıkları var. Bu genişleme Çin ve Rusya için hegemonya alanlarının genişlemesiyken birliğin siyasî yönelimini ciddi düzeyde köstekleyecek dengeler anlamına da gelmektedir. Yeni katılımlarla birlikte BRICS içinde Batılı emperyalistlerin daha fazla güç kazandığını, bu genişlemenin Rusya ve Çin için yeni zorluklar anlamına geldiği söylenebilir. Fakat özellikle Rusya'ya yönelik ekonomik ve siyasî kuşatma altında bu genişlemenin soluk aldırان karakteri de bir gerçektir. Bu genişlemenin emperyalist rekabeti kızıştıran bir duruma işaret ettiği söylenmelidir.

5 yeni ülkeyle birlikte BRICS'in ekonomik büyüklüğü 29,5 trilyon doları

geçerken küresel ekonomideki payı da yüzde 28'e çıktı. Bu haliyle birlik dünya nüfusunun yüzde 46'sını, dünya gayrisafi hasılasının da yüzde 29'unu oluşturuyor. Genişleyen birliğin petrol üretimi günlük 45 milyon varile, dünya ham petrol üretiminin yaklaşık yüzde 45'ine yükseldi.

Özellikle Rusya, Çin ve İran gibi ülkeler, ABD liderliğindeki mevcut düzenin zayıflamasını istiyor ve bu çabalarını BRICS gibi platformlar aracılığıyla gerçekleştir-meye çalışıyor. Meydan okuma olarak görülen durum henüz kapitalist-emperyalistlerin gerek birbirleri üzerinde gerekse de sömürge ve yarı sömürge ülkeler üzerinde kurmaya çalıştıkları hegemonya mücadelesinden ibaret.

16.sı düzenlenen BRICS'in "Adil Küresel Kalkınma ve Güvenlik İçin Çok Taraf-lılığın Güçlendirilmesi" temalı zirvesi 22-24 Ekim tarihleri arasında Rusya Federasyonu'na bağlı Tataristan'ın başkenti Kazan'da yapıldı. Zirvenin Rusya'nın Ukrayna'yı işgal girişiminin başladığı Şubat 2022'den bu yana Rusya topraklarında düzenlenen en yüksek düzeyli uluslararası toplantı olduğu vurgulanıyor. Bu yönüyle sadece bir uluslararası toplantı olmanın ötesinde, Rus liderin yalnız olmadığını göstermek için önemli bir fırsat sunuyor. Yani bu zirve aynı zamanda Rusya için bir kamuoyu çalışması niteliği taşımaktadır. Zirve, genişleyen bir uluslararası koalisyon propagandası eşliğinde ele alınıyor. Zirvenin dünyaya böylesi bir kompozisyonla sunulması, Putin'in geniş çaplı bir kuşatma altında güç kazanma çabalarının bir parçası olarak değerlendirmek mümkün.

Rus yetkililere göre zirvede 36 ülkenin ve 6 uluslararası örgütün temsilcileri yer aldı. Bunlar arasında Türkiye gibi adaylıkla ilgilenen ülkeler de bulunuyor. Erdoğan, kalabalık bir heyetle katıldığı zirve öncesinde yaptığı bir konuşmada "Türkiye olarak BRICS ile iş birliğimizi samimi bir şekilde geliştirmek istiyoruz. İnşallah Kazan Zirvesi'nin buna vesile olacağına inanıyorum" ifadelerini kullandı. Türkiye, BRICS üyeliğine ilgi duyduğunu açıklamış ve resmî kaynaklar tarafından duyurulmasa da gruba katılma yönünde

başvuru yapmıştı. Resmîyette herhangi bir açıklama gelmemesini İstanbul CHP milletvekili Oğuz Kaan Salıcı "Başvuru yaptığımızı Ruslardan, reddedildiğimizi Almanlardan öğreniyoruz." diyerek eleştirdi. Alman basınında yer alan "Hindistan, Pakistan ile iyi ilişkilerinden ötürü Türkiye'nin üyeliğine onay vermedi." haberlerine karşılık İletişim Bakanlığı resmi sayfasından "Zirvede BRICS topluluğunun genişlemesiyle ilgili süreç ele alınmamıştır. Dolayısıyla Hindistan'ın Türkiye'nin BRICS üyeliğine engel olduğu iddiası gerçeği yansıtmamaktadır." açıklamasını yaparken Ankara'daki Hindistan Büyükelçiliği, "Başbakan Narendra Modi'nin, aileye katılan yeni üyeleri sıcak bir şekilde karşıladığı ve genişletilmiş zirveden memnuniyet duyduğunu" söyledi. Türkiye böylesi oluşumlara dair sonsuz bir ilgi içindedir. Nitekim zirvenin hemen sonrasında ilk bakanlar kurulu toplantısında (28 Ekim) Erdoğan BRICS zirvesinin kendileri için verimli geçtiğini ifade ederken "Ülkemizin BRICS ile gelişen münasebetleri mevcut angajmanlarımızın alternatifi asla değildir ve olamaz" diyerek yüzlerinin ABD ve AB'ye dönük olduğunun altını çizmiştir.

Zirvenin ana gündem maddeleri arasında BRICS ülkelerinin kendi aralarında bir ödeme sistemi geliştirmesi var. Bu adımla, SWIFT adı verilen uluslararası finansal ağa alternatif geliştirilmesi hedefleniyor. SWIFT, paranın hızla, sınır tanımadan bir yerden bir yere gönderilmesini sağlayan uluslararası mali yapılanmanın ismi. 1973'te oluşturulan ve merkezi Brüksel olan sisteme dünya çapında 200 ülkeden toplam 11 bin mali kuruluş ve banka üye. Fakat SWIFT bildiğimiz geleneksel bir bankadan çok farklı. Çünkü kullanıcılara, aktarılan bir paranın bir hesaptan çıktığını ve diğer bir hesaba girdiğini bildiren bir gerçek zamanlı mesajlaşma sistemine benziyor. Bu sistem üzerinden her gün 40 milyonu aşkın mesaj gönderiliyor ve trilyonlarca dolar şirketler ya da hükümetler arasında el değiştiriyor. Rusya, Ukrayna Savaşını başlatmasının ardından SWIFT sisteminden çıkartılmıştı. Bu, ödemelerin zorlaşmasına neden olarak ülkenin ticarî ilişkilerinde sıkıntı yaratmıştı. BRICS üzerinden

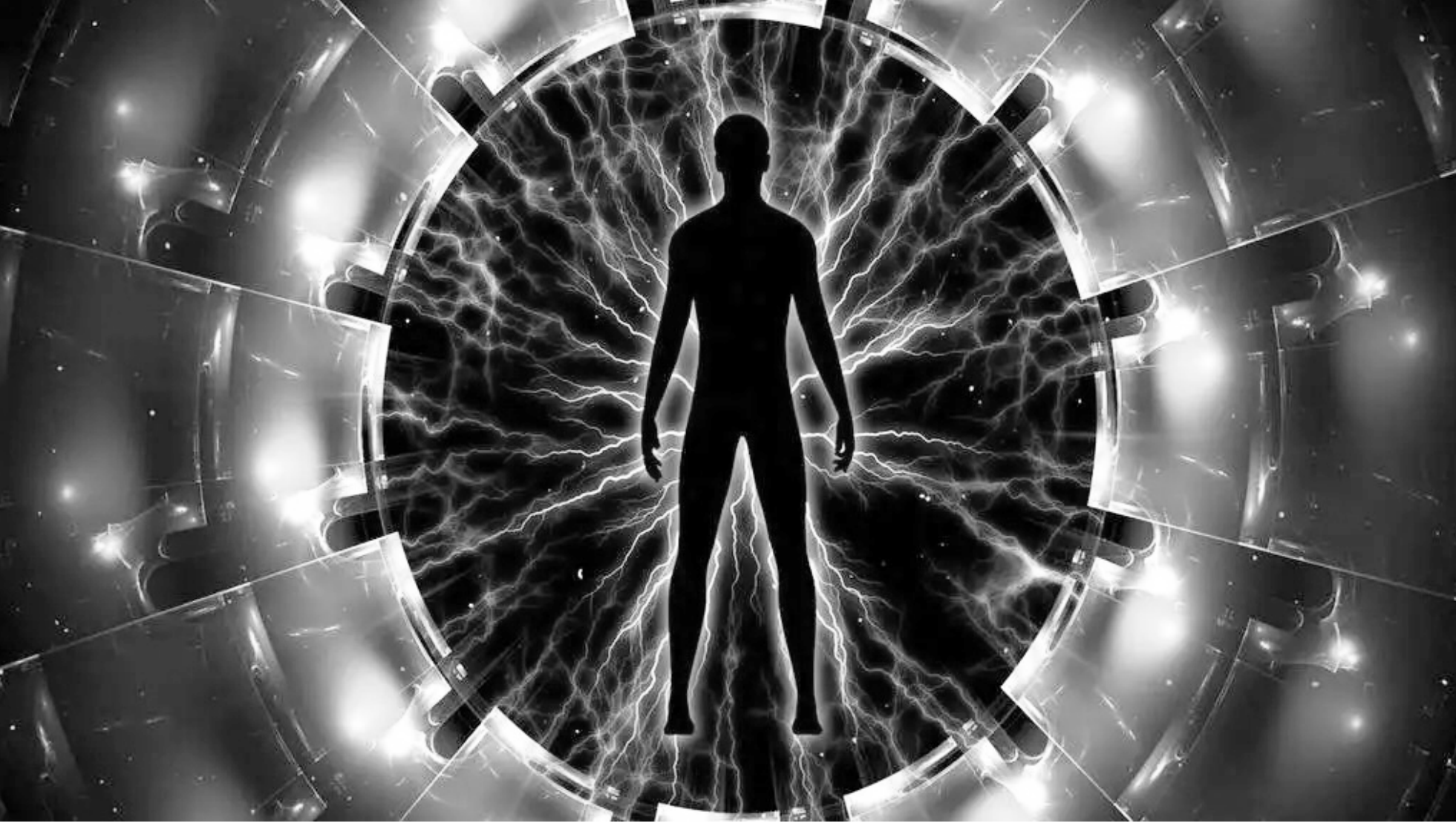
bağımsız bir sistem arayışına dair fikir ve düşünceler, projeler Rusya ve Çin tarafından geliştirilmektedir. Her ülkenin kendi parasıyla ticaret yapma, dolar ve avroyu rezerv para olmaktan çıkaran hamlelere bu girişimler eşlik etmektedir. Ancak 2024 zirvesinde bu meseleye dair bir gelişmenin kaydedilmediği belirtilmelidir.

BRICS Zirvesinde daha güçlü alternatif sistemler masaya yatırılıp tartışıl-sa bileşenlerin niteliği bunun gerçekleşmesini zorlamaktadır. Genişlemeyle birlikte bu zorlukların artacağı açıktır. 2024 Zirvesinde taraflar bankacılık, ulaşım, tarım, uzay araştırmaları, turizm gibi alanlarda belli anlaşmalar ve ticarî ilişkileri pekiştirmenin ötesine geçememiştir. Bu yönüyle birliğe biçilen Batı emperyalizmine alternatif olma rolünde ciddi bir ilerleme sağlandığı yaklaşımları gerçekçi değildir.

Fakat 36 ülkeyi Rusya topraklarında bir araya getirmek dahi kendi başına bir başarı olarak yorumlanabilir. Yine toplantıda dünyadaki siyasi gelişmelere dair daha fazla söz söylenmesi dikkat çekmektedir. Rusya'ya yönelik tek taraflı ekonomik yaptırımların eleştirilmesi göz ardı edilmemelidir. Bunun yanında İran ile nükleer görüşmelerin sürdürülmesi, Filistin'de iki devletli çözüm ve '67 sınırlarına atıf yapılması, Suriye'de toprak bütünlüğü vurgusu, Ukrayna meselesinde üye ülkelerin çözüm girişimlerinin övülmesi, Çin ve Hindistan sınır sorunlarında kaydedilen ilerlemeler vs. BRICS toplantısında dikkat çeken meseleler olmuştur. Bu meselelerde ABD emperyalizminin tutumuna dair eleştirel ortaklık Rus ve Çin emperyalizmi için bir politik kazanım olarak okunmalıdır. Fakat bu tutumun politik saflaşma kapsamında değerlendirilmesi yanıltıcıdır. BRICS 2024 Zirvesi esas olarak Rusya'yı çok yönlü kuşatmaya karşı ekonomik ve siyasî bir etki yaratmıştır. BRICS'e katılım isteğinde bulunan ülkeyi sayısı artmaya devam ediyor. Rusya ve Çin emperyalizminin bugüne değin ABD ve diğer emperyalistlerin hâkim olduğu alanlara giriş yapması da kısıktır. Bu anlamda ileride ekonomik arayışlar daha fazla kızışacağını görmek gerekir.

NEW AGE AKIMI, TIP VE PSİKOLOJİ ALANINDA NOSTALJİ -III

Bir önceki yazımızda postmodernizmin bireyleri nasıl yalnızlaştırdığına ve toplumsal kurtuluştan umutlarının yitimiyle nasıl bir ruh hali yarattığına değinmiştik. Toplumsal kurtuluşla problemli olan postmodernizmin buna karşın bireysel olarak mutlu olmanın yollarını sunması onun çirkin bir ironisidir. Sanal medyada sürekli olarak reklamlar, tanıtımlar ve tüketimle ilişkili mesajlarla karşılaşmamıza neden olan tüketim kültürü hayatın birçok alanında belirleyici rol oynadığı gibi nasıl hissedilmesi gerektiği konusunda da etkili olmaktadır. Popüler kültürde salgın haline gelen tüketme ihtiyacı, sürekli olarak insanlarda sahte ihtiyaçlar yaratarak tüketimi teşvik etmekte ve başarı, mutluluk vaadiyle sistemin çıkarlarına uygun düşecek şekilde davranmaları konusunda insanları manipüle etmektedir. Sürekli olarak çağın koşullarına uyumlu şekilde düzenlenen popüler kültür ürünleri kitle iletişim araçlarının da gücüyle hayatların amacı haline gelmektedir. Mesaj bombardımanı ile daha fazla şey almanın, daha yeni ürünlere sahip olmanın statüsü, toplumsal önem,

toplumsal başarı, prestij gibi kavramlarla özdeş hale getirilmesi insanları içinden çıkılması imkânsız bir tüketim sarmalına hapsedmektedir.

Bireyler Yeni Çağ (New Age) Akımı (YÇA) olarak adlandırılan ve kadim ruhsal öğretilerin yanı sıra Hint ve Uzak Doğu dinlerinin mistik felsefelerinden beslenen maneviyatçı akımlar tarafından kuşatılmıştır. Söz konusu öğretilerin yaygınlaştırdığı modern şifa tekniklerinin görünürlüğü artmaktadır. Bu çerçevede modern şifacılık tekniklerinden olan enerji şifacılığı, bireylerin her türlü probleminin çözüleceği inancını yaygınlaştırmaktadır. Bu süreçte bireyselleşen ve öznelleşen birey ruhsal, dinsel ve toplumsal bakımdan birtakım alternatiflere yönelerek anlam arayışına türlü cevaplar bulmaya çalışmaktadır. Anlam arayışını sürdüren birey, enerji tekniklerinden haberdar olmak istemekte ve sosyal ağlar üzerinden organize edilen şifa grupları aracılığıyla bir kolektivitene üyesi haline gelmektedir.

Yeni çağ akımlarının kökleri genellikle

19. yüzyıl sonu ezoterik kültüre, bazıları- nın ise 20. yüzyılda ortaya çıkan insan potansiyellerini geliştirme akımlarına dayanmaktadır. YÇA, gizli-doğaüstü güçlere yönelik inanışlar (okültizm), insan potansiyellerini geliştirme akımları (human potential movements), neo paganizm, büyücülük (witchcraft), şamanizm ve satanizm gibi akımlara kadar uzanan mistik ve ezoterik inançları kapsamaktadır. Manevi uyanış, keşif, kozmik bilinçlilik ve doğanın bütünlüğüne inanma (holism) gibi başlıklar da bu kapsamda değerlendirilmektedir.

İçlerindeki pek çok inanç ve uygulama ile çeşitli muğlaklıklar kadar popüler alternatif kutsallıkları da bünyelerinde barındırmaktadır. Bu nedenle YÇA'lar "Batı ezoterizmi", "çağdaş alternatif din-ler", "Protestan halk dini", "geleneksel Hindu uygulamalar", "kendin yap dini", "seç ve karıştır dini", "alakart tüketim dini", "spiritüel market" gibi nitelermelerle de anılmaktadır. Çok geniş yelpazede inanç ve deneyimlere yer veren bir hareket olarak YÇA bir yandan reenkarnasyon, astroloji, teosofi, paganizm, büyücü-

lük, astrofizik, parapsikoloji, eft, reiki, kişisel gelişim, beden şifası gibi mistik öğelere sahipken diğer yandan paranormalizm, alternatif tıp, şifacılık ve UFO'lojiyi içermektedir. Ayrıca yüksek benlikle iletişim (kanal olma, rüyalar, hipnoz, meditasyon), kişisel gelişim ve insan potansiyelinin açığa çıkması (psikosentez, nlp, astral seyahat), şifa çalışmaları (reiki, biyoenerji, zikir, nefes çalışmaları, yoga), kehanet (astroloji, tarot, numeroloji) gibi uygulamaları da kapsamaktadır. Nihayet YÇA okültist ve spiritüalist oluşumlar, popüler psikoloji, meditasyon ve Uzak Doğu mistik uygulamaları, astroloji gibi yeni inanışları "müşterilerine" servis etmiş olmaktadır.

YÇA'nın etkisiyle son dönemlerde yaygınlaşan şifacılık yönelimleri maddi-manevi huzursuzluk, krizler ve değersizlik duygusu gibi durumlarla sıkça karşılaşan modern insanın problemlerine alternatif çözümler sunmaya çalışmaktadır. YÇA'lar modern dönemde şifa anlayışını geçmişteki inançlardan farklı seküler bir perspektifte inşa etmektedir. Böylece

modern trendler dünün şifacılarını, bilinçaltı ve kişisel gelişim gibi yeni kalıplara büründürerek yeni bir şifacılık türü geliştirmektedir. Dünün kurşun dökücüleri, cin çıkarıcıları, üfürükçüleri, büyücüleri bugünün “modern” şifacıları rolünü üstlenmiştir. İnsanların manevi beklentilerini karşılamayı amaçlayan bu yeni inanış biçimleri, şifa kültürleri ve gruplarından oluşmaktadır.

Tarih boyunca insanın muhtelif hastalıklar karşısında şifa arayışında olduğu bilinmektedir. Bu arayışta “şifa” kavramına yüklenen anlamın kısaca açıklanması gerekir. “İyi etmek, sağlığına kavuşturmak” anlamlarına gelen şifa, Batı dillerinde “heal” sözcüğü ile ifade edilir ve “kişinin sağlığına geri döndürülerek manevi bütünlüğüne yeniden kavuşturulması”nı tanımlar.

Günümüzde modern şifacılık yönelimlerinden enerji şifacılığı manevi şifalanma uygulamalarıyla yaygınlaşmaktadır. Enerji şifacılığı vücuttaki enerjiyi harekete geçirmeyi amaçlayan yöntemlere dayanmaktadır. Buna göre her insanın bir enerjisi vardır ve bu enerji kendi kendine harekete geçebilmektedir. Bu yaklaşım şifacının konumunu geleneksel kültürden farklılaştırmaktadır. Burada şifacı, manevi bir otorite değil, uyguladığı yöntem ve tekniklerle kişinin enerjisini harekete geçirerek rahatsızlığının çözümüne katkıda bulunan kişidir.

Enerji şifacılığı her kesimden insana hitap etmekte ve kişisel, fizyolojik tüm problemlere çözüm sunmayı amaçlamaktadır. Enerji şifacılığı, insanın sadece fizikî bedenden meydana gelmediğini eterik, astral, mantal ve spiritüel olmak üzere ruhsal bedenlere de sahip olduğunu iddia etmektedir. Enerjiyi en yoğun taşıyan bedenlerden hasta olan bedenlere enerjinin girerek vücudu dengelediğine inanılmakta ve bu durum süptil olarak isimlendirilmektedir. Şifa, şifacının evrende bulunan enerjiyi alıp hasta olan bedene aktarması ve bedende yeniden bir dengenin oluşması durumu olarak görülmektedir. Enerji şifacılığının temel ilkesi, bireyin evrendeki enerji deposunun insanın kullanımına açık olduğuna ve kişinin gerçek ihtiyaçlarının Tanrı tarafından bilindiğine kalben inanmasıdır. Şifacı şifa kanalı olarak görülmekte ve şifacının görevi hastanın bedenindeki enerjiyi çakralar aracılığıyla uyumlu hale getirerek hasta bedende dengeyi sağlama aynı zamanda hastanın kendi kendini tedavi edebilme yeteneğini ortaya çıkarmaktır. Şifanın gerçekleşebilmesi için şifacı ve

şifacının eğitim verdiği kişinin evrenden aldıkları enerjiyi problem yaşanan bölgeye yönlendirmesi gerekmektedir. Şifa kavramı kişinin kendine karşı dürüst olması, önyargılarından kurtulması, “kendisi” ve gerçek bir “ben” olmasını ifade etmektedir. Enerji ile şifalanma tekniğinde enerji kanalının temiz olmasının yanı sıra doğru zamanda ve yerde kullanılmasının kişiyi rahatlatığı, günlük ve geçmiş problemlerindeki blokajı engellediği ve doğru şifa alımı ile sonuçlandığı belirtilmektedir.

Bedendeki hastalıkların kişinin kendi kendine şifalanması ile ortadan kalkacağı inancı, modern şifacılıkta birçok teknik ve uygulama ile gerçekleştirilmektedir. Enerji şifacılığı uygulamaları farklı inançlardan derlenen verilerle inşa edilmekte ve reiki, meditasyon, nefes egzersizleri, aura temizliği, biyo-enerji gibi birtakım kişisel gelişim ve şifacı gruplar tarafından tercih edilen uygulamalarla günden güne artmaktadır. Kişinin geçmişindeki olumsuz bilinçaltı girdilerinin temizlenmesi, farkındalık geliştirme, bolluk bereket atölyeleri ile şifalandırma çalışmaları da yapılmaktadır.

Enerji ile şifalanma teknikleri geçmişte bilinçaltına itilen olumsuzlukları giderme, bolluk ve bereket taleplerine yönelik seanslar düzenleme gibi uygulamalarla bireylere sunulmaktadır. Bireyler, medya ve sanal medya araçlarının sağladığı kolaylıklarla şifa gruplarına daha fazla yönelim göstermektedir. Böylece kutsalın yeniden tezahürü adı altında oluşturulan bu grupların şifa kavramının boyutunu değiştirerek yalnızlaşan bireye toplumsallığın varlığını hissettirdiği anlaşılmaktadır. Burada en etkili araçların başında yeni medya platformları gelmektedir. Yeni medya, büyü bozulan dünyanın adeta yeniden büyülenmesi işlevini üstlenmektedir. Günümüzde internet, manevi doyum amaçlı arayışların dijital ağlardaki temsiline aracılık eden önemli bir işlevi yerine getirmektedir. İnternette sesli, görüntülü ve multimedya iletişim imkânına kavuşan YÇA’lar, bireylerin ruhsal açlıklarını doyurmayı vadetmektedir. Dijital dünya ihtiyaca göre içerik düzenlemeleriyle arayış içindeki bireylere fizikî temas olmaksızın tek bir tuş ile kolektifleşme imkânı sunmakta ve bu sayede her geçen gün daha çok tercih edilmektedir.

Yeni medya döneminde sesin ve görün-tünün bir arada bulunması, iletilmesi, geleneksel medyanın bütün çeşitliliği

ile web ortamına taşınması ve interaktif olması, dijital mecraları dini grupların da ilgisini çeken bir platforma dönüştürmüştür. Dünya çapında sistemin önemli bir denetim mekanizması olarak internet, bireyleri gerçek ilişkiler dünyasından soyutlayarak sanal dünyaya özgü yeni yaşam ve ilişki biçimleri sunmaktadır. Bu yeni ortam Facebook, Instagram, Twitter, X Platformu gibi sosyal ağlar sayesinde yersiz yurtsuzlaşmış bir arzu mekânına dönüşerek sanal sosyalleşme platformları oluşturmakta, gerçek dünyadan sanal dünyaya akışa sebep olmaktadır. Modern çağda sanal medya kendini kanıtlamanın en uygun yoludur.

Bununla birlikte, son yıllarda internet giderek artan bir şekilde bireylerin günlük yaşamına gömülmüş, sosyal hayatlarını kolaylaştırmış, çevrimdışı ve çevrimiçi dinî davranışlar ve inançlar arasındaki bağlantının araştırılması yönünde gelişmelere kaynaklık etmiştir.

Yeni çağ inanışları esnek bir modelde hem çevrimiçi hem de çevrimdışı alanlarda (siber uzamda) faaliyetlerini sürdürmektedir. Çevrimiçi topluluklar dinî ve manevi dünya olarak kurgulanmıştır. Dijital alanda kutsal olanın çevrimiçi hale gelmesi, bu mecraları fırsat gören maskeli bilginlere yeni ruhsal arayıcı tanımlaması yapmaktadır. Böylece çevrimiçi uzam şifa eğilimli hipnoz, biyoenerji, akupunktur, homöopati eft, reiki, bioenerji, beden şifası gibi şifacı uygulamalar ile sağlıklı yaşam, huzur, bedensel memnuniyet gibi vaatler sunan grupların çoğalmasını ve takip edilmesini kolaylaştırmaktadır.

Sağlık alanında piyasa güçleri tarafından yürütülen ve desteklenen bu uygulamalar insan sağlığı üzerinde yıkıcı etkileri bulunan çeşitli sorunlar üretebilmektedir. Ortaya çıkan bu sorunlar çoğu zaman telafi edilememekte, kronikleşmekte, insan yaşamına da mal olabilmektedir. Tıp, psikoloji, sosyal pedagoji vb. dallarında hiçbir eğitim yapmamış piyasadaki aktörler tarafından adeta sağlık tacirliği yapılmaktadır.

Yapılan bilimsel klinik çalışmaların ortaya koyduğu bulgular göz önüne alındığında, bu uygulamaların etkili olduğuna dair bilimsel sonuçlar bulunmamaktadır. Buna rağmen sistem ve onun aktörleri insan sağlığını serbest piyasanın kâr odaklı ayarlanmış mekanizmalarına teslim etmekte ve bu anti bilimsel uygulamaların yaygınlaşmasına tüm desteğini sunmaktadır.

Filistin'e destek eylemleri büyüyor

Anti Emperyalist Birlik (AEL) Filistin direnişini destekleme kampanyasının çağrısıyla Brezilya'nın São Paulo şehrinde dayanışma eylemi düzenlendi. Partizan da çağrıya yanıt vererek Avrupa'nın birçok ülkesinde çalışmalar gerçekleştirdi.

Partizan “Palestine Is Our Country, We Will Win Together” (Filistin Bizim Ülkemiz, Birlikte Kazanacağız!) şiarıyla İsviçre’de Zürih, Basel, Cenevre, Bern, Aarau; Avusturya’da Viyana, Linz; Fransa’da Strasbourg; Almanya’da Nürnberg; Belçika’da Liège, Verviers, Eupen; Hollanda’da Zaandam, Rotterdam, Den Haag ve Schiedam’da yoğun afiş ve sticker çalışması yaparak bu çağrıya destek verdi.

Brezilya’da ise Brezilya Halklarla Dayanışma Merkezi (Cebraspo), Halk Kadın Hareketi (MFP), Devrimci Halk Öğrenci Hareketi (MEPR), Kızıl Birim – Devrimci Gençlik Birliği’nin (UV-LJR) katıldığı eylem ayrıca devrimci basından A Nova Democracia gazetesi ve Vale dos Pomes Çalışma Grubu (GEVP) da eyleme katıldı.

Eylem sırasında AEL bayrağı ve “Filistin Direniyor!” yazılı pankartlar taşındı. Cebraspo, “Filistin Zafer Kazanacak” ve “Filistin Bizim Toprağımız! Birlikte Kazanacağız!” yazılı pankart ve Filistin bayrağı taşıdı.

Eyleme halk büyük ilgi gösterdi. Eylem esnasında halk Filistin bayrağını gördükten sonra yumruklarını kaldırarak “Özgür Filistin!” sloganına eşlik etti. Eylem anında yolda geçen bir kişi konuşma yaparak Siyonist İsrail’in Filistin’de kullandığı silahların São Paulo’nun favelalarında ve Brezilya’nın her yerinde kullanıldığına ve basın tekellerinin bu bilgiyi görmezden geldiğine dikkat çekti.

devam edecek...

ABD EMPERYALİZMİNİN AFRİKA'DAKİ TRUVA ATI: TÜRKİYE

Emperyalist hegemonya savaşının çatışmalı bölgelerinden Afrika'da bölgesel güç olma hayalleri ile konumlanan Türkiye'nin son yıllardaki politik-askerî-ekonomik pozisyonu, özellikle Türk hâkim sınıfları tarafından iç kamuoyuna yönelik "güç" göstergesi olarak pazarlanmakta, Neo Osmanlıcılığın yaklaşan ayak sesleri olarak lanse edilmektedir. Türkiye'nin Afrika'daki ekonomik yatırımları, askerî konumlanışı ve bölge devletlerinin gerici sınıflarıyla ortak çıkarlar etrafında geliştirdiği politik ilişkiler, ilk bakışta Türkiye'nin aktif bir özne olarak sahadaki varlığını güçlendiren unsurlar olarak görülebilir.

Ancak gerçeklik ve mevcut duruma yakından bakıldığında, birincisi Türkiye'nin Afrika'daki konumlanışının ABD'nin bölge politikaları doğrultusunda Afrika'ya sokulmuş bir truva atı olduğu anlaşılacaktır. İkincisi emperyalist efendilerinin icazetiyle onların arasındaki bazı çatışmalardan faydalanarak bölgede hareket edebilecek bir alan bulduğu gerçeğidir.

Türkiye'nin Afrika'da boy göstermesi esas olarak 1998 yılındaki "Afrika Acil Eylem Planı" ile başlasa da bunun yoğunlaştığı tarih AKP iktidarının ilk yılları ve sonrasındır. Bu tarihin önemi aynı zamanda Türkiye'nin bölgedeki

konumlanma nedenine dair somut veri sunmaktadır.

Türkiye'nin Afrika'daki politikasına değinmeden önce AKP iktidarının ilk yıllarında yoğunlaşan Afrika çıkarmalarına yol açan süreci doğru anlamak gerekmektedir.

AKP iktidara gelmeden hemen önce ABD'de 11 Eylül saldırıları gerçekleşmiş ve hemen akabinde İslamcı örgütlere yönelik topyekûn saldırı ve imha harekâtı özellikle Orta Doğu ve Afrika'da ABD tarafından hayata geçirilmişti. Bu harekâtın sadece askerî ayağı yoktu. ABD emperyalizmi 11 Eylül saldırılarını gerekçe göstererek özellikle Orta Doğu'ya dizayn etmeye koyulmuş, bunun askerî ayağı olduğu gibi kimi politik hamleleri de yaşam bulmuştur. Bunun bir yanını kuşkusuz "Yeşil Kuşak" ya da diğer tanımla "İlımlı İslam Politikası" oluşturmuştur. Bölgede özellikle bütün devletlerin birbiri ile itilafli ve çatışmalı pozisyonu nedeniyle ABD'nin bu politik hamlesinde truva atı olarak kullanılabileceği en uygun uşağı kuşkusuz Türk hâkim sınıflarıydı. Nitekim dönemin AKP Genel Başkanı ve Başbakan sıfatıyla Tayyip Erdoğan, "BOP eş başkanı" olarak konumlandırılmış, "Yeşil Kuşak", "İlımlı İslam Politikasının" en kullanışlı aparatı olarak sahaya sürülmüştür. Büyük Orta

Doğu Politikası olarak adlandırılan ve sonradan Geniş Orta Doğu ve Afrika Politikası olarak değiştirilen bu politik hamlenin model ülkesi Türkiye olarak belirlenmiştir. Bu temelde Türkiye siyasetinde TSK'nın politik etkinliğinin yeniden biçimlendirilmesi (görünmez kılınması) başta olmak üzere iç siyasette birçok değişim yaşanmaya başlanmış, dış siyasette ise Türk hâkim sınıfları bu politikaya uygun bir şekillenişle konumlanmıştı.

Türkiye'nin Afrika'da boy gösterdiği 2003 yılından itibaren görevini özellikle iki alanda yerine getirmeye başladığını söyleyebiliriz. Birincisi, "insanî yardım" adı altında yapılan çalışmalar, ikincisi ise özellikle eğitim alanındaki konumlanmadır. 2016'ya kadar siyasal iktidar ortağı olan Gülen Cemaati'nin Afrika'da bulunan 47 okulunun çok büyük bir bölümünün AKP iktidarı döneminde açılması Afrika'da ABD çıkarları çerçevesindeki ılımlı islam politikasının TC egemen sınıfları eliyle yayması olarak görülmelidir. Elbette tek başına eğitim alanı bu konumlanmanın nedenini açıklamaya yetmez. Bütünlüklü olarak TC egemen sınıflarının dış politikasında bağımsız bir siyaset izlemesinin mümkün olmadığını tarihsel gerçeklik bağlamında değerlendirmek gerekmektedir.

Eğitim alanının yanı sıra Afrika'ya Türk Kızılay'ı, Türk İş Birliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA), Diyanet gibi kamu kurumlarının yanı sıra İHH, Yeryüzü Doktorları, Kimse Yok Mu Derneği, Deniz Feneri, Sadaka Taşı gibi örgütlerin yer aldığı seferberlikle "insanî yardım" kanalları açılarak girildi. Yine sağlık hizmetleri ve su kuyuları açma gibi yine "insanî yardım(!)" adı altında bölgedeki konumunu güçlendirmeye çalıştı.

Ancak Somali'deki askerî konumlanmayla birlikte bu politikanın başka bir boyuta evrildiğini vurgulamak önemlidir. Nitekim Türkiye'nin bir truva atı olduğunun en büyük kanıtlarından birisi de Somali'deki konumlanmadır. Türkiye'nin Somali'deki konumlanışı adeta ABD emperyalistleri açısından bir öncü kuvvet rolü gördü. 5 Şubat 2024'te Somali ile ABD arasında yapılan 100 milyon dolarlık bir proje çerçevesinde Baybado, Dusamareb, Cevher, Kismayo ve Mogadişu'da ABD üslerinin açılması kararlaştırıldı.

Bugün geline aşamada gerek ABD'nin ılımlı İslam politikasında yaşanan değişimler, gerekse de Afrika'daki güç dengeleri ve değişime uğramaya başlayan emperyalist hegemonya emperyalistlerin olduğu kadar uşaklarının da bölgedeki stratejik hamlelerinde de-

ğişimlere yol açmaktadır. Bu anlamda Türkiye'nin konumlanma gerekçeleri de bu değişime uygundur ve efendilerinin çıkarlarını esas alan bir hatta ilerlemektedir. Nitekim 2 Mart 2024'te Antalya Diplomasi Forumuna katılan ABD'nin Ankara Büyükelçisi Jeff Flake'in şu sözleri, Türkiye'nin Afrika'daki truva atı rolünü iyi oynamaya devam ettiğini özetler niteliktedir: "Türkiye'nin Afrika'da yaptıklarını takdir ediyoruz, özellikle de Çin ile rekabet konusunda."

Afrika'da emperyalistler arasındaki hegemonya savaşında taşlar yerinden oynamaya başladı bile. Çin'in bölgede özellikle ekonomik alandaki hâkimiyeti güçlenirken, Rusya'nın askerî konumlanışı özellikle batılı emperyalistler açısından zorlu sürece işaret etmektedir. Afrika tam anlamıyla kaynayan kazan durumundadır. Emperyalistler arası dalaş kimi güçlere de küçük payların olanağını yaratmaktadır. Her ne kadar efendilerinin politik yönelimleri doğrultusunda hareket etse de TC egemen sınıfları gücü oranında pastadan pay kapma hayalini gütmekte, özellikle emperyalistler arası çelişkilerden faydalanarak oluşan boşluklardan girmeye ve alan tutmaya çalışmaktadır. Ancak rakipler güçlüdür ve onların sunduğu kadar pay alabilmektedir. Gerek emperyalistler arası çelişkilerden gerekse de iç çatışma ve darbelerden faydalanmak isteyen Türk hâkim sınıfları, kendi konumlarını abartmalarına rağmen "Afrika yılı" olarak ilan ettikleri 2005 yılından bu yana kıtaya yönelik politikalarını kurumsallaştıracak kapasiteye ulaşamadılar. Buna efendileri tarafından da imkân verilmedi. Bununla birlikte kimi yatırımlar, politik ilişkilenmeler, askerî konumlanmalarda ilerleme kaydettiğini de yadsımamak lazım. Ancak bu ilerlemenin, abartılanın aksine denizde damla olduğunu görmek gerekir. Özellikle yatırımlar konusunda bol keseden atan siyasal iktidarın söylemlerinin aksine tüm Afrika'ya yapılan 40 milyar dolarlık ticaret hacmi, toplam 617 milyar dolarlık dış ticaret hacminin yanında pek de sözü edilesi gibi durmuyor. Hamaset ve abartı siyasetinin hakkını veren egemen sınıfların Afrika politikası genel dış siyasetine paralel günübirlik işlemektedir.

Özellikle savunma sanayiinde "damat"ın kasasını doldurmaya yarayan ticaret hacminin ilk sırada yer alması tesadüf olmasa gerek. Libya, Fas, Etiyopya, Somali, Nijer, Nijerya, Burkina Faso, Togo, Ruanda gibi ülkelerle yapılan savunma sanayii anlaşmaları kapsamında çok

miktarda TB2 Bayraktar ihracatı gerçekleşmiştir. Erdoğan'ın "Bizim Afrika elmaslarında gözümüz yok. Amacımız insanî yardım(!)" söylemi haddini ve hududunu bilme halidir. Yine de pastadan pay kapma hevesi ancak gücü ve uşaklığının sınırları kadar hayat bulmaktadır. Özellikle emperyalist sömürge ve işgale karşı birikmiş bir tarihsel öfkenin bölge ülkelerinin halklarındaki derinliği Batılı emperyalistlere yönelik mesafe Afrika gerici sınıflarına da yeni iş birliklerine yönelmeye olanak sağlamaktadır. Bu anlamda Türk hâkim sınıflarının bir avantajının olduğunu söylemek gerekir. Nitekim Türkiye'nin ABD emperyalizminin truva atı görevi olarak Afrika'da boy göstermesine olanak sağlayan önemli bir olgu da budur.

Truva atı olmasının yanı sıra TC devletin Türk komprador burjuvazisinin bölge yatırımları için gerekli olan çıkarlarını koruma görevi de dış politika ekseninde başarılı bir şekilde uygulanmaya hizmet edecek şekilde yürümektedir. Özellikle Arap Baharı sonrası Afrika kıtasında büyüyen iç çatışma ve isyanlara dolaylı ve direkt müdahale pozisyonu bu ikili görev ekseninde sürmeye devam etmektedir.

Emperyalistler arasındaki güç dengelerinde yaşanan değişimler, özellikle Rusya ve Çin'in bölgedeki etkinliğinin artması, keza bölge ülkelerinin ABD ve Fransa başta olmak üzere Batılı emperyalistlerinin etkinliğini zayıflatmış, bu durum politik ve askerî konumlanışlarda da değişimler yaratmıştır. Son olarak Nijer'in ABD ve Fransa askerlerinin ülkeyi terk etmeleri yönündeki kararları sonrasına her iki emperyalist devletin geri adım atmasına kadar gitmiştir. Bu durum bölge politikalarında değişimlere yol açmıştır. Elbette özellikle ABD emperyalizminin politik ele alışlarının Türkiye'nin bölgedeki konumlanmasına da etkileri olmaktadır.

Bununla birlikte var olan etki sahasını koruma ve büyütme hedefi de tüm hızıyla devam etmektedir. Nijer'de ABD ve Fransa aleyhine yaşanan geri çekilme, TC hâkim sınıflarının kendi çıkarlarına hizmet edecek kimi konumlanmalara da kapı araladı. Özellikle geri çekildiği alanlarda Rusya'ya karşı dengeleme aparatı olarak kullanılan Türk egemen sınıfları bir yandan ABD temsilciliği rolünü oynamaya devam ederken diğer yandan oluşan boşluklardan hareketle faydalanabilecekleri tüm olanakları kullanmaya çalışmaktadır. Nijer'de yaşanan gelişmelerin hemen ertesinde yapılan

Petrol anlaşmaları ve Uranyum arama çalışmaları/projeleri ile Nijer'de ekonomik iş birliği ile konumlanan Türkiye, bir yandan kendi hâkim sınıflarının cebini doldurmayı hedeflerken diğer yandan ABD'nin boşalan koltuğuna vekaleten oturmaktadır.

Afrika'nın Türkiye açısından önemi, ABD'nin Truva atı olarak sahada konumlanmasının yanında, özellikle Akdeniz havzasındaki emelleri ile de birebir bağlantılıdır. "Mavi Vatan" hayalinin Batı'da Yunanistan ve bölgede ise Güney Kıbrıs Rum sınırları ile çerçevelenmesi, Akdeniz'de harekât sahasını sınırlamakta, Akdeniz'le sınırları bulunan Afrika ülkeleri ile geliştirilen ilişkilerle buradan gedik açmayı hedeflemektedir. "Mavi Vatan"ın yanı sıra özellikle Akdeniz'de doğalgaz kaynaklarından faydalanma amacı da bu ilişkilerin güçlendirilmesine hizmet edecek politik-pratik adımların yürütülmesine yönelik adımların daha da ilerletilmesi için gerekçe olmaktadır. Mavi Vatan ile Akdeniz egemenliği hayallerinin en büyük rakibi ve düşmanı Yunanistan egemen sınıflarının benzer politik yönelimi Türkiye'nin hedeflerine engeller çıkarmaktadır. Nitekim 2020 yılında Yunanistan, Güney Kıbrıs, Mısır ve Libya arasında gerçekleştirilen Akdeniz anlaşması ve doğalgaz arama ortaklığı Türkiye'nin kimi yeni politik hamleler gerçekleştirmesini zorunlu kılmıştır.

Bu anlamda, TC hâkim sınıfları, gerek askerî üsler ve asker ihraç ederek, gerekse de Suriye'den devşirilmiş radikal İslamcı paramiliter güçler aracılığıyla bölgedeki ateşi büyütme çalışmasıdır. Bu pratikler, bölgedeki iç savaş ve darbelerin bir parçası haline gelmiş, bu durum özellikle güvenilir ve dost müttefik rolü imajına zarar vermeye başlamıştır. Son bir yıl içinde buna yönelik yeni politik hamleler gerçekleştirmek zorunda kalmıştır. AKP iktidarının iç siyasette yaşadığı tıkanma ve gerileme, hamaset politikasından uzaklaşıp uzlaşmaya dayalı masa başı siyaseti ön plana çıkardığı yeni bir yönelim doğurmuştur. Bir ayağı Afrika'ya dayanan Mısır ile yumuşama politikası, Sudan ve Etiyopya itilafında arabulucu rolüne soyunması "askerî ilişkilerde" siyasi koşul aramama perspektifinden uzaklaşmaya yol açmıştır. Savunma sanayii merkezli ihracat ve yatırımlarının ön planda olduğu Afrika'yla ilişkilenmeleri, kısmen zedelenen güven ilişkisini aşmak için diplomatik boyutlarda yeni bir aşamaya evrilmiştir. Dün düşman olana bugün dost elinin uzatılması bu durumla alakalıdır.

"Yeni Osmanlıcılık" olarak tanımlanan ancak hayalden öteye gitmesinin önünde emperyalist efendileri gibi bir gerçek olan Türk Hâkim sınıflarının politikası, esas olarak efendilerinin çıkarları etrafında şekillenmeye devam etmektedir. Bunu hayata geçirirken kimi çatlaklardan içeri girme arzusu, kazan-kazan siyasetini de içinde barındıran bir seyir izlemektedir. Bunun rakipleri vardır. İcazetli sınırlarda at koşturma hevesi kimi zaman duvara toslamaktadır. Son olarak Libya'da ağustos ayında yeniden kaynamaya başlayan Libya kazanında sahadaki aktif varlığına rağmen sessizliğe bürünen bir Türkiye gerçekliği vardır. Bir yandan Libya ile kurulan ilişkiler, diğer yandan Libya ile Mısır arasındaki gerginliği tetikleyen son gelişmeler Türkiye'yi sessizliğe itmiştir. Libya'nın iç siyasette yaşadığı çatışmalı ortama doğrudan müdahil olan Mısır ile yaşanan gerginlik karşısındaki bu sessizlik Mısır ile açılan yeni sayfanı hatırına yorumlamak gerekir.

Kurtlar sofrasında masaya oturan Türk hâkim sınıflarının Afrika politikası, güncel gelişmeler etrafında stratejik bir çizgide ilerliyor. Efendilerinin verdiği rolü layıkıyla oynayan TC kendi karnını da doyurmaktan geri durmuyor. Emperyalistlerin halklar için cehenneme çevirdiği Afrika'da, ateşi körükleme görevi üstlenen TC hâkim sınıflarının 'insanî yardım', 'barış' ve 'diyalog' adı altında geliştirdiği ilişkiler yeni çıkar ilişkileri olarak sürüyor.

Emperyalistler ve uşaklarının bölge politikalarının etkisini ise esas olarak halklar ağır bir şekilde bedel ödeyerek yaşamaktadır. Sömürü, katliam, iç savaşlar, kargaşa, açlık-yoksulluk, halklar açısından hegemonya savaşının bedeli olmaktadır. Bütün konumlanmaların emperyalistler ve uşakları tarafından belirlenmesinin, öznenin şimdilik gerici hâkim sınıflar olmasının en önemli dayanağı halkın sınıf mücadelesinin örgüt-süzlüğüdür. Bunun zayıf olduğu yerde güvenilir müttefikler(!) kurtarıcı rolüne bürünmekte; ama bu kurtarıcılık halklar lehine değil, temsil ettikleri sınıfsal ve ulusal çıkarlar lehine ilerlemektedir.

TC hâkim sınıfları da bölgede güvenilir müttefik elbisesiyle bir yandan efendilerinin çıkarlarına göre konumlanmakta diğer yandan Türk komprador burjuvazisinin cebini doldurmaya hizmet eden politikalar izlemektedir.

"Binlerce, on binlerce şehit bizden önce halkın çıkarları için canlarını kahramanca verdiler. Onların bayrağını yukarılara kaldıralım, kanları ile çizilen yolda ilerleyelim"
Mao Zedung

KAVGADA ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Hüseyin Akdemir (Parti Militanı): 1949 yılında Erzincan'da doğan Hüseyin Akdemir öğrenci birliklerinde aktif olarak görev aldı. O yıllarda Çayırılı'da görev yapan polis Ömer Usta'nın hedef gösterdiği Hüseyin Akdemir faşistler tarafından 10 Kasım 1976 günü akşamı iş yerinden eve giderken kardeşi Rıza Akdemir ile birlikte pusuya düşürülerek katledildi.

Aziz Gözetmen (Parti Militanı): Siverek Lisesi'nde toprak ağalarının istekleri doğrultusunda alçakça katliamlar yapan DDKD'li (Devrimci Doğu Kültür Derneği) sosyal faşistler 4 Kasım 1979'da Viranşehir'de Aziz Gözetmen'i katletti.

Veli Karasu (Parti Militanı): Adana'da öğrencilik yıllarında Proletarya Partisi ile tanışan Veli Karasu ve Eşref Şahlar, 8 Kasım 1979'da İGD, DDKD, SGB ve Emegün Birliği sosyal faşistlerinin ortaklaşa kurdukları bir tuzakla katledildiler. Sosyal faşistlerin liderleri Proletarya Partisi Adana örgütlülüğü tarafından cezalandırıldı.

Eşref Şahlar (Parti Militanı): 1962 doğumlu olan Eşref Şahlar da Proletarya Partisi ile öğrencilik yıllarında tanıştı. Adana'da yoldaşı Veli Karasu ile birlikte sosyal faşistler tarafından katledildi.

Ahmet Yılmaz (Parti Militanı): Rize doğumlu olan Ahmet Yılmaz Proletarya Partisi ile 1970'lerin ortalarında tanıştı. Kardeşi Erdinç Yılmaz ile beraber Rize'nin Fındıklı ilçesine geçerken TC'nin kontra güçleri tarafından hedef gözetilerek yaptığı saldırıda yoldaşı ve kardeş Erdinç Yılmaz ile beraber 2 Kasım 1980 yılında katledildi.

Erdinç Yılmaz (Parti Militanı): Kardeşi ve yoldaşı Ahmet Yılmaz ile beraber 2 Kasım 1980 yılında faşist saldırıda katledildi.

Nubar Yalımyan (Parti Militanı): Ermeni olan Nubar Yalımyan, 1957 yılında Şırnak'ın Silopi ilçesinde doğdu. Geçim sıkıntısı nedeniyle ailesinin İstanbul'a yerleşmesi ile birlikte Surpraç Ermeni Lisesi'ne yazıldı. Ancak burada Mar-

din'den geldiği ve Ermeni olmadığı ileri sürülerek atıldı. 1976 yılında Proletarya Partisinin düşünceleri ile tanıştı. Hollanda'ya gittiği 1978 yılına kadar ülkede aktif mücadele etti. Hollanda'da da aktif faaliyetine devam eden Yalımyan, bu çalışmaları ile düşmanı rahatsız etmeye başlamıştı. Bunun sonucu olarak 5 Kasım 1982'de Hollanda'nın Utrecht kentinde MİT tarafından katledildi.

Ali Haydar Aslan (Parti Üyesi): Ali Bom kod adlı Ali Haydar Aslan, 1957'de Dersim'in Mazgirt Sindam köyünde doğdu. Halk Ordusu Birim Komutanlarından olan Aslan, 8 Kasım 1984'te Nazimiye merkezine bombalı pankart asmak isterken bombanın elinde patlaması sonucu ölümsüzleşti.

Kemal Özgül (Parti Militanı): Malatya'nın Kürecik ilçesine bağlı Harunuşağı köyü doğumlu olan Kemal Özgül 10 Kasım 1984 tarihinde, Paris'te Renault fabrikasında CGT Sendikası öncülüğünde greve çıkan işçilere yönelik faşist saldırıda ölümsüzleşti.

Tuncay Çarıkçıoğlu (Parti Üyesi): 1962'de Kastamonu'da dünyaya gelen Tuncay Çarıkçıoğlu 1982 yılında İstanbul'da Mühendislik Fakültesinde okurken Parti faaliyetlerine aktif olarak katıldı. 1985 yılında İstanbul'da devletin Proletarya Partisine yönelik bir operasyonunda gözaltına alındı. İşkencehanelerde polise kök söktürdü. Mahkemede de aynı tavrını devam ettirdi. İki yıllık tutsaklıktan sonra dışarı çıktığında Partinin faaliyetlerine gençlik kesiminde devam etti. Tuncay Çarıkçıoğlu, İsmail Oral'la birlikte Komsomolu fiilen ilk kuran önderler arasındaydı. 1989'da gerillaya katıldı. 2-3 Kasım 1992'de Tokat'ın Almus ilçesi Arısu köyü Eskici mezarında saatler süren çatışma sonucunda ölümsüzleşti.

Fethiye Batmaz (Parti Militanı): 1976 yılında Dersim'in Ovacık ilçesine bağlı Ada köyünde doğdu. İlkokulu köyünde bitiren Fethiye Batmaz, ortaokul ve liseyi Ovacık'ta okudu. 1993 Eylül'ünde lise son sınıftayken gerillaya katıldı. 7

Kasım 1993'te Hozat'ta çıkan bir çatışmada ölümsüzleşti.

HIZARALAN ŞEHİTLERİ

1 Kasım 1999 tarihinde Tokat'ın Erbaa ilçesi Hızaralan Deresi mevkiinde TÇ askerlerinin pususu sonucu Halk Ordusu gerillaları, Parti İleri Militanı **Barış Aslan** ve Parti Militanı **Cem Ergüldü** ölümsüzleşti.

TURUŞMEK ŞEHİTLERİ

2 Kasım 2004 günü Dersim, Türüşmek köyüne bağlı Robaik mezarında Halk Ordusu ve MKP gerillalarının olduğu çatışmada Parti Üyesi **Muharrem Yiğitsoy** ölümsüzleşmiş, **Aşkın Günel**, **Cafer Kara** ve bir MKP gerillası yaralandı. Yaraları asgari düzeyde tıbbi bilgi gerektirdiği için gerillalar yaraya müdahale edememiş ve bir bölgeye sığınıp operasyonun bitmesini bekledi. Fakat 1 hafta geçmesine rağmen operasyon bitmedi ve artık yaralılara müdahale edilmesi gerekmektedir

Çatışmayı göz önüne alarak sığınılan yerden çıkıldı. Fakat Aşkın Günel ve Cafer Kara, bacaklarından yaralı oldukları için gerilla birliğini yavaşlattıklarını düşünerek diğer gerillalara onları yavaşlattıklarını ve bırakmaları gerektiğini iletilmişlerdir. Tartışmalar sonucu askeri durumun bunu gerektirdiği düşünülerek Aşkın Günel ve Cafer Kara orada bırakıldı. Gerillalar ablukanın bulunduğu alandan çıkınca askerlere ateş açtılar ve böylece askerlerin Aşkın Günel ve Cafer Kara'nın bulunduğu bölgeye yönelmesini engelleyeceklerdi. Fakat TC askerleri Aşkın Günel ve Cafer Kara'yı gerillalar ablukadan çıkmadan önce fark etmişti. Parti Üyesi Aşkın Günel ve Parti İleri Militanı Cafer Kara Türüşmek köyü kırsalında TC askerleriyle son merhulere kadar çatışarak bir binbaşısı etkisiz hale getirerek ölümsüzleştiler.

Cumhur Sinan Oktulmuş (Parti Üyesi): Cumhur Sinan Oktulmuş 20 Ağustos 1983'te Mersin'in Tarsus ilçesinde Arap milliyetine mensup bir emekçi ailenin çocuğu olarak doğdu. Henüz ortaokul yıllarında Komsomol ile tanıştı ve faaliyetlerine dahil oldu. Lise faaliyetinde Komsomolun bir militanı ve Tarsus İlçe Komitesinin üyesi oldu. Komsomolun Merinos'u, kısa sürede Komsomol üyesi oldu ve Çukurova Bölge Komitesine kadar yükseldi. 2005-2006 yılında Komsomolun gerillaya katılım kampanyasına yanıt olmuş ve 2006

yılında katılım gösterdi. Sessiz ve derinden bir gözlemci özelliğiyle ciddi bir kavrayışa ve analiz yeteneğine sahip olan gerillanın Deniz'i, 2009 yılında Parti üyesi oldu. 2011 yılında Beşler'in şehit düşmesinden sonra artan sorumluluğu omuzlamaktan geri durmamış ve bu tarihten 2017'ye kadar Bölge Komutanlığı görevini yürüttü.

Oktulmuş savaş alanında güçlü deneyim ve birikimi ile devletin birçok saldırısını boşa çıkarmayı başarmış, özellikle 2015 ve 2020 yılları arasında gerilla alanında verilen kayıplar karşısında namlusunu daha sıcak tutmuş, sınıf öfkelerini daha fazla bileylemiştir. Oktulmuş 2016'da Partide boy veren hizipçi anlayışın Proletarya Partisini, çizgisini ve kadrolarını yıpratmak her türlü saldırısı karşısında, Partisine, çizgisine ve yoldaşlarına karşı güvenini ve bağlılığını pekiştirerek çıktı. Oktulmuş 30 Ekim 2020'de Dersim Aliboğazı'na yönelik başlayan ve 10 gün süren operasyonda yoldaşı Ferdi Tosun ile birlikte ölümsüzleşti.

Ferdi Tosun (Parti İleri Militanı): Ferdi Tosun 1993'te Tokat'ın Erbaa ilçesine bağlı Sokutaş köyünde emekçi bir ailenin çocuğu olarak doğdu. Ferdi Tosun'un köyde daha çocuk yaşta başlayan işçiliği, göç ettikleri İstanbul'da da devam etti. Sarıgazi Yenidoğan'da işçilik yaptığı dönemde Proletarya Partisi ile ilişkilendi. 2014 yılı temmuz ayında gerillaya katıldı. Burada "Muharrem" ismini alan Ferdi Tosun, gerillada mütevazı kişiliği ve çocukluktan gelen emekçiliğiyle öne çıkıyordu.

Tosun, 24-28 Kasım 2016 tarihinde Aliboğazı'nda ölümsüzleşen 12 Halk Savaşçısının ardından gerilla alanında daha fazla sorumluluk yüklendi. Ferdi Tosun Partiyi, mücadeleyi anlamaya çalışan özellikleri ile sürecin bu zorlu aşamasında canlı ve aktif bir militan olmayı başardı. Ferdi Tosun 30 Ekim 2020 tarihinde Dersim Aliboğazı'nda başlayan ve 10 gün süren operasyonda Cumhur Sinan Oktulmuş'la birlikte ölümsüzleşti.

Hüseyin Peken (Parti Taraftarı): Hüseyin Peken 3 Ocak 1956 yılında Bingöl'ün Adaklı ilçesine bağlı Demirogluk (Tap) köyünde doğdu. "Pala" ismiyle bilinen Hüseyin Peken 1982 yılından itibaren İsviçre'de yaşamaya başladı. Peken her türden saldırılara karşı Partisinin yanında yer aldı. 3 Kasım 2021'de İsviçre'de yaşamını yitirdi.

“Destansı bir direniş, ilkeli bir ölüm”

Deniz ve Muharrem’e...

Tarih 30 Ekim 2020... Düşmanın gerillaya yönelik imha operasyonları bahardan beri yoğunlaşarak devam ediyordu. Haziran’da Şerzan (Hasan Ataş), Eylül’de Nubar (Erol Volkan İldem) ve Rosa (Fadime Çakıl), Ekim’de Özgür (Ali Kemal Yılmaz) ve Asmin (Gökçe Kurban) yoldaşlar ölümsüzleşmişti.

Ekim’in sonuna gelindiğinde düşman Aliboğazı’na yoğunlaştı. Gerillalar kış üslenimini tamamlamış, kampa girmek için son hazırlıklarını yapıyordu. Deniz (Cumhur Sinan Oktulmuş) yoldaş komutasındaki Halk Ordusu gerillaları, üzerlerindeki tarihi sorumluluğun bilincindeydi. Baharda faaliyete çıktıklarında Partinin “tasfiyeciliğe karşı gerilla savaşını yükseltme” yönelimini tartışmış ona göre planlamalar yapmışlardı. Yoldaşların kaybıyla gerilla alanı, politik ve askeri önderlik düzeyinde ciddi bir kayıp yaşamıştı.

14 yıldır Dersim dağlarındaydı Deniz. Partinin 8. Konferans sonrası Dersim’de gerilla savaşını yeniden yükseltmesinde başından beri olan, Partinin savaş tecrübesinin somutlaştığı yoldaşlardandı. Çok şey biriktirmişti. Savaşın en kritik bu anında birikimlerini süzgeçten geçiriyor, düşmanın ve gerillanın hareket tarzını yorumluyor, sonuçlar çıkarıyordu. Ama yaşamın, her zaman teorilerden, planlardan, kararlardan daha hızlı geliştiğinin de farkındaydı.

Düşman yaz ve sonbahar boyunca HPG ve TİKKO gerillalarının bulunduğu gerilla bölgelerini kuşatma altına almıştı. Şimdi Aliboğazı da düşman kuşatması altındaydı. Bunun ne anlama geldiğini çok iyi biliyordu Deniz. Yanında bulunan yoldaşlarına son talimatlarını verdi. Son hazırlıklarını yaptılar. Düşman yerlerini deşifre ederse kendilerinden öncekiler gibi sonuna kadar çarpışacaklardı. Böyle kritik zamanlarda kullandığı bir söz tekrarladı. “Destansı bir direniş, ilkeli bir ölüm...”

Kuşatma 10 gün sürdü. Düşman 30 Ekim’den 9 Kasım’a kadar 10 gün boyunca bir tonluk kazan bombaları da dahil İHA, SiHA ve savaş uçaklarıyla Aliboğazı’nı bombaladı. Bu kuşatmada Deniz ve Muharrem (Ferdî Tosun) yoldaşlar ölümsüzleşti...

"Mayın diye gömün yüreklerinizi ölülerinizi verdiğiniz toprağa"

Tam da böylesi anlarda yaşadığımız Deniz ve Muharrem yoldaşların ardından. Yüreklerimizi onların toprağa karışan bedenleriyle birlikte mayın yaptık...

Çok ayrılmış, çok kavuşmuştuk o sonbahara kadar Deniz ve Muharrem yoldaşlarla. Ayrılık zamanlarında kavuşmak umuduyla çıkıyorduk yola. Çünkü biliyorduk gerilla ömrünün yaşamla ölüm arasında ince bir çizgi olduğunu.

Deniz’in haksızlıklara karşı mücadelesi daha çocuk yaşlarda Tarsus’un ünlü Musalla (Yeşil) Mahallesi’nde başlamıştı. İçinde bulunduğu arkadaş grubuyla korkusuzca kendilerine “devrimciyiz” diyor, mahalledeki mafya-çeteleşmeye kafa tutuyorlardı. Musalla Mahallesi’nde başladığı yürüyüşü kesintisiz biçimde sürerek Dersim dağlarına uzandı. Deniz en kritik zamanların yoldaşıydı. Partinin Dersim’de gerilla savaşını yeniden inşa etme çağrısına ilk yanıt olanlardandı. Zor bir süreçte başlamıştı yolculuğu. Zor süreçlerden geçerek Partiye adım atmıştı Deniz ve kısa sürede gerilla alanının politik ve askeri önderliğinde yerini almıştı.

“İnsan arada bir tarihine yolculuk yapmayı bilmeli. Kimim, neyim, nereden geldim, nasıl oldum diye sormalı kendisine” diyor ve zorlu süreçlerde kendisine ve yoldaşlarına bunu hatırlatıyordu. 2 Şubat’tan sonra da bu sorunun cevaplarıyla daha sıkı sarılmıştı Eylem (Sefagül Keskin) yoldaşın “herkes işini yapsın” talimatına. Beşlerin ardından Eylem yoldaşın silahını, Emel (Nurşen Aslan) yoldaşın görevini devralmıştı. Sorumluluğu ağırdı. Bölge Komutanı olarak alanın yeniden toparlanması için hiç tereddüt etmeden üzerine düşeni yaptı.

14 yıllık gerilla yaşamında çok şey biriktirdi Deniz. Çok yoldaşını ölümsüzlüğe uğurladı ama ellerini kanayan yarasına basarak yürümesini bildi. Tasfiyeciliğe, yığınlaşmaya karşı Partinin savaş çizgisini sonuna kadar savundu. Şimdi de düşman kuşatması altında, devrimimiz için merkezi görevimiz olan gerilla savaşını can bedeli savunuyordu. En son

ayrılışımızda, “Bir gün şehit düşersem vasiyetimdir, Musalla’ya götüremezlerse Dersim’de kalmak isterim. Ömrümün en güzel yıllarını bu dağlarda geçirdim. Yoldaşlarımı bu dağlara emanet ettim” demişti. Öyle de oldu. Şimdi Aliboğazı’nın her karışında onların izleri var...

"Burjuvazi katletti içimizden ikimizi bu iki ölü ölmeyen iki ölümdür Burjuvazi, kavgaya davet etti bizi davetleri kabulümüzdür! Biz nasıl bilirsek hep bir ağızdan gülmesini, Biliriz öylece yaşamasını, ölmesini..."

Daha çocuk yaşta öğrenmişti Muharrem (Ferdî Tosun) emekçiliği. Köyde başlayan işçiliği, ekonomik nedenlerle göç ettikleri Sarıgazi’de devam etmişti. Yaşadığı çelişkiler onun hırçın ve boyun eğmez yapısıyla birleşince Sarıgazi’de Partizanları bulması zor olmadı. Sarıgazi sokaklarını artık daha güvenli adımlıyor, verilen her göreve büyük bir coşkuyla gidiyordu. 2014 yazında Ovacık’ta büyük bir özlemle karşılaşmıştı kendilerini almaya gelen gerillaları. Dağlara, ormana, silahlara yabancı olmadığını hemen göstermeye çalışıyor verilen her görevi büyük bir istekle yerine getiriyordu. İlk askeri eğitimini Deniz yoldaştan alırken nereden bilecekti düşman kuşatması altında birlikte omuz omuza silah kuşanıp ölümsüzleşeceklerini.

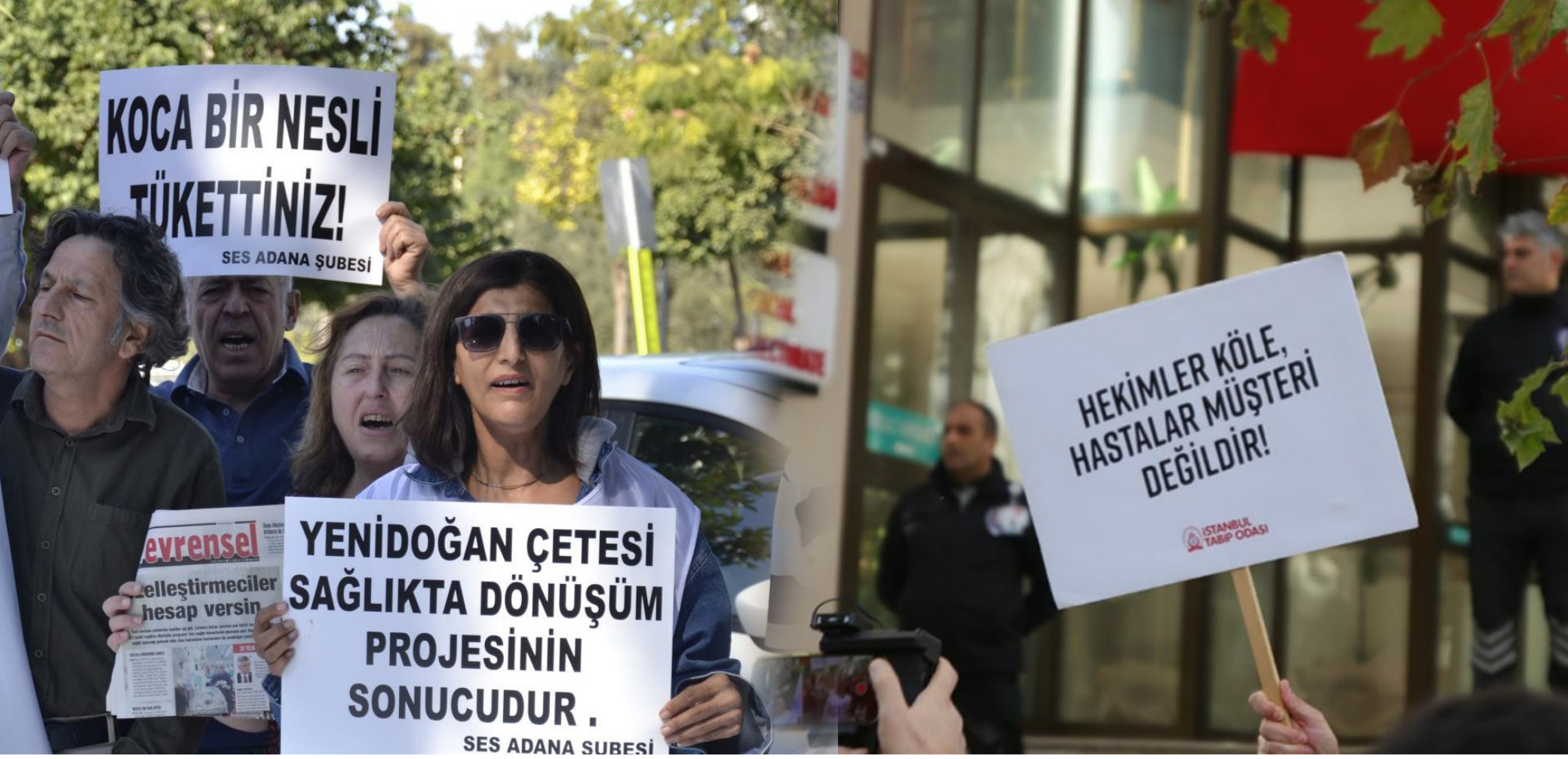
Emekçi bir yoldaşı Muharrem. Gerillada emek yoğun bütün işlerde hemen öne çıkardı. Bakış (Samet Tosun), Samet (Tanju Er) ve Muharrem üç kuzendi. Kendilerine “Üç Emmioğlu” diyor, kullandıkları malzemelere bu adı kazıyorlardı. “Üç Emmioğlu”nun gerillada özel bir yeri vardı. Üçü de kendi deyimleriyle “savaş bölgesi” olarak tanımladıkları Sarıgazi’de omuz omuza mücadele ederek gelmişti dağlara. Üçü de gerillanın en özgün yoldaşlarındandı.

Çok soru sorardı Muharrem. Her şeyi sorgular, kafasına yatmayan şeyleri kim olursa olsun eleştirmekten çekinmez, çözene kadar peşini bırakmazdı. Faaliyet alanlarında köylülerle de kısa sürede sıcak ilişkiler kurmuştu. Emeği, emekçiliği annesinden öğrendiğini söyler annesine olan sevgi ve saygısını köylülerle olan ilişkisine yansıttı. Köylüler de bağrına

basmıştı Tokat şivesiyle kendileriyle konuşan, sorunlarına çözüm arayan Muharrem’i. Kendini gerillada yeniden yarattığını söylerdi Muharrem her fırsatta. Bu yüzden de yoldaşlarına çok bağlıydı. Düşmana olan kını, Mercanlar da ölümsüzleşen yoldaşların ardından Sinan (Haydar Arğal) ve Rıza (Murat Tekgöz) yoldaşların 2016 baharında ölümsüzleşmesiyle daha da güçlenmişti. O yıl Ovacık alanında görevlendirilmişti. Aklında sadece yoldaşların hesabını sormak vardı. Gün içinde nöbetçi olmadığı zamanlarda da defalarca dürbün atmaya gider, ormanlık alanda düşman arardı. Bir gün keşifçiye anlık bir görüntü yakaladı. Hava yağmurlu olduğu için puslu olmasına rağmen görüntü aldığı yöne adeta kilitlendi. Düşmanı netleştirip hemen komutan yoldaşa haber verdi. Kısa sürede örgütlendi pusu gücü. Muharrem en öndeydi. Aklında sadece Sinan ve Rıza’nın düşmana karşı kendilerini yoldaşlarına siper etmeleri vardı. Bu inanç ve kararlılıkla bastı tetiğe. Yağmur doluya dönüşmüş hava buz gibiydi. Parmakları nerdeyse buz tutacaktı ama o, bunların hiçbirine aldırış etmeden düşmana kayıp verdirmenin haklı gururuyla dönmüştü noktaya. Muharrem için bir eşikti yoldaşlarının hesabını sormak. Aynı yılın Kasım ayında “Üç Emmioğlu”ndan Bakış, düşmana karşı çatışarak ölümsüzleşmişti. Karların erimesiyle gerilla grupları vadinin çeşitli yerlerine konumlandı. Muharrem ve Samet, kazan bombalarının atıldığı noktada kazı yapıp yoldaşlara dair araştırma yapacak grupta görev almışlardı. Göz göze gelmemeye çalışarak yoldaşlara ait buldukları her parçayı özenle çıkarırken orada sessizce birbirlerine bir kez daha söz verdiler. İkisi de Partiye ve yoldaşlarına daha sıkı tutundu. 2018 yılında Samet’i ölümsüzlüğe uğurladığımızda Muharrem artık onlar için de savaşıma ant içmişti.

Onlardan boşalan yerleri doldurmak için daha fazla görev ve sorumluluk aldı. En son eylül ve ekimde kaybettiğimiz yoldaşlardan boşalan mevzileri doldurmak için kavradı silahını. Komutanı Deniz’le birlikte üslenim görevlerini yerine getirirken tıpkı Bakış gibi bir sonbahar günü ölümsüzleşti Muharrem...

SÖMÜRÜ DÜZENİNİN YENİ SKANDALI: YENİDOĞAN ÇETESİ

22'si tutuklu 47 sanığın yargılandığı Yenidoğan Çetesi davasının ilk duruşması 18 Kasım'da Bakırköy 22. Ağır Ceza Mahkemesinde görülecek.

Bakırköy 22. Ağır Ceza Mahkemesi, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığınca hazırlanan 1399 sayfalık iddianameye ilişkin incelemesini tamamladı. İddia-namenin kabulüne karar veren mahke-menin tensip zaptında, duruşma günü de belirlendi. Mahkeme, davanın ilk duruşmasının 18 Kasım'da yapılmasına karar verdi. Soruşturma kapsamında İstanbul'da 9, Tekirdağ Çorlu'da da bir hastanenin ruhsatı iptal edildi.

Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığınca hazırlanan iddianamede, ölen 10 bebek "maktul", 5 kişi "müşteki", Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) İstanbul İl Müdürlüğü "suçtan zarar gören", sağlık şirketleri ve hastaneler "malen sorumlu", 47 kişi de "sanık" olarak yer alıyor.

İddianamede, sanıklar Fırat Sarı ve İlker Gönen'in 10 kez "kasten öldürmenin ihmali davranışla işlenmesi", "nitelikli dolandırıcılık", "suç işlemek amacıyla örgüt kurma" ve 11 kez uygulanmak

üzere "resmî belgede sahtecilik" suç-larından toplamda 177 yıl 6 aydan 582 yıl 9'ar aya kadar hapisle cezalandırıl-maları talep ediliyor.

Sanık Gıyasettin Mert Özdemir hak-kında ise "kasten öldürmenin ihmali davranışla işlenmesi", "kişisel verilerin hukuka aykırı ele geçirilmesi", "kamu kurum ve kuruluşlarının zararına dolan-dırıcılık", "suç işlemek amacıyla örgüt kurma" ve "resmî belgede sahtecilik" suçlarından 180 yıldan 589 yıl 9 aya kadar hapis isteniyor.

Diğer sanıklar hakkında da benzer suçlardan hapis cezaları öngörülen iddianamede, ayrıca, malen sorumlu olarak belirtilen hastaneler ve hasta-nelerin bağlı olduğu şirketler lehine "dolandırıcılık" suçu işlenerek maddi menfaat temin edildiğinden, tüzel kişi-lere özgü güvenlik tedbiri uygulanması, hastanelerin ve şirketlerin kapatılıp mal varlıklarına el konulmasına karar verilmesi talep ediliyor.

Bu süreçte halkın yoğun tepkisi sokak-lara, hastane önlerine taşındı. Evlat-larını bu düzende kaybeden ailelerin

çılgılığını televizyondan izledik. Özel sağlık sektöründe yıllardır faaliyetlerini sürdüren bu çete kaç bebeğin canını aldı, kaç milyon lira kâr sağladı, bunlar halen bilinmiyor. 47 sanık var; fakat en büyük suçlu gizleniyor. Sağlık Bakanlığı üzerine düşen sorumluluğu almadığı gibi bundan sonra yaşanabilecek bu türden olaylara karşı nasıl bir yol izle-neceğini de anlatmıyor. Halk öfkeli ve endişeli. Ebeveyn adayları başlarına böyle bir şey gelmeyeceği konusunda emin değil. Çünkü sağlık politikaları konu halk sağlığı, yaşam hakkı oldu-ğunda uygulanmıyor. Öyle ki 9 bin 500 liralık bir ilaçtan sağlanabilecek kâr bir bebeğin canından daha değerli! Günlük 8 bin liralık yoğunbakım ücreti uğruna sağlıklı bebeklerin günlerce, haftalarca yoğun bakımda tutulması ve günbegün sağlığını yitirmesi önemli değil! Aile Sağlığı Merkezlerinde (ASM) doktorları "patronlaştıran", haraç kesen bu sistem; yoğunbakım ünitelerinden, ilaçlardan, merdivenaltı hastanelerden, bakımevle-rinden çarpık bir kâr sağlıyor. İş birlikçi hemşirelerin cebine 200, 300 lira koyup pastanın büyük dilimini kendine alan doktor müsveddelerinin tek başlarına bu düzeni sürdürebileceğine kim ina-

nıyor? Hiç kimse. Öyle ki iddianameye yansıyan, hemşirelerin kendi aralarında yaptıkları telefon konuşmalarında da "Onlar kendilerini kurtarır, arkalarında vekiller, doktorlar, hakimler var" sözleri bir gerçekliğe işaret ediyor. Onların arkasında koskocaman bir devlet var! Bu devlet halk sağlığını, halkın sağlığa erişimini umursamıyor.

Katledilen çocuklar arasında azımsa-namayacak kadar mülteci çocuklar olmasına da dikkat çekmekte fayda var. Yine telefon görüşmelerinde mülteci oldukları, bu insanların Türkçe bilme-dikleri için haklarını aramayacağından eminler. Bu nedenle belli ki ilk gözden çıkarılan mülteci çocuklar ve yaşam-larının hiçbir değeri yok. Türkiye'de doğmuş olmaları onların "vatandaş" muamelesi görmesini sağlamıyor. Hedef çarpıtılmaya çalışılsa da açıkça ortada-dır. Bebeklerin canını, halkın parasını, sevincini, umudunu (ç)alanlar hedef alınmalıdır. Sömürü düzeni halka kapana kısılmış gibi hissettirmek istiyor fakat halkın kurtuluş umudu değiştirme ve dönüştürme gücüne dayanıyor.

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!

OKU OKUT!

[yenidemokrasi1](#)

[ydemokrasi11](#)

yenidemokrasigazetesi@gmail.com

[yenidemokrasi](#)

[yenidemokrasi34.net](#)

Özgür Gelecek İçin Yeni Demokrasi Gazetesi Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No:6 Daire:3 Beyoğlu/İstanbul **İletişim:** 0212 534 54 76- yenidemokrasigazetesi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok, 1 Kat, No: 349 Zeytinburnu/İst-0212 501 21 20